

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2023

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарьова, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.; Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр.,
канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 27 (71)

(огляд матеріалів ЗМІ за 3 – 9 липня 2023 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	45
Міжнародна підтримка України	46
<i>Політико-правова допомога</i>	46
<i>Військова допомога</i>	50
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	53
Плани врегулювання. Переговорний процес	57
Плани повоєнного відновлення України	60
Коментарі європейських та американських політиків	68
Реакція представників української громадськості	84
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	86
Експертні оцінки	89
Додатки	102
<i>Додаток 1</i>	102
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №368/2023	102

Офіційна діяльність Президента України

Президент провів телефонну розмову з канцлером Німеччини (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з канцлером Федеративної республіки Німеччина Олафом Шольцом.

Глава держави відзначив важливі сигнали Німеччини на підтримку України на Лондонській конференції з відновлення та засіданні Європейської ради.

Володимир Зеленський також подякував за активну реалізацію попереднього оборонного пакету на 2,7 млрд євро та за багаторічний план оборонної підтримки України обсягом 8,8 млрд євро.

Співрозмовники відзначили зустріч на рівні радників у Копенгагені як важливий крок до реалізації Формули миру й домовилися продовжувати активну роботу в цьому напрямі.

Лідери скоординували позиції перед Вільнюським самітом НАТО й обговорили формати майбутніх гарантій безпеки для України. (...).

Президент України виступив зі зверненням до українського народу (Президент України Володимир Зеленський).

(...). Передусім я вітаю наших зенітників – воїнів зенітних ракетних військ українських Повітряних сил, вони відзначають сьогодні свій день.

Я дякую за кожну збиту вами ціль, воїни! Вже понад три тисячі таких цілей збито: понад 180 літаків, понад 130 вертольотів, майже 40 балістичних та понад тисячу крилатих російських ракет, понад 1600 безпілотників різних типів... Все це – тисячі й тисячі врятованих вами життів, сотні об'єктів критичної інфраструктури, які ви зберегли.

За час цієї війни вісім зенітних ракетних бригад отримали почесну відзнаку «За мужність та відвагу». Понад 1100 воїнів-зенітників отримали державні нагороди, а вісьмом із них присвоєно найвище звання – Герой України. Це полковник Сергій Яременко, підполковники Володимир Веснін, Андрій Круглов, Сергій Побережець, Артем Шарков, Дмитро Шумаков, майор Ярослав Мельник та старший лейтенант Артем Слісарчук – йому звання Героя України присвоєно посмертно.

На жаль, наша держава поки не має достатньої кількості якісних систем ППО, щоб захистити всю нашу територію та збивати всі ворожі цілі. Ворог цим користується, як сьогодні – завдавши чергового терористичного удару по місту Суми іранським дроном, зокрема по житлових будинках, а також по будівлі Служби безпеки України. Внаслідок цих ударів є поранені, є загиблі... Мої співчуття! Ми зробимо все можливе й неможливе, щоб наша ППО стала найсильнішою. Сьогодні мені доповідав генерал Олещук, командувач Повітряних сил, щодо наших дій на посилення ППО. Щоб український повітряний щит зміг закрити від російського терору всю нашу

територію, а в перспективі – стати основою для європейського повітряного щита. Це абсолютно потрібно й абсолютно можливо.

До речі, говорив сьогодні з паном канцлером Шольцом. Німеччина дуже потужно допомогла Україні з ППО. Блискучі німецькі системи «Айріс-Т» добре показали себе в захисті нашого неба. Ми маємо й передані нам Німеччиною американські «Петріоти», дуже ефективні. Україна вдячна за них, як і за всю іншу життєво необхідну допомогу!

В сьогоднішній розмові з паном канцлером ми зосередились, звісно, на подальшій оборонній співпраці, а також на стратегічних питаннях захисту нашої Європи – Європи, яка може бути мирною лише тоді, коли мир для неї буде гарантований повною безпековою визначеністю. Не може бути у Європі дефіциту безпекової визначеності, який провокуватиме російську тиранію та агресію. Росія буде пробувати відкусити той чи інший шматок Європи лише тоді, коли буде бачити ту чи іншу безпекову невизначеність. Коли все визначено й очевидно, російська тиранія не наважується порушувати безпеку.

Очевидно, що забезпечити Європу від будь-яких агресій можна лише разом з Україною і лише разом з Україною в НАТО. Саме тому має бути досягнута безпекова визначеність щодо нашого майбутнього в Альянсі. Тоді Росії доведеться переорієнтуватися на власну державність – зайнятися нарешті собою, а не будь-якими експансіями.

Дуже активно готуємося до саміту, і очікуємо від наших партнерів саме такої рішучості, якої вимагає цей історичний момент.

І обов'язково – наші активні дії. Передова.

Героїчні 35-та і 36-та окремі бригади морської піхоти – дякую вам, воїни! 47-ма окрема механізована бригада «Магура» – дякую! Славетна 55-та окрема артилерійська бригада «Запорізька Січ» – дякую, воїни! 128-ма окрема бригада Сил територіальної оборони – дякую!

Варто особливо відзначити сьогодні молодшого лейтенанта Олександра Павлова, командира взводу морської піхоти 36-ї бригади морпіхів. Його впевнені та сильні дії, уміле управління в бою дають хороші результати державі. Дякую!

Екіпаж танка Т-80 під командуванням молодшого сержанта Андрія Марчука – дякую за влучність та хоробрість! Це 36-та бригада морпіхів.

А з 35-ї бригади відзначаю сьогодні командира танка, молодшого сержанта Артема Образка – дякую за справжню українську сміливість та майстерність при звільненні населеного пункту Макарівка. Дякую, Артеме!

Старший солдат Євген Піддубний, сапер 47-ї механізованої бригади. Діє на дуже гарячому зараз напрямку і дуже ефективно виконує свої завдання. Дякую, Євгене!

Капітан Іван Огурцов. Діючи на Авдіївському напрямку, наші вогневі артилерійські групи під його командуванням дуже результативно знищують ворожі позиції та склади. Дякую, воїне!

Мар'їнський напрямок... Артилерійський дивізіон під командуванням підполковника Павла Лук'янова не дає окупантам жодної хвилини відпочинку. Ваші бойові результати дійсно вагомі! Дякую!

Дякую всім, хто зараз у бою, на бойових постах та позиціях! Дякую всім, хто допомагає! (...).

Про нагородження орденом «За мужність»: Указ Президента України №368/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Володимир Зеленський обговорив з Прем'єр-міністром Швеції оборонну підтримку України та координацію на шляху до НАТО ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Королівства Швеція Ульфом Крістерссоном.

Глава держави подякував очільнику шведського уряду за результативне піврічне головування Швеції в Раді Європейського Союзу та активну участь у підготовці двох санкційних пакетів проти держави-агресора.

Співрозмовники обговорили ситуацію на фронті та нещодавні події на території Росії. За словами Президента, вони продемонстрували розкол у російському суспільстві та слабкість владної вертикалі. Володимир Зеленський заявив, що в таких умовах подальший політичний тиск на Росію та військова підтримка України будуть найбільш ефективними.

Сторони домовилися координувати зусилля для наближення членства в НАТО для обох країн.

Президент України та Прем'єр-міністр Швеції обговорили темпи реалізації попередніх домовленостей щодо оборонної підтримки з боку Королівства. Володимир Зеленський поінформував про подальші потреби України, зокрема щодо посилення протиповітряної оборони.

Українська поліція вміє бути професійною, вміє рятувати від зла, повертати справедливість – Президент на заходах з нагоди Дня Національної поліції ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський узяв участь в урочистостях до Дня Національної поліції України й у відкритті Центру стратегічного аналізу та прогнозування МВС України.

Глава держави подякував українським поліцейським за службу Україні та українському народові.

«Час повномасштабної війни проявляє справжній сенс і силу багатьох речей, і одна з таких речей – це служіння державі. Попри все захищати державу, попри все захищати людей, попри все дбати про безпеку на вулицях наших міст і сіл. Попри все серед перших іти у звільнені райони та забезпечувати можливість для повернення нормального життя після окупації.

Я вдячний за ефективну роботу Національної поліції України та за ваше служіння державі», – сказав Володимир Зеленський, звертаючись до поліцейських.

Президент висловив подяку кожному герою у лавах української поліції, які беруть участь у бойових діях разом з іншими воїнами сил оборони й безпеки України, усім, хто бере участь у стабілізаційних заходах і забезпечує безпеку на деокупованій території України, а також усім поліцейським, які допомагають громадянам, рятують життя людей після російських ударів.

«Я хочу подякувати всім вибухотехнікам нашої поліції, чие служіння особливе – рятувати людей від тих проявів російського зла, які могли б спрацювати проти життя й через роки. Дякую за кожне знешкоджене вами російське зло – за кожне розмінування», – наголосив Глава держави.

Володимир Зеленський також подякував усім слідчим Національної поліції України, які розслідують кримінальні правопорушення, зокрема воєнні злочини. За його словами, уже розпочато понад 84 тисячі таких кримінальних проваджень, і є 1838 повідомлень про підозру. Крім того, зусиллями Національної поліції України створено спеціальну базу «Воєнний злочинець», до якої внесено понад 200 тисяч записів про російських найманців і військових.

«Встановити повну правду про злочини окупантів на нашій незалежній українській землі – це фундаментальна передумова для того, щоб притягти до повної відповідальності й саму Росію за агресію й терор. Ми маємо зробити все задля справедливості, і я вдячний тим із вас, хто наближає цей день, цей час – час справедливості», – сказав Президент.

Глава держави зазначив, що за час повномасштабного вторгнення Росії 507 поліцейських відзначені державними нагородами, із них – 84 посмертно. Звання Героя України присвоєно двом поліцейським, одному з них – посмертно.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять усіх українських працівників поліції, які загинули у війні за свободу й незалежність України.

Володимир Зеленський відзначив поліцейських, котрі несуть службу й захищають наших людей від небезпек усередині країни.

«Тут їхній фронт – порядок і безпека на вулицях кожного міста, кожного селища й громади. Ми повинні знати, що всі ці люди також віддають своє життя, і вони такі самі герої. Вони віддають усе, що в них є, заради нашої держави. Тому я хочу всім вам подякувати й привітати вас із вашим днем, дуже важливим для всіх нас», – зазначив він.

Президент акцентував, що люди очікують від Національної поліції України порядку, який має декілька складових: законність, справедливість, вчасність допомоги, людяність у ставленні, розуміння емоцій тих, хто звертається по допомогу до поліції або до кого звертається поліція.

«Коли люди бачать поліцейських, вони завжди бачать державу. Ви і є наше обличчя. Українська поліція вмє бути професійною, вмє рятувати від зла, вмє повертати справедливість. І я бажаю всім вам завжди бути саме

такими – завжди здатними гарантувати Україні й українцям порядок, безпеку, а українці точно завжди будуть вдячні за це. Дбаємо про Україну, нашу державу, усіх наших людей!» – сказав Володимир Зеленський.

Після завершення виступу Президент вручив державні нагороди України: 10 поліцейських отримали ордени «За мужність» III ступеня.

У Центрі стратегічного аналізу та прогнозування МВС України Глава держави ознайомився з роботою Ситуаційного центру. Міністр внутрішніх справ Ігор Клименко поінформував Президента про роботу аналітичного центру «Безпечна країна» та єдиної інтеграційної платформи системи МВС, яка, зокрема, містить систему відеоспостереження, дані про роботу блокпостів та вилучення зброї, виявлення схронів, протидію шахрайству. (...).

У диспетчерській залі міністр поінформував Володимира Зеленського про переваги впровадження Єдиної системи виклику екстрених служб на території України.

Президент України провів телефонну розмову з Генеральним секретарем НАТО ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом напередодні Вільнюського саміту НАТО 11-12 липня.

Глава держави привітав Єнса Столтенберга з рішенням членів Альянсу продовжити термін його повноважень на посаді Генерального секретаря НАТО ще на один рік. Президент висловив сподівання на продовження плідної співпраці.

Глава держави подякував Єнсу Столтенбергу за постійні особисті зусилля щодо підтримки євроатлантичних прагнень України.

Володимир Зеленський та Єнс Столтенберг скоординували позиції напередодні Вільнюського саміту НАТО. (...).

Президент України виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Щойно завершив розмову з паном Президентом Франції Макроном, і це вже треті міжнародні переговори за сьогодні – після розмов із Генеральним секретарем НАТО та Прем'єр-міністром Швеції. Головне – наша оборона, фронт, зброя, можливості наших воїнів, і я вдячний партнерам за розуміння наших потреб. Домовилися про нові оборонні пакети, і, до речі, дякую, Еммануелю, за те, що сьогодні почала надходити та зброя, про яку ми домовлялися, – ракети, танки.

Але, звичайно, говорили сьогодні й про більш стратегічні речі – про те, яким буде безпековий фундамент Європи після цієї війни та нашої перемоги.

Щоб мир настав швидше й був тривалим, чесним, справжнім, російське зло повинне бачити, яку межу для амбіцій Кремля встановимо ми. Саме ми –

усі вільні європейські нації, усі в нашій євроатлантичній спільноті, а не російські терористи та будь-які їхні шантажі й агресія.

Ми щодня додаємо змісту саміту НАТО, який відбудеться у Вільнюсі вже наступного тижня, і я вдячний усім нашим партнерам, які працюють разом із нами на посилення Альянсу, а отже, на безпеку у Європі – реальну безпеку. Сьогодні у розмовах із Президентом Франції, із Прем'єр-міністром Швеції та з Генсеком НАТО скоординували наші кроки перед Вільнюсом.

Провів і кілька нарад з урядовцями та нашою командою міжнародників Офісу щодо підготовки до зовнішньополітичних заходів, які відбудуться найближчим часом.

Дуже важливо – щодо ситуації на Запорізькій атомній станції. Зараз увесь світ має бути свідомий того, що спільна безпека повністю залежить від глобальної уваги до дій окупантів на станції. Росія повинна чітко усвідомлювати: світ бачить, до яких сценаріїв готуються терористи, і світ готовий реагувати. (...).

Зараз від нашої розвідки ми маємо інформацію про те, що на даху кількох енергоблоків Запорізької атомної станції російські військові розмістили предмети, схожі на вибухівку. Можливо, щоб імітувати удар по станції. Можливо, у них якийсь інший сценарій. Але в будь-якому разі світ бачить – і не може не бачити! – що єдиним джерелом небезпеки для Запорізької атомної станції є саме Росія. І ніхто інший.

На жаль, не було вчасної та масштабної реакції на теракт проти Каховської гідроелектростанції. І це може надихати Кремль на нове зло.

Зупинити його – це обов'язок усіх у світі, і ніхто не може залишитись осторонь, бо радіація нікого не залишає осторонь.

Дякую пану Президенту Макрону за увагу до ситуації на ЗАЕС і за готовність робити все необхідне, щоб гарантувати безпеку.

Ще одне.

Сьогодні Росія вкотре ударила по Харківщині, по місту Первомайській. Імовірно, ракета «Іскандер». Пошкоджено вісім звичайних багатоповерхівок. Понад 40 людей дістали поранення, із них 12 – діти, двоє – немовлята, їм менш як рік... Станом на цей час рятувальники разом із поліцейськими ще проводять обхід пошкоджених будинків. Усім, хто був поранений цим ракетним ударом, буде надано всю необхідну допомогу. (...).

Володимир Зеленський обговорив з Еммануелем Макроном безпекову допомогу та підготовку окупантами провокації на ЗАЕС ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Франції Еммануелем Макроном.

Співрозмовники обговорили виконання попередніх оборонних домовленостей, а також погодили нові.

Володимир Зеленський, серед іншого, подякував за передачу великої партії броньованих машин, зокрема дуже потрібного санітарно-евакуаційного транспорту, додаткових легких танків, а також систем ППО.

Президенти України та Франції докладно обговорили актуальну ситуацію на фронті й перебіг подій усередині Росії.

«Після дій Пригожина весь світ побачив, що у Росії немає простору для маневрів на полі бою. А для нас, навпаки, відкривається вікно можливостей. Треба діяти рішуче і військово, і політично. Тому дуже важливо, щоб саміт у Вільнюсі був результативним», – наголосив Глава Української держави.

Сторони обговорили очікування від Вільнюського саміту НАТО й надання Україні гарантій безпеки на шляху до Альянсу.

Президент України також попередив Еммануеля Макрона про підготовку російськими окупаційними військами небезпечних провокацій на Запорізькій АЕС.

Лідери двох держав домовилися разом із МАГАТЕ тримати ситуацію на ЗАЕС під пильним контролем.

Президент України виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Звіт за цей день.

Перше: Ставка – особливо тривале, особливо детальне засідання. Зокрема, щодо безпеки наших стратегічних об'єктів, наших атомних станцій. Були відповідні доповіді, відповідні рішення і – дуже важливо – контроль за виконанням рішень.

До речі, максимально контактуємо з партнерами для того, щоб ні в кого у світі не було навіть найменшого дефіциту інформації щодо ситуації на Запорізькій АЕС та створених Росією загроз.

На Ставці, як завжди, детально розглянули ключові напрямки Сходу та Півдня. Дякую, воїни, за вашу хоробрість!

Тримаємо увагу й на Північному напрямку – усі потенційні загрози бачимо, і Головному доручено продовжувати посилення «Півночі».

Дуже важливо: на кожному засіданні Ставки знову й знову повертаємося до питання боєприпасів, зокрема для нашої артилерії. І це стосується не лише постачання від партнерів, а й виробництва в Україні. Я дякую кожному й кожній, хто працює заради виконання цього нашого стратегічного, життєво важливого завдання. Постійно є прогрес у виробництві зброї в Україні.

Друге важливе, що було сьогодні. Готуємо нові санкції, санкційні кроки нашої держави, і сьогодні провів нараду щодо цього з першою віце-прем'єр-міністром Свириденко та секретарем РНБО Даніловим. Рішення – незабаром.

Третє: провів окрему нараду щодо ситуації з укриттями в різних областях нашої держави, у різних містах. Доповідали міністр стратегпрому

Камишін, профільний заступник керівника Офісу щодо регіональної політики Кулеба.

На жаль, у різних містах України й досі є значна неготовність укриттів... Після всього. Держава не терпітиме такої бездіяльності. І це – відповідальність місцевих керівників. Ресурс у місцевої влади в країні на укриття є. (...).

Про призначення Ю.Полюховича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Еквадор: Указ Президента України №369/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити Надзвичайного і Повноважного Посла України в Республіці Перу ПОЛЮХОВИЧА Юрія Юрійовича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Еквадор за сумісництвом. (...).

Про призначення О.Маркарової Надзвичайним і Повноважним Послом України в Антигуа і Барбуді: Указ Президента України №370/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити Надзвичайного і Повноважного Посла України в Сполучених Штатах Америки МАРКАРОВУ Оксану Сергіївну Надзвичайним і Повноважним Послом України в Антигуа і Барбуді за сумісництвом. (...).

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 5 липня 2023 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»: Указ Президента України №371/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Питання Координаційної ради з питань захисту та безпеки дітей: Указ Президента України №372/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про робочу групу для забезпечення взаємодії зі Спеціальним представником Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй з питань дітей та збройних конфліктів, Офісом Спеціального представника Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй з питань дітей та збройних конфліктів та Робочою групою Організації Об'єднаних Націй в Україні з питань дітей та збройних конфліктів: Указ Президента України №373/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про утворення військових адміністрацій населених пунктів у Запорізькій області: Указ Президента України №374/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Володимир Зеленський поспілкувався з університетською спільнотою Аргентини ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). В онлайн-зустрічі взяли участь близько 400 студентів, керівники закладів освіти, професорсько-викладацький склад, голови іноземних дипломатичних представництв тощо.

«Ми запропонували Формулу миру й хочемо, щоб навколо цього об'єдналися всі держави. Наші військові зброєю витісняють ворога, а політики й суспільства інших держав можуть нас підтримувати в різних мирних ініціативах. Ми хочемо, щоб Латинська Америка долучилася, щоб долучилася Аргентина. Це дуже важливо», – зазначив Володимир Зеленський, відповідаючи на запитання студентів.

Президент акцентував, що всі пункти Української формули миру конкретні й стосуються подолання всіх тих криз, які українці пережили або переживають внаслідок агресії РФ.

«Якщо ми говоримо про пункт щодо ядерної безпеки, то не лише тому, що боїмося підризу на Запорізькій АЕС, оскільки це виклик не лише для України, а й для всього світу. Ми всі ці кризи переживаємо, ділимося, на жаль, цим трагічним досвідом, і в нас є рішення щодо цих пунктів. Але для цього нам потрібне об'єднання світу навколо цих проблем, політичний тиск на Росію й рішення щодо всіх цих криз», – пояснив він.

Володимир Зеленський також наголосив на необхідності приєднання держав Латинської Америки до санкцій проти Росії, поки не буде досягнуто справедливості й поки РФ не припинить своєї агресії.

«Керівництво Росії має відчувати, що воно ізольоване. Не можна їх приймати в деяких державах Африканського континенту, не можна їм мати бізнес із Латинською Америкою. Не можна тиснути руку лідеру Росії, яка в крові. Тому що він віддавав усі ці накази. І тут країни Латинської Америки можуть зайняти більш активну позицію», – переконаний Президент.

Крім того, Володимир Зеленський закликав країни Латинської Америки політично підтримувати Україну, зокрема під час розгляду ініційованих нашою державою резолюцій ООН, надавати гуманітарну допомогу цивільним українцям, які страждають від наслідків повномасштабного російського вторгнення.

«Ми точно не хотіли цієї війни. Український народ проходить через ці випробування, і це велика трагедія. Бо війна – це тільки втрати. Але, щоб не втратити всього, що в нас є, ми маємо здобути перемогу. Тому ми почали боротися, щоб нас не знищили. Ми не заходили на територію Росії – вони зайшли в наші домівки, вбивали, гвалтували дітей», – наголосив Глава держави.

Президент зазначив, що закінчення війни – це відновлення Україною своєї територіальної цілісності та встановлення справедливості шляхом притягнення до відповідальності всіх винних у воєнних злочинах.

«Батьки, які втратили дітей, діти, які втратили батьків, чоловіки – жінки, жінки – своїх чоловіків, кохані люди втрачали одне одного... Не можна просто так: ось, усе, ми закінчили, вже ніхто не стріляє. Закінчення війни – це справедливість. А це насамперед – вироки вбивцям. І ось коли все це буде зроблено, тоді закінчиться війна. Ми наближатимемо цей час. Історія показує, що справедливість має бути, убивці мають сісти за ґрати, має бути відновлено контроль України над своєю землею, агресор, як це було в багатьох війнах у світі, має визнати, що він агресор», – переконаний Володимир Зеленський.

Говорячи про відносини з Аргентиною, він виступив за розвиток більш тісних взаємин.

«Україна може бути гарним партнером у багатьох напрямках, різних сферах. І я хотів би більше спілкуватися, і щоб наші уряди також спільно працювали», – сказав Глава держави.

Президент також зауважив, що для України сьогодні надзвичайно важлива економічна стабільність, і наша країна вітатиме кроки бізнесменів з усього світу, які готові інвестувати в Україну та створювати робочі місця.

Звертаючись до аргентинських студентів, Володимир Зеленський наголосив, що молодь має поширювати правду.

«Нам важливо підтримувати відносини між студентами, зв'язок з людьми вашого віку, які вам дуже цікаві. Важлива постійна комунікація. А коли ви відчуєте поклик серця і не боїтеся, ви можете приїхати й подивитися, що таке Україна, якими є наші люди. Ви самі зробите висновки, побачите наслідки війни й нестимете це у своє суспільство», – зазначив Глава держави. (...).

У присутності Президента України та Прем'єр-міністра Болгарії підписано Меморандум про взаєморозуміння та співробітництво в галузі енергетики ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах офіційного візиту Президента України Володимира Зеленського до Республіки Болгарія в присутності Глави Української держави та Прем'єр-міністра Болгарії Ніколая Денкова підписано Меморандум про взаєморозуміння між міністерствами енергетики України та Республіки Болгарія про співробітництво в галузі енергетики.

Документ підписали міністр енергетики України Герман Галущенко та міністр енергетики Болгарії Румен Радев.

Меморандум має на меті створення рамкових умов для поглиблення співпраці в енергетичному секторі України та Болгарії на основі принципу взаємної вигоди та з урахуванням спільних інтересів і цілей обох країн.

Сторони зобов'язалися забезпечувати доступну енергію, підтримувати промисловий і регіональний розвиток, безпеку й добробут своїх народів,

розширення співпраці та загальну прихильність до захисту довкілля й пом'якшення наслідків зміни клімату, скорочення викидів вуглецю.

З урахуванням статусу України як кандидата на вступ до Європейського Союзу та зобов'язань Болгарії як держави – члена ЄС сторони домовилися активізувати подальшу взаємовигідну співпрацю у сфері ядерної енергетики, «зеленої» енергетики, водню, систем накопичення енергії та «розумних» мереж.

Пріоритетами у співпраці визначені також обмін знаннями та досвідом щодо захисту енергетичної інфраструктури від фізичних, електромагнітних і кіберзагроз.

У Софії Глава Української держави провів зустріч із Президентом Болгарії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах офіційного візиту до Республіки Болгарія Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом країни Руменом Радевим.

Глава Української держави подякував Болгарії за запрошення, а також за політичну підтримку й практичну допомогу Україні та гостинний прийом наших громадян, які знайшли притулок у цій країні, рятуючись від російської агресії.

«Я надзвичайно вдячний за те, що болгарський народ прихистив велику кількість українців. Я думаю, що люди в Болгарії чітко розуміють, що це не «конфлікт», а війна. Тому що коли конфлікт, то мільйони людей не виїжджають із країни, щоб зберегти життя своїх дітей. Війна на нашій території, на нашій землі, тому ми чітко знаємо, що це не конфлікт, а війна», – сказав він.

Президент України акцентував, що важливо розставляти правильні акценти й називати речі своїми іменами.

Володимир Зеленський відзначив підписання сьогодні низки важливих двосторонніх документів, зокрема Спільної декларації щодо євроатлантичної інтеграції України та Меморандуму про взаєморозуміння та співробітництво в галузі енергетики.

Лідери двох держав також приділили увагу питанню захисту спільної свободи.

Президент України висловив подяку Болгарії за принципову підтримку руху нашої країни до членства в НАТО.

Володимир Зеленський також поінформував колегу про досягнутий Україною прогрес на шляху європейської інтеграції, серед іншого, у виконанні семи рекомендацій Європейської комісії.

Співрозмовники обговорили реалізацію Української формули миру. Володимир Зеленський привітав готовність Болгарії долучитися до її реалізації, зокрема щодо забезпечення продовольчої безпеки. Він висловив сподівання на участь керівництва Болгарії у Глобальному саміті миру.

Президент також відзначив важливість призначення Посла Болгарії в Україні.

Окрему увагу сторони приділили взаємодії в Чорноморському регіоні. (...).

Спільна декларація України та Республіки Болгарія щодо євроатлантичної інтеграції України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Спільної декларації – за наведеним посиланням)

Болгарія є захисницею свободи й противницею геноцидної політики Росії – Президент України за результатами зустрічі з Прем'єр-міністром Ніколаєм Денковим ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах офіційного візиту до Республіки Болгарія Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром країни Ніколаєм Денковим. Під час зустрічі було підписано Спільну декларацію щодо євроатлантичної інтеграції України.

Глава Української держави відзначив, що радий відвідати Софію на запрошення голови уряду Болгарії.

«Дуже важливо, що в час найбільшої у цьому столітті моральної кризи у Європі Болгарія є захисницею свободи й противницею абсолютно геноцидної політики, яку Росія веде проти нашої держави, незалежності, свободи, проти наших людей», – сказав Володимир Зеленський, спілкуючись із представниками ЗМІ за результатами переговорів з Ніколаєм Денковим у Софії.

(...). «Я хочу подякувати тобі, Болгаріє, за підтримку захисту життя й свободи наших людей! Я дуже дякую вам, пане Прем'єр-міністре, а також дякую пані віце-прем'єр-міністру, ще раз дякую всьому уряду й парламенту Болгарії за моральну силу ваших рішень, за те, що ви чесно визнаєте реальність і наявні загрози», – наголосив Володимир Зеленський.

Як зауважив Президент України, зараз – час, коли мають бути в єдності всі, хто цінує міжнародний порядок і бажає миру собі та іншим народам, адже єдність дає силу.

«Сьогодні ми з паном Прем'єр-міністром провели дуже змістовні переговори. Увесь комплекс наших відносин і, звичайно, передусім – безпекові. Нещодавній російський теракт на Каховській гідроелектростанції, який завдав безпрецедентного удару й забруднив наше спільне Чорне море, продемонстрував, якою крихкою є ситуація, поки в нашому регіоні триває агресія Росії. Ми домовилися значно активізувати співпрацю оборонних відомств і загалом – в оборонному секторі. Будьте певні: усім корисним безпековим досвідом, набутим у цій війні, ми обов'язково поділимося з партнерами, щоб наша спільна сила стала більшою», – заявив Володимир Зеленський.

Під час зустрічі сторони також обговорили оборонну допомогу, яку Болгарія надає Україні, зокрема конкретні деталі передачі поточного оборонного пакету.

«Розраховуємо на продовження такої співпраці, яка вже допомогла захистити багато життів. Ми дуже дякуємо за це. Ми ще продовжимо розмову сьогодні, зокрема, про відновлення практики лікування й реабілітації українців, українських воїнів у Болгарії, а також про навчання військового та медичного персоналу з України», – повідомив Глава держави.

Президент також запросив болгарські компанії взяти участь у відновленні України, зокрема у відбудові об'єктів освітньої сфери. За його словами, Болгарія готова долучитися до співпраці в екологічному напрямі, у галузі цифровізації.

Лідери приділили окрему увагу енергетичній співпраці, адже енергетична незалежність і стабільність ринків є частиною безпекової архітектури кожної країни. (...).

Під час зустрічі було обговорено питання взаємодії у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції. Президент України акцентував, що наша держава розраховує на початок уже цього року переговорів стосовно майбутнього членства в ЄС.

«Підписали сьогодні з паном Прем'єр-міністром Спільну декларацію, яка засвідчує підтримку Болгарією нашої євроатлантичної інтеграції. Це вже 22-й такий пакет. Очевидна більшість у Європі – за спільну безпеку. Це пріоритет. Я хочу вам також подякувати, пане Прем'єр-міністре», – сказав Глава держави.

Окремо Володимир Зеленський поінформував Прем'єр-міністра Болгарії про роботу задля реалізації Української формули миру.

«Хочу відзначити готовність Болгарії брати участь у цих зусиллях. Ми вже почали роботу на рівні радників і послів країн щодо реалізації Формули з різними нашими партнерами. Дуже важливо, щоб ми могли почати цю роботу предметно з Болгарією саме на рівні Посла, але поки що Посол Болгарії в Україні не призначений», – зауважив Глава держави й додав, що говоритиме сьогодні на цю тему з Президентом Болгарії.

Він запросив Болгарію до участі в Глобальному саміті миру, який готує Україна.

Президент також подякував народу Болгарії за прихисток українців, котрі були вимушені залишити батьківщину через російське вторгнення.

«Україна ніколи не забуде, що в такий складний для нас час втрати життів у боротьбі ви з нами. Я високо ціную це. Дякую», – наголосив Володимир Зеленський.

Зі свого боку **Прем'єр-міністр Болгарії Ніколай Денков** висловив переконання, що незалежна й суверенна Україна є ключем до безпеки у євроатлантичному регіоні.

«Росія безумовно має вийти з території України, визнати її кордони, а також понести відповідальність за злочини, які скоїла», – зазначив він.

Прем'єр-міністр акцентував, що для Болгарії відносини з Україною є пріоритетом, зважаючи на історичну, географічну, культурну та мовну близькість країн.

Ніколай Денков відзначив важливість підписання Спільної декларації України та Республіки Болгарія щодо євроатлантичної інтеграції України.

«Ми знаємо з власного досвіду про трансформувальну силу таких об'єднань, як ЄС і НАТО. Процес розширення має відбуватися разом із процесом реформ у країні-кандидаті. Болгарія продовжуватиме допомагати Україні на шляху до членства в ЄС і НАТО», – наголосив голова болгарського уряду.

Ніколай Денков також заявив, що Болгарія готова брати участь у повоєнному відновленні України.

«Ми можемо надати експертизу й матеріальну допомогу в енергетичній і транспортній сферах. Болгарські компанії можуть допомогти під час реставрації культурних пам'яток, які були зруйновані під час війни», – розповів він.

За словами очільника уряду Болгарії, також є значний інтерес до співпраці в галузі освіти й розвитку нових освітніх технологій.

«Болгарія хоче стійкого й тривалого миру і зробить усе необхідне, щоб наблизити всіх нас до цього. Ми очікуємо на зустріч із Президентом Зеленським знову буквально за кілька днів у Вільнюсі, на саміті НАТО. Тоді ж відбудеться перше засідання Ради Україна – НАТО, де будуть ухвалені важливі рішення», – зазначив Ніколай Денков.

Крім того, Президент України зустрівся з лідерами та керівництвом парламентських фракцій проєвропейських політичних партій Національних зборів Республіки Болгарія.

Президент України зустрівся з представниками болгарських політичних кіл, громадськості та ЗМІ ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...) я хочу одразу ж подякувати всім у Болгарії, хочу подякувати кожному й кожній за повагу та підтримку для наших людей – це дуже важливо, – які після початку повномасштабної війни знайшли прихисток у ваших містах, серед вас, у ваших громадах. Загалом понад 140 тисяч наших людей отримали захист у Болгарії за час, що минув, і я дуже вдячний за це. Ви мені аплодували, і я хочу, щоб ви поаплодували собі за все, що ви зробили для наших людей.

Ми стараємося зробити все можливе, щоб наші люди могли якнайшвидше повернутися додому, в Україну. Щоб в Україні нарешті стало безпечно, і ми відчуваємо: це можливо не у віддаленому часі, а доволі скоро... Перемога України – вона реальна. І вона нам дуже потрібна.

Усе залежить тільки від одного чинника, а саме: від кількості й потужності тієї важливої підтримки, яку ми використовуємо для оборони, передусім збройної підтримки. Але також – від підтримки санкціями проти

Росії за терор, фінансами – для нашої соціальної стабільності в такий час – час війни і – що не менш важливо – мотивацією для наших людей. Люди мають бачити й відчувати, що світ бачить і відчуває, через який біль проходять українці, щоб захистити для себе й для своїх дітей рівно ті ж цінності, якими насолоджується кожна вільна нація. Абсолютно справедливо.

Знаєте, серед усієї маси дезінформації щодо цієї війни – чи то російської дезінформації, чи то просто вигідних для Росії наративів – є кілька особливо абсурдних, небезпечних тверджень. І серед них – твердження, що допомога Україні, зокрема зброєю чи санкціями, нібито робить цю війну довшою й нібито не допомагає відновити безпеку.

Певно, ви могли чути такі абсурдні твердження. Завжди важливо спростовувати їх, бо війна – це такий час, коли будь-яке ігнорування реальності розхолоджує та заважає закінчити війну.

Реальність говорить сама за себе, а саме: ми змогли суттєво зменшити масштаб цієї війни. Передусім завдяки зброї, яку ми отримуємо.

Близько 1900 міст і сіл української землі наші воїни вже звільнили за час після 24 лютого минулого року. Справді, нам належить пройти ще дуже-дуже непростий шлях до звільнення від окупації всієї нашої території, але не забуваймо, як усе починається, як усе починалося та що українці змогли пройти.

Ми відбили російські атаки на наші північні регіони, столицю України. Ми звільнили значні території Сходу та Півдня нашої держави. Ми почали створення потужного повітряного щита, який може стати основою загальноєвропейського повітряного щита, і вже довели, що у Росії немає таких ракет, які не можна було б збити. Ми знищили в боях усю, я підкреслюю, усю найбільш боєздатну частину російської армії. Путін тепер змушений принижуватися перед такими режимами, як в Ірані, щоб отримати зброю для продовження свого терору. Терору України. Росія, яка претендувала бути другою у світі, шукає допомоги у вигнанців...

І цей очільник Росії вже настільки слабкий, що не здатен захистити навіть російські області від своїх же бойовиків. І якщо одного дня хтось на кшталт Пригожина або, наприклад, Кадирова пройде маршем прямо в Кремль, то не варто дивуватися. Всі залишки російських боєздатних сил – в окупованих районах нашої країни, а в тих, хто мав би гарантувати безпеку цього режиму в Росії, немає мотивації реально битися за слабого й неадекватного царя.

Тому зараз ми маємо тільки нарощувати наш спільний тиск. Що більше ми отримуємо такої допомоги, амуніції, зброї, що сучаснішою вона буде, то чіткіші контури нашої перемоги, то більше скорочується масштаб війни на нашій землі, бо окупантів ми витісняємо. Оборонна підтримка – справді порятунок свободи, вона збільшує простір свободи й нормального життя наших людей. І я вдячний вам, я вдячний Болгарії за те, що ви на світлому боці цієї історії, зокрема в оборонній співпраці. (...).

І третій аспект – це єдність. Це дуже важливо.

Сучасна Європа не може собі дозволити розкіш внутрішніх протистоянь, внутрішнього розділення. Сьогодні рівно місяць, як у Болгарії діє новий уряд, і я щиро бажаю цьому уряду міцного фундаменту суспільної єдності, а отже, можливості нарощувати вашу силу, ваш вплив, вигоди для Болгарії – у Європі та в усьому світі. Майбутнє для свого народу завжди доводиться виборювати, а щоб вибороти, потрібна єдність, на яку ти й спираєшся. (...).

Україні для успішного контрнаступу важливо вчасно отримувати озброєння та снаряди від партнерів – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Україні для успішного контрнаступу та подальшої деокупації своїх територій важливо вчасно отримувати необхідне озброєння та снаряди, і в інтересах інших держав – допомагати українській армії зупинити російську агресію, поки вона не просунулася далі у Європу. Про це заявив Президент України Володимир Зеленський, відповідаючи на запитання під час зустрічі з представниками політичних кіл, громадськості та ЗМІ Болгарії.

Як зазначив Глава держави, за час окупації українських земель противник облаштував три лінії оборони. Російська армія масово мінує захоплені території, щоб не допустити просування українських військ, і для подолання цих перешкод потрібно чимало спеціальної техніки.

«Ми маємо вщент заміновану територію, а наші хлопці повинні йти вперед. Є держави нейтральні. Є держави, які довго думають. Є бюрократичні процеси. Ми стоїмо перед глобальним багатогранним викликом, бо йдемо пішки, розмінуючи, а потім іде техніка. Є різниця: йти пішки чи їхати технікою», – розповів він.

За словами Президента, для просування вперед українські Збройні Сили потребують техніки, снарядів і боєприпасів. І з прагматичного погляду допомагати українській армії – в інтересах інших держав, бо поки війна триває в Україні, вона не перекинеться на територію інших країн.

Зокрема, Глава держави розповів, що під час його сьогоднішньої зустрічі з Президентом Болгарії Руменом Радевим вони мали повне порозуміння в питаннях, які стосуються енергетики та Української формули миру, водночас у питанні оборонної допомоги Україні їхні погляди різняться.

«Він вважає, це ескалація – надавати Україні допомогу. А я вважаю – ні, це захист», – зауважив Володимир Зеленський.

Президент України не погоджується з твердженням колеги про неприпустимість зменшення запасів зброї в армії Болгарії заради допомоги Україні, адже озброєння одного лише болгарського війська не вистачить, щоб зупинити Росію.

«Я сказав відверто: якщо Росія піде далі – вашої зброї не вистачить. Навіть якщо її буде в п'ять разів більше, ніж у вас є зараз. Нашої зброї також не вистачало – нам допомагали партнери», – наголосив Володимир Зеленський.

Він акцентував, що Росія успадкувала від усього Радянського Союзу велику кількість озброєння: артилерії, танків, снарядів. Українські захисники суттєво зменшили російський військовий потенціал, але дуже дорогою ціною. Тому багато європейських держав, зокрема країни Балтії, Польща, надають Україні свої запаси озброєння, оскільки розуміють, що їм цієї зброї не вистачить, щоб самотужки відбити потенційну агресію Росії.

«І якщо деякі лідери дуже прагматичні, то хоча б із цього погляду треба зрозуміти: поки українці воюють – допомагай їм. Бо інакше є вірогідність, що війна прийде до тебе», – сказав Глава держави.

Президент також зазначив, що для українського народу дуже важливим мотиваційним чинником став би чіткий сигнал про перспективу набуття членства України в НАТО на саміті у Вільнюсі, як це було із наданням статусу кандидата в члени ЄС у червні 2022 року.

«Ми розуміємо, що в НАТО будемо через кілька років або після війни – як вирішать члени Альянсу. Але треба давати сигнал, щоб мотивувати Україну захищати Європу. Це не така висока ціна за таку війну й за такі страждання», – переконаний Володимир Зеленський.

У Празі Володимир Зеленський і Петр Павел зустрілися з українським хлопчиком Антоном Коцком, який проходить лікування в Чехії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Празі Президент України Володимир Зеленський і Президент Чеської Республіки Петр Павел зустрілися з 14-річним українцем Антоном Коцком із міста Борислав Львівської області.

Антон Коцко з березня 2022 року перебуває в Чехії на лікуванні. Хлопчик мріяв зустрітися з Президентом України та навіть записав відеозвернення до нього. У відповідь Глава держави теж записав звернення для Антона.

Володимир Зеленський поцікавився справами хлопця й подарував йому марку із зображенням пса Патрона з гаслом «Сильніші разом».

«Бажаю тобі перемоги й дякую за твою міцну віру», – зазначив Глава держави.

(...). Антон Коцко подарував Президентові України футболку зі своїм малюнком і написом «Разом ми сила», сувенір у формі серця, а також фігуру богині правосуддя Феміди.

«Велика подяка вам за те, що ви ведете Україну до перемоги. Хочу подарувати вам богиню правосуддя Феміду, щоб в Україні процвітали чесність і непідкупність, а будь-яке зло було справедливо покаране. Я бачу в цій богині те, що ви показуєте світові щодня. Я пишаюся вами та всією Україною!» – сказав хлопчик.

«Дуже дякую тобі, Антоне! Це дуже важливо – бути в єдності, бути разом. Дуже дякую за всі подарунки!» – відповів Глава держави.

Антон Коцко також вручив подарунки Петру Павелу і подякував йому за гостинність Чехії.

Чехія та її народ своєю підтримкою України реально допомагають наближати перемогу – Володимир Зеленський після зустрічі з Президентом Петром Павелом ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочого візиту до Чеської Республіки Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом Чехії Петром Павелом.

«Українська делегація тут, у Празі, щоб подякувати вам за незмінну й вольову підтримку. І дуже символічно, що цей візит у Чехію почався в такий день – у День пам'яті Яна Гуса, національного героя Чехії та всіх, хто цінує відвагу. Відважна чеська участь справді відчувається: і в обороні, і в політиці, в усьому, що ми робимо всі разом заради свободи нашої Європи», – сказав Глава Української держави під час зустрічі з представниками ЗМІ за результатами зустрічі з Петром Павелом у Празі.

Володимир Зеленський висловив особливу подяку Президенту Чехії й кожному чеському громадянину за допомогу українцям, зокрема дітям, які отримали в їхній країні захист від розв'язаної Росією війни.

(...). «Росія заслуговує на посилення санкцій проти неї. Обговорили й наявне поширення російської пропаганди, яка, на жаль, досі має вплив у Європі. У Чехії та в інших країнах Європи очевидно є деструктивний вплив Росії, і це те, від чого треба, я вважаю, захищатися», – зауважив Президент України.

Володимир Зеленський і Петр Павел також розглянули питання взаємодії України та Чехії на всіх рівнях і спільні зусилля у відносинах із третіми країнами, зокрема в контексті реалізації Української формули миру.

(...). Під час переговорів лідери торкнулися питання посилення альянсів, передусім НАТО.

«Дуже важливо, що Чехія не озирається на Москву чи будь-кого іншого у своїх політичних рішеннях. Як незалежні незалежних, як сміливі сміливих ми прекрасно розуміємо одне одного. І буде правильно, якщо таке розуміння буде відображене конкретним змістом – не порожніми словами, а конкретним змістом у Вільнюсі», – зазначив Володимир Зеленський.

Окремо Президент України висловив подяку за кожен синьо-жовтий прапор, який зустрічав українську делегацію на вулицях Праги.

«Це надзвичайно зворушливо. Дуже дякую. Ми високо цінуємо це. Дякуємо за таку реальність і за таке ставлення до України», – сказав Глава держави.

Зі свого боку **Президент Чехії Петр Павел** наголосив на важливості підтримки України саме зараз, коли українська армія почала контрнаступ і продемонструвала всьому світові, що Росія не є такою сильною, як позиціонувала себе.

«Підтримувати Україну завжди буде нашою метою. Ми хочемо, щоб Україна перемогла і перемогли всі ми. Щоб ми зберегли цінності, на яких базується наше суспільство», – сказав Президент Чехії.

Петр Павел запевнив Володимира Зеленського, що Україна й далі може розраховувати на підтримку Чехії, як це було з першого дня повномасштабної російської агресії.

Чеський лідер висловив переконання, що підтримка України – це не лише підтримка держави, яка потерпає від війни, а насамперед допомога всім європейцям.

За його словами, багато чеських компаній уже співпрацюють з українськими фірмами й прагнуть взяти участь у відбудові України не лише після війни, а й зараз, під час воєнних дій.

«Ми бачимо в цьому хорошу нагоду для чеських фірм. Це взаємовигідна співпраця, і необхідно приділяти цьому достатню увагу», – зазначив він.

Петр Павел також наголосив, що Чехія готова підтримати Україну на саміті НАТО у Вільнюсі й долучитися до фінансової допомоги.

«Я вважаю, що Україну в її бажанні приєднатися до ЄС і НАТО необхідно підтримувати. Ми зробимо все для цього. Ми намагатимемося, щоб переговорний процес було розпочато до кінця поточного року і щоб чітко прозвучало, що Європа в майбутньому буде з Україною», – резюмував Президент Чеської Республіки.

Чітке запрошення України до членства в НАТО продемонструє сміливість і міцність усього Альянсу та стане його перемогою – Глава держави ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський переконаний, що чітке запрошення України до майбутнього членства в НАТО на Вільнюському саміті буде вагомою демонстрацією сміливості та міцності Альянсу. Про це Глава Української держави заявив під час зустрічі з представниками ЗМІ після переговорів із Президентом Чехії Петром Павелем у Празі.

«Просто потрібне запрошення. Ми розуміємо, що можуть бути складнощі з тим чи іншим формулюванням, щоб отримати об'єднану підтримку всіх партнерів з Альянсу. Хтось іще озирається на Москву, хтось боїться Росії. Хоча я вважаю, що це такий момент – великий шанс показати сміливість і міцність усього Альянсу», – зазначив Володимир Зеленський.

(...). Президент України також зауважив, що на полях Вільнюського саміту обговорюватиметься низка важливих питань, які стосуються пакетів оборонної підтримки. (...).

У присутності Президента України та Прем'єр-міністра Чехії підписано Меморандум у сфері військово-технічного співробітництва ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочого візиту Президента України Володимира Зеленського до Чеської Республіки у присутності Глави Української держави та Прем'єр-міністра Чехії Петра Фіали підписано Меморандум про взаєморозуміння між

Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості України та Міністерством оборони Чеської Республіки.

Документ підписали Міністр з питань стратегічних галузей промисловості України Олександр Камишін і перший заступник міністра оборони Чеської Республіки Франтішек Шульц.

Метою цього Меморандуму є підтримка військово-технічної співпраці, докладання спільних зусиль до підтримки проектів із виробництва озброєнь і боєприпасів та інших проектів оборонної промисловості, що їх реалізують оборонні компанії в Україні та Чеській Республіці шляхом різних форм партнерства.

Згідно з документом, учасники погоджуються підтримувати спільні проекти у сферах оборонної промисловості. У межах Меморандуму передбачено укладення окремих контрактів між суб'єктами двох держав.

Найближчим часом до України прибуде делегація Чехії у розвиток домовленостей, досягнутих між українською та чеською сторонами.

Україна та Чехія можуть значно посилити співпрацю у військово-промисловій сфері, і це буде зроблено – Володимир Зеленський після зустрічі з Петром Фіалою ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочого візиту до Чеської Республіки Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром країни Петром Фіалою.

Глава Української держави подякував очільнику чеського уряду та його команді за надзвичайно важливі й плідні переговори.

«Уже наступного тижня ми будемо раді бачити в Києві, у нашій столиці, велику делегацію чеських підприємців для розвитку наших спільних проектів і в галузі енергетики, і спільних транспортних проектів – це дуже важливо для обох держав, – і в охороні здоров'я», – зазначив Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками ЗМІ за результатами переговорів із Петром Фіалою в Празі.

Президент України також висловив подяку уряду Чехії та всьому народу за новий потужний і вчасний оборонний пакет для України. (...).

Під час переговорів ішлося й про співпрацю двох країн в енергетичній сфері, де також є конкретні проекти.

Сторони обговорили комунікацію з третіми країнами заради підтримки міжнародного порядку та спільної безпеки.

«Дуже важливий момент реалізації Формули миру, і нам надзвичайно важливо працювати тут з країнами Азії, Африки, з іншими партнерами. Я дякую Чехії за готовність діяти разом», – зауважив Володимир Зеленський.

Ішлося також про участь чеського бізнесу у відбудові України, розвитку української інфраструктури тощо. За словами Президента, уже зараз є конкретні напрями такої співпраці двох країн. (...).

Він також подякував усьому чеському народові за підтримку українців, які знайшли в Чехії захист від російської нелюдської агресії. (...).

Зі свого боку **Прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала** назвав візит Володимира Зеленського до Праги підтвердженням того, що Україна є пріоритетною країною для Чехії. Він запевнив, що його країна й надалі підтримуватиме Україну та надаватиме інтенсивну військову, гуманітарну допомогу, долучиться до повоєнної відбудови.

«Сьогодні я підтвердив пану Президенту, що Чехія віддає Україні штурмові гелікоптери. У наступні місяці – ще 100 тисяч боєприпасів. Чеська Республіка допоможе підготувати спеціалістів на літаки F-16», – додав очільник уряду Чехії.

Чеський Прем'єр-міністр також констатував, що спільні проекти в ОПК сприятимуть підвищенню рівня обороноспроможності України.

Крім того, Петр Фіала повідомив, що Чехія підтримує фінансовий інструмент, запропонований Європейською комісією, на суму 50 млрд євро, який буде спрямовано на відновлення України після війни.

Він також констатував значну зацікавленість чеських компаній брати участь у відбудові України та у співпраці в галузі ядерної промисловості, інфраструктурі тощо.

Прем'єр-міністр Чехії високо оцінив українські реформи та висловив підтримку в реалізації євроатлантичних прагнень нашої держави, зокрема на майбутньому саміті Північноатлантичного альянсу у Вільнюсі.

«Очікую, що всі союзники НАТО підтримають прагнення України до вступу. На голос Чеської Республіки пан Президент може розраховувати», – сказав Петр Фіала.

Крім того, Президент України та Прем'єр-міністр Чехії поклали квіти до Меморіалу Оксамитової революції. Він є центральним місцем ушанування Дня боротьби за свободу та демократію, який відзначається в Чехії 17 листопада.

У Празі Глава держави зустрівся з президентами Сенату й Палати депутатів Парламенту Чехії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах візиту до Чеської Республіки Президент України Володимир Зеленський зустрівся з президентом Сенату парламенту Чеської Республіки Мілошем Вистрчілом та президентом Палати депутатів парламенту Чехії Маркетною Пекаровою Адамовою.

Володимир Зеленський висловив подяку президенту Сенату та чеському народу за сталу й дієву підтримку України у відсічі збройній агресії Російської Федерації та за надання допомоги тимчасово переміщеним українським громадянам.

Президент України відзначив важливість ухвалення Сенатом постанов про визнання злочинів Росії в Україні геноцидом українського народу та підтримку створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України, що свідчить про чітку політичну позицію Чеської Республіки. (...).

Володимир Зеленський також подякував Мілошу Вистрчілу за активну позицію Чехії стосовно відбудови України й важливих українських ініціатив.

«Проведення в Празі в жовтні другого Парламентського саміту Кримської платформи наблизить до спільної мети – деокупації Кримського півострова та всіх тимчасово окупованих територій України», – підсумував Глава держави.

Президент Сенату парламенту Чеської Республіки Мілош Вистрчіл подарував Володимирі Зеленському символічний ключ від Сенату Чехії.

«Найбільшим друзям, тим, кого ми поважаємо, ми передаємо ключ від чеського Сенату. Оскільки у вас буде ключ від чеського Сенату, двері Сенату й наші серця будуть завжди відкриті», – сказав Мілош Вистрчіл.

Президент України подякував Сенату Чехії за подарунок.

«Я вважаю, що це ключ, якого заслуговують наш народ, наші військові. Дякую Сенату за таку ознаку визнання міцності нашої держави й боротьби за нашу незалежність. Хочу подякувати вам за те, що ви нам відкрили двері на самому початку вторгнення Росії. Відкрили без будь-яких умов, прихистили наших людей», – сказав Володимир Зеленський.

Крім того, **сенатор Іржі Ружичка** подарував Главі держави шеврон, який йому передали чеські волонтери, котрі понад рік працюють в Україні.

Під час зустрічі з Президентом Палати депутатів парламенту Чехії Володимир Зеленський подякував за підтримку України та важливі рішення нижньої палати парламенту.

Співрозмовники наголосили на необхідності санкційного тиску на Росію в межах ЄС та інших міжнародних організацій, а також взаємодії сторін у реалізації курсу України на повноправне членство в ЄС і НАТО. У цьому контексті Президент України висловив сподівання на максимально активну позицію з цих питань Палати депутатів парламенту Чехії. (...).

Україна та Словаччина досягли такого рівня співпраці, який зміцнює обидві країни і в безпеці, і в міжнародних справах – Володимир Зеленський після зустрічі із Зузаною Чапутовою ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочого візиту до Словацької Республіки Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом країни Зузаною Чапутовою.

Глава Української держави подякував словацькій колезі за підтримку й професійні та надзвичайно дружні й теплі відносини.

«Сьогодні ми працюємо заради інтересів наших народів і дякуємо за підтримку всім людям у Словаччині. Я вдячний кожному й кожній тут, у прекрасній Братиславі, і в інших містах і громадах Словаччини, де прихистили українців. Людям, волонтерам, громадським організаціям – абсолютно всім. Ми цінуємо це», – сказав Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками ЗМІ за результатами переговорів із Зузаною Чапутовою у Братиславі.

Він наголосив, що Україна завжди цінуватиме й пам'ятатиме солідарність суспільства й лідерів Словаччини. (...).

Глава Української держави акцентував, що співпраця між Україною та Словаччиною досягла такого рівня, який зміцнює обидві країни й у сфері безпеки, і в міжнародних відносинах. (...).

За його словами, під час перемов лідери двох держав детально обговорили оборонну й зовнішньополітичну співпрацю та конкретні проекти в цих сферах.

«У нас була хороша зустріч тет-а-тет із Зузаною. І дуже змістовна зустріч на рівні наших делегацій. Україна й Словаччина сьогодні точно сильніші», – зауважив Володимир Зеленський.

Президент висловив подяку за оборонну підтримку, яку Словаччина надала нашій країні за місяці повномасштабної війни.

«Напередодні підписано контракт на виробництво 16 самохідних гаубиць Zuzana-2. Звичайно, ми працюємо й задля інших спільних виробництв: виробництва снарядів, гармат... Тобто кроки вперед, і це більше безпеки, і більше робочих місць», – зазначив Глава Української держави.

Володимир Зеленський висловив подяку словацькій стороні за готовність допомагати Україні з гуманітарним розмінуванням. (...).

Він також заявив про готовність розвивати транспортне сполучення зі Словаччиною, робити активнішими наявні маршрути, створювати додаткові можливості для громадян обох країн.

«Зокрема, це стосується напряму Кошиць, про це ми сьогодні говорили. Торкнулися й питань транзиту товарів через кордон: обидві наші країни зацікавлені, щоб усі питання, які є між нами, вирішувалися в інтересах наших народів», – повідомив Володимир Зеленський.

Лідери також обговорили спільні можливості в межах Європейського Союзу та спільну роботу в інституціях ЄС. Володимир Зеленський подякував за принципову підтримку України у європейській та євроатлантичній інтеграції. (...).

Вітаючи Володимира Зеленського у Братиславі, **Президент Словаччини Зузана Чапутова** зазначила, що Україна як жертва неспровокованої агресії з боку Росії має право оборонятися й одержувати підтримку від європейських країн.

Вона нагадала, що завтра – 500 день від початку повномасштабного російського вторгнення в Україну.

«Це 500 днів української незламності. Днів, які показали, що великі держави не завжди можуть диктувати свою волю меншим. А ті, хто веде справедливу оборону, можуть досягти успіху. І ми віримо, що ви його досягнете», – акцентувала Президент Словаччини.

(...). Президент Словаччини відзначила об'єднаний український народ, який не лише сповнений рішучості перемогти агресора, а й має на меті відбудувати країну після війни. За її словами, словацькі компанії також готові долучитися до повоєнної відбудови України.

Крім того, як зауважила Зузана Чапутова, розширюється співпраця двох країн в оборонній сфері. Зокрема, підписано контракт на постачання

Україні вже невдовзі 16 гаубиць Zuzana-2. Також розпочнеться спільна розробка нового типу гаубиць.

«Розпочнеться спільне виробництво боєприпасів. Також наші підприємства допомагатимуть розмінювати територію України», – повідомила вона. (...).

У Братиславі Президент України зустрівся з Головою Національної ради Словаччини ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах візиту до Словацької Республіки Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Головою Національної ради Словаччини Борисом Колларом та словацькими парламентарями.

Глава держави висловив подяку Голові й депутатам Національної ради за низку рішень на підтримку України, зокрема щодо визнання російського режиму терористичним, а Росії – державою, що підтримує тероризм.

Володимир Зеленський також високо оцінив нещодавнє рішення парламенту Словаччини про визнання Голодомору 1932–1933 років геноцидом українського народу.

Президент України й Голова Національної ради предметно обговорили участь Словаччини в реалізації Формули миру та євроатлантичних прагнень України.

Володимир Зеленський: Сьогодні бути проукраїнським означає бути проєвропейським, а проросійська позиція є протерористичною ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський наголошує, що сьогодні мати проукраїнську позицію означає розділяти демократичні європейські цінності, а бути проросійським – це підтримувати воєнну агресію й тероризм. Про це Глава держави заявив під час зустрічі з представниками ЗМІ після переговорів із Президентом Словаччини Зузаною Чапутовою в Братиславі.

«Що значить бути проукраїнським? Це бути проєвропейським. Ви сьогодні у Європі, ви є невід’ємною частиною Європи – спокійної, цивілізованої. Що таке проросійські погляди? Росіяни є агресорами, які прийшли на чужу землю, вони нас атакували, вбивали й убивають, гвалтували й катували людей. Як можна дотримуватися таких поглядів? Кожна людина має вибір. Але якщо хтось хоче перевірити, побачити Росію на кордонах своєї держави, то скільки коштує така перевірка?» – зазначив Володимир Зеленський, відповідаючи на запитання журналістів.

Президент України запропонував людям, які поділяють так звані проросійські погляди, уявити підрив гідроелектростанції на території їхньої держави або захоплення й погрози підриву АЕС, відімкнення третини електрогенерації в країні. «Невже комусь подобається ця «російська рулетка»? Що таке проросійська позиція? Сьогодні це протерористична позиція. І це неправильно», – переконаний він.

Володимир Зеленський також звернув увагу на те, що не бачив, щоб люди зі США чи країн Європи переїжджали жити в Росію або пересідали із європейських автомобілів на машини радянського зразка.

У присутності президентів України й Туреччини підписано Меморандум про взаєморозуміння у сфері стратегічних галузей промисловості ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочого візиту Президента України Володимира Зеленського до Турецької Республіки у присутності Глави Української держави та Президента Туреччини Реджепа Таїпа Ердогана було підписано Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості України й Міністерством промисловості та технологій Турецької Республіки у сфері стратегічних галузей промисловості.

Меморандум підписали міністр з питань стратегічних галузей промисловості України Олександр Камишін і міністр промисловості та технологій Туреччини Мехмет Фатіх Каджир.

Документ спрямований на сприяння співпраці у стратегічних галузях промисловості та технологій між компаніями України й Турецької Республіки, а також на підтримку впровадження наявних і започаткування нових проєктів у цих сферах.

Серед напрямів співпраці – розвиток потужностей і можливостей виробництва автономних транспортних засобів, зокрема безпілотних літальних апаратів; нарощування виробництва різних типів БПЛА; дослідження й розробки в галузі автономних систем, космосу та в інших технологічних секторах стратегічних галузей промисловості двох країн; інше технічне співробітництво, необхідне для розвитку стратегічних галузей промисловості. (...).

Володимир Зеленський за результатами зустрічі з Реджепом Таїпом Ердоганом: Ми зосередилися на тому, як Туреччина може допомогти відновити мир і міжнародний порядок ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочого візиту Президента України Володимира Зеленського до Турецької Республіки відбулися переговори Глави Української держави з Президентом Туреччини Реджепом Таїпом Ердоганом. (...).

«Сьогодні ми зосередилися передусім на тому, як лідерство Туреччини й ваше особисте, пане Президенте, може допомогти відновити мир і нормальний міжнародний порядок, коли інтереси всіх націй збалансовані», – розповів Володимир Зеленський.

Під час зустрічі лідери двох держав докладно обговорили ситуацію, що склалася в Чорноморському регіоні та Європі загалом. За словами Президента України, вони з Реджепом Таїпом Ердоганом мають однакове бачення щодо неприпустимості нав'язування Україні й Туреччині будь-чого в Чорноморському регіоні, що не відповідає інтересам двох народів.

«Чорне море має бути простором безпеки, співпраці, а не війни та будь-яких криз чи так званих заморожених конфліктів, які можуть будь-якої миті знову розпалитися й ударити по життю і людям. Я вдячний Туреччині за незмінну підтримку територіальної цілісності й суверенітету України», – заявив Володимир Зеленський.

Окремо сторони обговорили ситуацію в окупованому Росією Криму, який вона використовує як плацдарм для загроз і небезпек.

«У будь-якому разі ми відновимо наш законний контроль над Кримом і повернемо безпеку на півострів та справедливість усім людям у Криму, зокрема кримськотатарському народу, який зараз, на жаль, знову зазнає жорстоких репресій і тиску з боку Росії», – наголосив Президент України.

Глава держави подякував турецькій стороні за підтримку Чорноморської зернової ініціативи та гуманітарної ініціативи «Зерно з України» й наголосив на необхідності і далі разом допомагати світу протистояти голоду й соціальному хаосу в тих країнах, у яких ситуація з продовольчою безпекою критична. (...).

Глава Української держави також повідомив, що сторони обговорили спільні проекти у різних сферах, які зміцнять безпеку, сприятимуть збільшенню кількості робочих місць та економічному зростанню.

«Це стосується співпраці у військово-промисловому комплексі, у розвитку технологій, виробництва безпілотників, в інших стратегічних галузях. Укладено й відповідні домовленості. Я запросив Туреччину приєднатися до масштабної роботи в межах відбудови України, відбудови й трансформації – це колосальний економічний проект. І досвід Туреччини, її інвестиції, технології нам очевидно потрібні», – акцентував Президент.

(...). У контексті співпраці в межах НАТО, зокрема підготовки до саміту у Вільнюсі, Володимир Зеленський порушив питання щодо запрошення нашої держави до членства в Альянсі.

«Був радий почути, що Президент сказав, що Україна заслуговує стати членом НАТО», – зауважив він.

Президент України також акцентував на важливій допомозі Туреччини й особисто Реджепа Таїпа Ердогана в питанні звільнення українських громадян із російського полону.

«Я хочу окремо вам за це подякувати. Українці завжди цінуватимуть це, і я вірю, що ми разом зможемо зробити ще більше, рятуючи життя й захищаючи стабільність», – сказав Глава Української держави.

Зі свого боку **Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган** зазначив, що Туреччина докладала всіх можливих зусиль, щоб запобігти війні Росії проти України, а після її початку заявила про неприйнятність цієї несправедливої агресії, яка суперечить міжнародному праву. Він висловив співчуття у зв'язку із загибеллю українців унаслідок війни. (...).

За його словами, Туреччина надає Україні конкретну допомогу в політичній, економічній, гуманітарній і технічній сферах, а також докладає значних зусиль для завершення війни шляхом переговорів на засадах

міжнародного права. Реджеп Таїп Ердоган зазначив, що турецько-українська дружба лише посилюється.

Президент Туреччини наголосив, що сьогодні кримські татари також ведуть завзяту боротьбу за свободу України, і подякував Володимиру Зеленському за його роботу задля гарантування прав кримськотатарського народу.

«Ми продовжимо докладати зусиль для завершення війни на базі переговорів, перебуваючи у повній солідарності з Україною», – запевнив він.

Реджеп Таїп Ердоган також зробив акцент на необхідності продовження дії Чорноморської зернової ініціативи, започаткованої в липні 2022 року за посередницьких зусиль Туреччини та ООН.

«17 липня спливає термін дії цієї ініціативи, завдяки якій протягом року було доправлено тим, хто потребує, близько 33 мільйонів тонн збіжжя. Я прагну продовження цієї ініціативи. Переконаний, що всі зацікавлені сторони діятимуть, усвідомлюючи глобальну відповідальність», – наголосив Президент Туреччини.

На його думку, потрібно продовжувати дію зернового коридору на довший строк. Реджеп Таїп Ердоган зазначив, що обговорюватиме це питання з Президентом РФ, адже в портах залишаються заблокованими турецькі судна.

Турецький лідер також зазначив, що Україна заслуговує на членство в НАТО.

Крім того, Реджеп Таїп Ердоган заявив про готовність надавати всю необхідну підтримку для відновлення України, а турецькі будівельні компанії допоможуть у відбудові нашої країни.

Україна й Туреччина працюють над тим, щоб повернути українців із російського полону – Президент ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський заявив, що питання стосовно допомоги у поверненні з російського полону українських громадян було серед пріоритетних на зустрічі з Президентом Туреччини Реджепом Таїпом Ердоганом. Про це Глава Української держави повідомив під час спілкування з представниками ЗМІ за результатами переговорів у Стамбулі.

«І кримські татари, і політв'язні, і всі інші наші полонені, і депортовані діти – це перше, повірте, на наших зустрічах, у наших телефонних контактах із Президентом Ердоганом у будь-який час. Завжди ця тематика дуже актуальна. Тому що і для мене, і для Президента люди – це пріоритет», – запевнив Володимир Зеленський.

Водночас він зазначив, що до появи конкретних результатів недоцільно коментувати процес.

У Стамбулі Президент узяв участь у поминальному молебні за жертвами війни в Україні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах візиту до Турецької Республіки Президент Володимир Зеленський узяв участь у поминальному молебні за жертвами війни в Україні, який очолив Його Всесвятість Вселенський Патріарх Варфоломій.

Молебень відбувся в соборі Святого Георгія у Стамбулі, на Фанарі.

Молебень українською та грецькою мовами правили Архімандрит Вселенського Престолу отець Методій і Патріарший диякон отець Епіфаній.

У Стамбулі Володимир Зеленський зустрівся зі Вселенським Патріархом Варфоломієм ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах візиту до Турецької Республіки Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Його Всесвятістю Вселенським Патріархом Варфоломієм.

Глава держави поінформував Вселенського Патріарха про ситуацію на фронті й нещодавні злочини агресора проти цивільних українців.

Президент висловив подяку Його Всесвятості за непохитну підтримку нашої країни, молитви за мир, засудження агресії та злочинів, усебічну допомогу українцям, які постраждали внаслідок війни Росії проти України.

«Я хочу подякувати Його Всесвятості. Сьогодні важливий день – наша боротьба триває вже 500 днів – із моменту повномасштабного вторгнення. Ми маємо підтримку Його Всесвятості, молитви за наших бійців, за народ, за наших людей, за життя в Україні», – сказав Глава держави. (...).

Зі свого боку Його Всесвятість Патріарх Варфоломій відзначив важливість досягнення миру в Україні.

«Вселенський Патріархат як Матір-церква всіх православних в Україні завжди перебуває на їхньому боці», – наголосив Його Всесвятість.

«Хочу побажати, щоб повернулися всі полонені й усі діти, які зараз перебувають далеко від своїх домівок», – додав Патріарх Варфоломій.

Президент виступив зі зверненням до українського народу зранку 500-го дня війни ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Сьогодні ми на Зміїному – на нашому Зміїному, який ніколи не підкорити окупанту, як і всю Україну, бо ми – країна сміливих.

Сьогодні ми вшанували тут наших, українських героїв – усіх воїнів, які билися за цей острів, які звільнили його. І хоча це невеликий клаптик суходолу посеред нашого Чорного моря, це великий доказ того, що Україна поверне собі кожен частинку своєї території.

Я хочу подякувати – саме звідси, із цього місця перемоги – кожному нашому воїну за ці 500 днів.

Наші Збройні Сили, наша розвідка, Нацгвардія, наші прикордонники, Служба безпеки України, Національна поліція, наші зв'язківці, наш народ... Я дякую! Дякую всім, хто б'ється заради України! (...).

Про присвоєння С.Алексапольському звання Герой України: Указ Президента України №381/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» АЛЕКСАПОЛЬСЬКОМУ Святославу Миколайовичу — молодшому сержанту (помертно). (...).

Про присвоєння В.Блищукі звання Герой України: Указ Президента України №382/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» БЛИЩУКУ Вадиму Адамовичу — молодшому лейтенанту (помертно).

Про присвоєння С.Божку звання Герой України: Указ Президента України №383/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» БОЖКУ Сергію Віталійовичу — старшому солдату (помертно).

Про присвоєння Л.Бутусіну звання Герой України: Указ Президента України №384/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» БУТУСІНУ Леоніду Олеговичу — солдату (помертно). (...).

Про присвоєння Р.Бутусіну звання Герой України: Указ Президента України №385/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» БУТУСІНУ Роману Олеговичу — солдату (помертно). (...).

Про присвоєння С.Вербицькому звання Герой України: Указ Президента України №386/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ВЕРБИЦЬКОМУ Сергію Сергійовичу — майору. (...).

Про присвоєння Е.Камардіну звання Герой України: Указ Президента України №387/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» КАМАРДІНУ Едуарду Руслановичу — капітану (помертно). (...).

Про присвоєння В.Климчуку звання Герой України: Указ Президента України №388/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» КЛИМЧУКУ Валентину Васильовичу — старшому солдату (помертно). (...).

Про присвоєння І.Колесніченку звання Герой України: Указ Президента України №389/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» КОЛЕСНІЧЕНКУ Ігорю Андрійовичу — сержанту (помертно). (...).

Про присвоєння С.Королю звання Герой України: Указ Президента України №390/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» КОРОЛЮ Сергію Володимировичу — капітану (помертньо). (...).

Про присвоєння О.Леунову звання Герой України: Указ Президента України №391/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЛЕУНОВУ Олександрю Володимировичу — старшому сержанту (помертньо). (...).

Про присвоєння Є.Лисенку звання Герой України: Указ Президента України №392/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЛИСЕНКУ Євгену Вадимовичу — майору (помертньо). (...).

Про присвоєння К.Марачу звання Герой України: Указ Президента України №393/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» МАРАЧУ Кирилу Сергійовичу — головному сержанту (помертньо). (...).

Про присвоєння О.Миршавому звання Герой України: Указ Президента України №394/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» МИРШАВОМУ Олексію Вікторовичу — молодшому сержанту (помертньо). (...).

Про присвоєння О.Романову звання Герой України: Указ Президента України №395/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» РОМАНОВУ Олександрові Олександровичу — молодшому сержанту (померло). (...).

Про присвоєння Д.Романченку звання Герой України: Указ Президента України №396/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» РОМАНЧЕНКУ Дмитру Юрійовичу — капітану (померло). (...).

Про присвоєння В.Стельмаху звання Герой України: Указ Президента України №397/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» СТЕЛЬМАХУ Володимирові Володимировичу — старшому лейтенанту (померло). (...).

Про присвоєння С.Сучкову звання Герой України: Указ Президента України №398/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» СУЧКОВУ Сергію Веніаміновичу — старшому лейтенанту (померло). (...).

Про присвоєння Є.Храпку звання Герой України: Указ Президента України №399/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ХРАПКУ Євгену Вікторовичу — сержанту (померло). (...).

Про присвоєння М.Чабаненку звання Герой України: Указ Президента України №400/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЧАБАНЕНКУ Михайлу Анатолійовичу — старшому сержанту (помертено). (...).

Про присвоєння М.Янишину звання Герой України: Указ Президента України №401/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЯНИШИНУ Миколі Олександровичу — головному сержанту (помертено).

Про присвоєння В.Горбаню звання Герой України: Указ Президента України №402/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ГОРБАНЮ Владиславу Вячеславовичу — капітану (помертено). (...).

Про присвоєння Т.Довгуну звання Герой України: Указ Президента України №403/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ДОВГУНУ Тарасу Сергійовичу — солдату (помертено). (...).

Про присвоєння Б.Калагурському звання Герой України: Указ Президента України №404/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» КАЛАГУРСЬКОМУ Богдану Петровичу — капітану (помертно). (...).

Про присвоєння Д.Лабунському звання Герой України: Указ Президента України №405/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЛАБУНСЬКОМУ Денису Богдановичу — сержанту (помертно). (...).

Про присвоєння В.Лисенкову звання Герой України: Указ Президента України №406/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЛИСЕНКОВУ Вадиму Миколайовичу — молодшому сержанту (помертно). (...).

Про присвоєння М.Макаревичу звання Герой України: Указ Президента України №407/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» МАКАРЕВИЧУ Миколі Миколайовичу — лейтенанту (помертно). (...).

Про присвоєння М.Реуцькому звання Герой України: Указ Президента України №408/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» РЕУЦЬКОМУ Михайлу Івановичу — сержанту (помертно). (...).

Про присвоєння В.Скворцову звання Герой України: Указ Президента України №409/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» СКВОРЦОВУ Владиславу Юрійовичу — старшому лейтенанту (помертно). (...).

Про присвоєння І.Щоголеву звання Герой України: Указ Президента України №410/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЩОГОЛЕВУ Івану Євгеновичу — молодшому сержанту (помертно). (...).

Про присвоєння В.Барчуку звання Герой України: Указ Президента України №411/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» БАРЧУКУ Володимирі Васильовичу — капітану (помертно). (...).

Про присвоєння В.Благовісному звання Герой України: Указ Президента України №412/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» БЛАГОВІСНОМУ Вадиму Андрійовичу — підполковнику (помертно). (...).

Про присвоєння В.Дереху звання Герой України: Указ Президента України №413/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ДЕРЕХУ Віталію Мирославовичу — молодшому сержанту (помертно). (...).

Про присвоєння Ю.Канюку звання Герой України: Указ Президента України №414/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» КАНЮКУ Юрію Ігоровичу — старшому лейтенанту (помертно). (...).

Про присвоєння В.Дудченку звання Герой України: Указ Президента України №415/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ДУДЧЕНКУ Володимирі Володимировичу — головному сержанту (помертно). (...).

Про присвоєння Ю.Ковальчуку звання Герой України: Указ Президента України №416/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» КОВАЛЬЧУКУ Юрію Олександровичу — солдату (помертно). (...).

Про присвоєння І.Лещенкову звання Герой України: Указ Президента України №417/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЛЕЩЕНКОВУ Івану Геннадійовичу — капітану (помертно). (...).

Про присвоєння Я.Олійнику звання Герой України: Указ Президента України №418/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ОЛІЙНИКУ Ярославу Олеговичу — солдату (помертно). (...).

Про присвоєння В.Примаченку звання Герой України: Указ Президента України №419/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ПРИМАЧЕНКУ Володимиру Васильовичу — старшому сержанту (помертно). (...).

Про присвоєння О.Махачеку звання Герой України: Указ Президента України №420/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» МАХАЧЕКУ Олександрю Ярославовичу — полковнику (помертно). (...).

Про присвоєння Д.Сафонову звання Герой України: Указ Президента України №421/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» САФОНОВУ Даніїлу Юрійовичу — лейтенанту поліції (помертно). (...).

Про присвоєння Д.Мурашку звання Герой України: Указ Президента України №422/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» МУРАШКУ Данилу Геннадійовичу — майору (помертно).

Про присвоєння Д.Самофалу звання Герой України: Указ Президента України №423/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» САМОФАЛУ Денису Вікторовичу — лейтенанту (помертню). (...).

Про присвоєння В.Сові-Лісовцю звання Герой України: Указ Президента України №424/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» СОВІ-ЛІСОВЦЮ Володимирі Олександровичу — сержанту (помертню). (...).

Про присвоєння О.Сімоновій звання Герой України: Указ Президента України №425/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» СІМОНОВІЙ Ользі Сергіївні — старшому сержанту (помертню). (...).

Про присвоєння А.Сороці звання Герой України: Указ Президента України №426/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» СОРОЦІ Андрію Віталійовичу — старшому лейтенанту (помертню). (...).

Про присвоєння С.Харченку звання Герой України: Указ Президента України №427/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ХАРЧЕНКУ Сергію Миколайовичу — старшому лейтенанту. (...).

Про присвоєння О.Хижняку звання Герой України: Указ Президента України №428/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ХИЖНЯКУ Олексію Леонідовичу — капітану (помертно). (...).

Про присвоєння М.Чобану звання Герой України: Указ Президента України №429/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЧОБАНУ Миколі Івановичу — молодшому лейтенанту. (...).

У Туреччині Президент України провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Португалії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки до Туреччини Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Португалії Антоніу Коштою.

Співрозмовники скоординували позиції напередодні Вільнюського саміту НАТО. Володимир Зеленський наголосив на важливості рішучої позиції Альянсу щодо майбутнього членства України.

Глава держави висловив подяку Прем'єр-міністру Португалії за позитивну оцінку виконання нашою державою рекомендацій Європейської комісії.

Сторони висловили надію на старт уже до кінця поточного року переговорів про вступ України до ЄС.

Володимир Зеленський окремо подякував голові португальського уряду за готовність узяти конкретну участь у реалізації трьох пунктів Української формули миру, зокрема тих, що стосуються продовольчої та енергетичної безпеки, а також екоциду.

Під час телефонної розмови Президент України та Прем'єр-міністр Португалії ухвалили Спільну декларацію.

Володимир Зеленський у Туреччині провів розмову з головою уряду Нідерландів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перебуваючи з робочим візитом у Туреччині, Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Нідерландів Марком Рютте.

Глава Української держави висловив підтримку співрозмовнику в непростий політичний момент. Президент подякував команді Прем'єр-міністра й усьому народу Нідерландів за непорушність принципової позиції щодо російського вторгнення в Україну.

Володимир Зеленський також висловив подяку за визнання Палатою представників Нідерландів Голодомору геноцидом українського народу.

Сторони обговорили питання оборонної співпраці й зафіксували терміни початку навчальної місії для українських пілотів на літаках F-16.

Володимир Зеленський і Марк Рютте скоординували позиції напередодні Вільнюського саміту НАТО, а також приділили увагу підготовці до Глобального саміту миру та реалізації Української формули миру.

Україна повернула на батьківщину п'ятьох захисників «Азовсталі», які перебували в Туреччині після звільнення з російського полону ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За результатами переговорів із турецькою стороною Україна повернула на батьківщину військових – захисників «Азовсталі»: командира окремого загону спеціального призначення Національної гвардії «Азов» Героя України Дениса Прокопенка, його заступника Святослава Паламаря, виконувача обов'язків командира 36-ї окремої бригади морської піхоти Сергія Волинського, старшого офіцера «Азова» Олега Хоменка та командира 12-ї бригади Нацгвардії Дениса Шлегю. Військові перебували в Туреччині після звільнення з російського полону.

Президент Володимир Зеленський зустрів захисників в аеропорту Стамбула та привітав їх із поверненням.

«Вітаю вас! Ви – наші герої. Дуже радий вашому поверненню на батьківщину. Слава Україні!» – сказав Глава держави.

На борту літака Володимир Зеленський поспілкувався із захисниками «Азовсталі» та подякував за їхню мужність та стійкість.

У Львові Президент узяв участь у молебні за Україну ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки на Львівщину Президент України Володимир Зеленський узяв участь у молитовному заході «Боже, Україну бережи! 500 днів опору й звитяги».

Біля пам'ятника Тарасу Шевченку у Львові представники духовенства та керівники релігійних організацій виголосили молитви за Україну. Вони молилися за перемогу нашої держави та справедливий мир. Духовні лідери просили заступництва й сил для захисників нашої Батьківщини, благословення для представників української влади та порятунку для всіх постраждалих від війни. Також молилися за відновлення територіальної цілісності України.

На Волині Президент провів нараду щодо соціально-економічної та безпекової ситуації в регіоні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки у Волинську область Президент України Володимир Зеленський провів координаційну нараду щодо соціально-економічної та безпекової ситуації у регіоні.

Начальник Волинської обласної військової адміністрації Юрій Погуляйко поінформував про облаштування фортифікаційних та оборонних інженерних споруд, а також про соціально-економічну ситуацію в області.

Учасники наради заслухали доповідь командувача ОУВ «Волинь» Володимира Миронюка про обстановку в зоні оперативної відповідальності.

Голова Державної прикордонної служби України Сергій Дейнеко доповів про заходи з посилення захисту українсько-білоруської ділянки державного кордону на території Волинської області.

Луцький міський голова Ігор Поліщук поінформував учасників наради про забезпечення життєдіяльності міста та про оборонні заходи в умовах воєнного стану.

Крім того, було заслухано інформацію генерального директора ДП «Ліси України» Юрій Болоховця про результати діяльності підприємства за I півріччя 2023 року.

Також під час наради йшлося про криміногенну та оперативну обстановку у Волинській області.

Офіційна діяльність дружини Президента України

Олена Зеленська взяла участь у презентації автошкіл для людей з інвалідністю ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у презентації автошкіл, адаптованих до потреб людей з інвалідністю.

«Автошколи для осіб з інвалідністю» – флагманський проект Міністерства внутрішніх справ, що реалізується в межах ініціативи дружини Президента «Без бар'єрів». Мета проекту – створити ефективну й комфортну систему адаптації осіб з інвалідністю до керування транспортними засобами з урахуванням їхніх можливостей і потреб.

П'ять перших таких автошкіл відкрилися на базі закладів освіти системи МВС у Києві, Кам'янці-Подільському, Кропивницькому, Львові та Дніпрі.

До навчання запрошують людей з інвалідністю, які прагнуть уперше отримати водійське посвідчення категорії В, потребують навчання або перенавчання на автомобілі з ручним керуванням.

Зараз теоретичні та практичні курси в адаптованих автошколах проходять перші 22 учня, один уже отримав посвідчення водія.

«Це та безбар'єрність у дії, яку завжди пропагую і яку зобов'язалася втілювати наша країна ще до російського вторгнення: рівні можливості, комфорт і зручність для всіх українців в усіх сферах. Важко переоцінити цей проект зараз, коли через російські атаки в нас щодня стрімко більшає людей з інвалідністю – молодих, активних, сповнених планів. Але вони обов'язково втілять усе задумане й реалізуються в Україні повноцінно, впевнено керуючи не лише автівкою, а й своїм майбутнім», – зазначила Олена Зеленська.

У автошколах для осіб з інвалідністю учням пропонують доступну інфраструктуру, навчання у змішаних інклюзивних групах або індивідуально, можливість теоретичного навчання в дистанційному форматі, індивідуальне навчання за зручним графіком, сертифіковані сучасні автомобілі з ручним керуванням, підтримку й консультування від досвідчених інструкторів, які пройшли додаткові курси.

Записатися до однієї з п'яти автошкіл можна на сайті МВС.

«Ми хочемо допомогти соціалізуватися нашим захисникам і захисницям, а також охопити тих людей, які дістали інвалідність ще до війни та вже давно мають намір стати водіями», – пояснила заступниця міністра внутрішніх справ Катерина Павліченко.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Португалія приєдналася до «коаліції» країн, які підтримали вступ України до НАТО ([УНІАН](#)).

Португалія стала 23 країною, яка уклала декларацію про підтримку членства України в НАТО.

Її сьогодні під час телефонної розмови ухвалили президент України Володимир Зеленський та прем'єр-міністр Португалії Антоніу Кошта.

Зокрема, у декларації засуджується російська агресія і наголошується, що РФ повинна негайно, повністю та беззастережно вивести всі свої війська з території України в межах її міжнародно визнаних кордонів.

Також зазначається, що Португалія високо оцінює мужність українців та Збройних сил України, а також визнає їхній значний внесок у безпеку Євроатлантичного регіону та за його межами.

«У межах НАТО Португалія продовжує зосереджуватися на безпосередній підтримці України... На саміті в Бухаресті у 2008 році союзники погодились, що Україна стане членом НАТО. Португалія продовжуватиме підтримувати Україну на шляху до майбутнього членства та виступає за те, щоб Україна стала членом НАТО, коли для цього з'являться відповідні умови», – йдеться у тексті заяви.

Крім того, Португалія підтримала українську формулу миру та готова працювати над досягненням її цілей, зокрема щодо продовольчої та енергетичної безпеки й боротьби з екоцидом.

Україна та Португалія у цій декларації погодились із необхідністю посилити колективний тиск на Росію шляхом подальших санкцій, щоб послабити її здатність продовжувати незаконну загарбницьку війну. Країни також продовжуватимуть розробляти механізми компенсації втрат, поранень та збитків, завданих російською агресією.

Своєю чергою, Португалія також заявила, що разом із міжнародними організаціями та партнерами готова брати участь у відновленні та відбудові України після війни.

«Майбутнє України та її народу – у європейській родині. ЄС уже визнав європейську перспективу України та надав Україні статус країни-кандидата. Португалія рішуче підтримує Україну в її зусиллях щодо реформ та у виконанні вимог, необхідних для початку переговорів про вступ, очікуючи на позитивний звіт Єврокомісії», – сказано у декларації.

Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган вимагає продовження зернової угоди, вже викликав Путіна на розмову до Туреччини ([УНІАН](#)).

Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган наполягає на продовженні зернової угоди, що Росія раніше відмовилася робити. Також він очікує візиту Володимира Путіна до Туреччини в серпні. Про це турецький лідер заявив на спільній прес-конференції з президентом України Володимиром Зеленським.

Ведеться активна робота щодо подальшого продовження зернової угоди після закінчення терміну її дії 17 липня. Саме ця тема стане одним з пунктів порядку денного на зустрічі з Путіним, якого чекають в Туреччині в наступному місяці.

Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган:

Ми сподіваємося, що вона буде продовжуватися ще три місяці, а не кожні два місяці. Ми докладемо зусиль в цьому плані і постараємося збільшити її тривалість до двох років.

Італія різко ускладнила видачу віз жителям РФ ([УНІАН](#)).

Росіяни, які мають тимчасову реєстрацію в Москві і області, Санкт-Петербурзі, Пскові, Мурманську, Архангельську, Вологді, Великому Новгороді, відповідних областях і в Карелії, з 6 липня не зможуть подати документи у візовому центрі Італії в столиці.

Тепер центр буде приймати заяви на візи тільки в осіб з постійною реєстрацією, пише РБК. Решта громадян Росії повинні звертатися в компанію Almativa.

Крім цього, консульства найпопулярніших у російських туристів країн для отримання віз в ЄС – Іспанії та Італії – в розпал сезону втричі збільшили термін розгляду заяв на шенгенські візи. Крім цих двох країн довгострокові туристичні шенгени росіянам активно видає Франція, але там термін розгляду документів теж збільшений. На гарячій лінії візового центру у Франції VPost повідомили, що рекомендують подавати документи не менше ніж за місяць до поїздки.

Вступ України до НАТО: Київ та Софія підписали спільну декларацію ([УНІАН](#)).

Після зустрічі президента Володимира Зеленського з прем'єр-міністром Болгарії Ніколаєм Денковим, в Софії було підписано Спільну декларацію щодо євроатлантичної інтеграції України.

Болгарія стала 22-ою країною, з якою Україна формалізувала підтримку членства в Альянсі, пише у Facebook заступник голови Офісу президента Ігор Жовква.

«Болгарська сторона вітає значні досягнення України у просуванні на шляху євроатлантичної інтеграції, зокрема, щодо досягнення взаємосумісності з НАТО, підтверджує намір збільшити спільні зусилля щодо підтримки інтеграції України до Альянсу та імплементації стандартів НАТО, а також повністю підтримує Раду Україна-НАТО», – йдеться у документі.

Болгарія, відповідно до декларації, зобов'язується надавати Україні політичну підтримку у питаннях вступу до НАТО.

«Разом з міжнародними організаціями, союзниками та партнерами Болгарія підтверджує готовність брати участь у повоєнному відновленні та відбудові України», – зазначено в документі.

ПА ОБСЄ визнала Росію спонсором тероризму, а вагнерівців – терористами ([ЛІГА.Новини](#)).

Парламентська Асамблея ОБСЄ визнала Росію державою-спонсором тероризму, а приватну військову компанію «Вагнер» – терористичною організацією. 4 липня члени Парламентської Асамблеї ОБСЄ ухвалили підсумкову декларацію.

У документі йдеться про те, що дії групи Вагнера від імені російського уряду можуть бути справедливо охарактеризовані як терористичні; держави-члени ОБСЄ мають вжити заходів проти групи Вагнера та її афілійованих та правонаступницьких структур, зокрема шляхом оголошення їх терористичною організацією; держави-члени ОБСЄ мають посилювати міжнародні норми, які чітко визнають терористичний характер групи Вагнера та її дій, відповідальність РФ як держави-спонсора цієї терористичної організації, неприпустимість залучення таких суб'єктів у міждержавні відносини.

Членкиня постійної делегації України у Парламентській Асамблеї ОБСЄ Євгенія Кравчук наголосила, що таке формулювання вперше закріплене в офіційному документі міжнародної організації.

У Гаазі 3 липня розпочав роботу Міжнародний центр з розслідування вторгнення Росії в Україну (ІСРА) ([Суспільне Новини](#)).

Президент Єврюосту Ладислав Хамран:

Головна мета створення Міжнародного центру з переслідування злочинів агресії – отримати ключові докази, починаючи будувати справу вже зараз. Ми не хочемо чекати закінчення конфлікту.

Ми централізуємо вже наявні докази, проаналізуємо ці докази, а також виявимо можливі прогалини в доказах за допомогою інших експертів, які працюють тут, у Єврюості. Ми також перекладемо докази та відповідні документи українською та англійською мовами, щоб забезпечити їхнє використання в різних національних юрисдикціях, а також у національних судах.

Президент Єврюосту зазначив, що ІСРА підтримуватиме національних слідчих та прокурорів з України, Естонії, Латвії, Литви та Польщі, які розслідують злочин агресії.

Генпрокурор України Андрій Костін повідомив, що команда з чотирьох українських прокурорів зараз перебуває в Гаазі і сьогодні починає свою роботу у центрі.

Говорячи про роботу Центру, генпрокурор зазначив, що йдеться не про арешт воєнних злочинців, а про обвинувальні акти і справи, передані до суду. Костін наголосив, що всі суди відбуваються заочно, тому що ці люди все ще перебувають у Росії.

«Що стосується загальної кількості воєнних злочинів, то наразі зареєстровано понад 93 тисячі, і наша національна система правозастосування наполегливо працює над їх розслідуванням. Щодо інших воєнних злочинів, ми маємо 347 осіб, яким повідомлено про підозру, і ми маємо обвинувальні акти щодо 207 осіб, які передані до суду, і ми маємо вже 53 особи, які були засуджені за різні воєнні злочини, скоєні на українській землі та проти українців», — сказав Костін.

Прокурор Міжнародного кримінального суду Карім Хан:

Я вже неодноразово казав, ви знаєте, ми не на боці України. Ми на боці справедливості. Ми незалежні та неупереджені. І ми повинні знайти спільну справу з усіма, хто хоче мати світ для наших дітей, для нашого майбутнього, де буде менше злочинів і більше справедливості. І я думаю, що це важливий крок у цьому.

Помічник Генерального прокурора США Кеннет Політе зазначив, що Вашингтон в ІСРА представлятиме нещодавно призначена спеціальна прокурорка Мін'юсту США з питань злочину агресії Джессіка Кім. Вона матиме безперешкодний доступ до «значного обсягу експертних знань і ресурсів», які Мін'юст США накопичив у відповідь на війну Росії проти України.

До Міжнародного центру з переслідування злочинів агресії (ІСРА) входять представники України Європейського Союзу, Сполучених Штатів та Міжнародного кримінального суду (ІСС). За даними Євроюсту, йдеться про генерального прокурора України Андрія Костіна, прокурора МКС Каріма Хана, помічника генерального прокурора США Кеннета Політе та комісара юстиції ЄС Дідьє Рейндерса.

Очікується, що Центр проведе розслідування та збере докази, що розглядатимуться як проміжний крок перед створенням спеціального трибуналу щодо РФ. У ЄС заявили, що кінцевою метою роботи притягти до відповідальності винних у вторгненні в Україну.

Директор служби фінансової розвідки Італії розкрив суму заморожених російських активів ([УНІАН](#)).

Італія заморозила активи російських олігархів на суму близько 2 мільярдів євро з початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну.

Директор служби фінансової розвідки Енцо Серата:

На кінець червня поточного року було заморожено 170 фінансових відносин на ім'я 80 суб'єктів. Загальна сума заморожених коштів перевищила 330 мільйонів євро.

Після повномасштабного нападу РФ країна конфіскувала активи, в тому числі банківські рахунки, вілли, яхти і автомобілі, в рамках європейських санкцій проти Кремля і його покровителів.

Європа вийде з ядерної угоди з Іраном через постачання «Шахедів» до РФ ([УНІАН](#)).

Восени країни Європи повинні були зняти санкції з Ірану, але тепер цьому не бувати.

Європейські країни, що підписали ядерну угоду з Іраном в 2015 році, тепер можуть вийти з неї, щоб зберегти санкції проти Тегерана. Все через те, що іранці активно постачають в Росію дрони-камікадзе та, ймовірно, ракети. Про це пише британське видання The Guardian.

Дональд Трамп вивів США з ядерної угоди ще в 2018 році, але Німеччина, Франція і Великобританія залишилися вірні договору, хоча Іран у відповідь на вихід США порушив узгоджені обмеження на виробництво збагаченого урану.

За словами джерел видання в дипломатичних колах, рішення європейських держав вийти з угоди пояснюється тим, що Іран продає в Росію безпілотники для ударів по Україні і, можливо, готується передати Москві балістичні ракети.

Ядерна угода передбачала, що старі європейські санкції проти Ірану будуть скасовані 18 жовтня цього року. Однак тепер ці санкції, ймовірно, збережуться на невизначений термін.

Військова допомога

Пентагон оголосив про новий пакет допомоги Україні з касетними боєприпасами ([Укрінформ](#)).

Міністерство оборони США офіційно оголосило про виділення нового пакета військової допомоги Україні загальним обсягом \$800 мільйонів.

Заступник міністра оборони США з політичних питань Колін Кол:

Сьогодні США продовжують демонструвати свою незмінну відданість Україні й оголошують про нове виділення військової допомоги, щоб забезпечити ЗСУ додатковими боєприпасами, зброєю та обладнанням, необхідним для захисту їхньої країни.

Він підкреслив, що допомога виділяється за повноваженнями президента США (Presidential Drawdown), тобто озброєння не закуповуватимуться у виробників, а поставлятимуться негайно зі складів Пентагону.

«Деякі з можливостей у сьогоднішньому пакеті вартістю \$800 мільйонів включають артилерійські снаряди калібру 155 мм, у тому числі DPICMs (касетні боєприпаси американського виробництва – ред.) та артилерійські снаряди калібру 105 міліметрів», - зазначив він.

Крім того, в новий транш допомоги увійдуть додаткові ракети для ЗРК Patriot та HIMARS, високоточні авіабомби, а також БМП Bradley та БТР Stryker. Новий пакет включатиме й підривні боєприпаси та системи для подолання перешкод, а також різні запчастини та обладнання.

Шведські БМП Stridsfordon 90 вже в Україні ([Укрінформ](#)).

ЗСУ підсилюються бойовими машинами піхоти Stridsfordon 90, партія яких прибуло до нашої країни зі Швеції.

Міністр оборони Олексій Резніков:

БМП Stridsfordon 90 прибули в Україну та готові до бою. Найкращі машини для найкращих солдатів.

Він подякував міністру оборони Швеції Полу Юнсону, а також усім жителям цієї країни за допомогу.

Україна отримає від Словаччини ще 16 гаубиць Zuzana 2 ([Укрінформ](#)).

Президент Словаччини Зузана Чапутова:

Словаччина надала Україні засоби ППО, бойові літаки. Співробітництво у цій сфері поступово переходить у співпрацю в інших сферах. Нам вдалося підписати контракт на поставку 16 гаубиць Zuzana 2 в Україну, це відбудеться вже дуже скоро.

Вона додала, що Словаччина і Україна планують спільно розробляти новий тип гаубиць і розпочати спільне виробництво боєприпасів та систем розмінування «Божена».

Німеччина передала черговий пакет військової допомоги Україні ([Укрінформ](#)).

У новому пакеті, переданому ФРН Україні, значиться інженерна техніка та антидронні засоби.

Зокрема, доставлено один міст для мостоукладальної бронетехніки VIBER (раніше таких було передано три), один броньований мостоукладач тієї ж компанії VIBER (загалом таких Україна має тепер дев'ять); одну інженерну броньовану машину DACHS (на додаток до чотирьох переданих раніше); шість великовантажних напівпричепів 8x8 HX81 та три причепа (тепер ЗСУ їх мають відповідно 25 і 23).

Також Україна отримала три «глушилки» (раніше було поставлено сім); два датчики захисту від дронів і створення перешкод.

Чехія передасть Україні штурмові гелікоптери та великокаліберні боєприпаси ([УНІАН](#)).

Прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала заявив, що Чехія передасть Україні штурмові гелікоптери та тисячі великокаліберні боєприпаси.

Чеський прем'єр розповів, що його країна вже передала Україні понад 600 одиниць важкої техніки та понад 4 млн різноманітних боєприпасів.

Також Чехія допоможе Україні у навчанні пілотів для літаків F-16 та надасть Україні симулятор для такого тренування.

Фінляндія схвалила новий пакет військової допомоги Україні ([Укрінформ](#)).

Президент Фінляндії Саулі Нійністе на підставі пропозиції уряду схвалив рішення про надання 17-го пакета військової допомоги Україні, який включатиме, зокрема, засоби ППО і боєприпаси.

Загальна вартість нового пакета допомоги становить 105 млн євро.

Міністр оборони Фінляндії Антті Хяккянен:

Ми продовжимо підтримувати Україну разом із нашими союзниками. Результат війни визначатиме безпеку Європи та Фінляндії на десятиліття, тому підтримка України є невід’ємною частиною безпеки Фінляндії.

Нідерланди вже надали Україні €1,9 мільярда військової допомоги ([Укрінформ](#)).

«Загальна вартість військової підтримки, наданої Нідерландами Україні, зараз становить близько 1,9 млрд євро», – йдеться у повідомленні міноборони Нідерландів.

Зазначається, що це зброя, боєприпаси, транспортні засоби, обладнання для розмінування, понтонні мости, паливо, медичне забезпечення та продовольство.

Закупівельна вартість поставленої військової техніки та озброєння становить близько 1,5 млрд євро. Крім того, Нідерланди зробили внески до спеціального фонду НАТО та міжнародного фонду по Україні.

До сьогодні Нідерландами надано пакет підтримки на суму понад 788 мільйонів євро для закупки техніки, її запчастин та її ремонту. Це лише облікова вартість. Відновна вартість становить 1,5 мільярда євро. Крім того, на комерційній основі Нідерланди придбали для України військове обладнання загальною сумою близько 210 мільйонів євро.

Для України також закуповують 155-мм боєприпаси за двома ініціативами, одна з яких – це ініціатива Європейського оборонного агентства (EDA), а інша – німецька ініціатива, до якої також долучилася Данія. Нідерландами виділено 130 мільйонів євро для обох ініціатив для закупки боєприпасів. Крім того, коаліція закупила засоби протиповітряної оборони, на які Нідерланди надали 40 мільйонів євро.

У Британії новобранці ЗСУ опановують навички з вогневої підготовки ([Укрінформ](#)).

У Великій Британії українські військові під керівництвом новозеландських інструкторів опановують навички з вогневої підготовки.

«Військові інструктори Сил оборони Нової Зеландії NZ Defence Force проводять заняття з вогневої підготовки із військовослужбовцями Збройних сил України в рамках багатонаціональної навчальної операції «Інтерфлекс» з

базової загальновійськової підготовки особового складу Збройних сил України у Великій Британії, що сприяє професійнішій підготовці українських воїнів до захисту України від російської агресії», - йдеться у повідомленні.

Зокрема, висококваліфіковані військові інструктори Сил оборони Нової Зеландії допомагають перетворити вмотивованих новобранців ЗСУ на боездатних солдатів, навчаючи їх навичкам, необхідним для виживання та ефективного ведення бойових дій на передовій.

Загалом військовослужбовці Сил оборони Нової Зеландії у Великій Британії навчатимуть українських новобранців поводженню зі зброєю, влучній стрільбі, наданню першої медичної допомоги на полі бою, а також наступальним та оборонним операціям у різних умовах

Болгарія збільшить військову допомогу Україні ([УНІАН](#)).

Міністр оборони Болгарії Тодор Тагарєв заявив, що Болгарська військова допомога Україні буде збільшена в цьому році.

Він сказав, що країна відправить зброю після того, як закінчать аналіз потреб української армії і того, скільки болгарські збройні сили здатні дати.

«Допомога, яку Болгарія надає досі, високо оцінена керівництвом України та її армією, а також нашими союзниками», - додав міністр оборони.

«Ця військова допомога дозволить, коли Україні вдасться звільнити всі окуповані території, допоможе стабілізувати регіон — на Чорному морі, в Південно-Східній Європі і на східному фланзі НАТО. Це головна причина і розуміння того, заради чого Болгарія допомагає (Україні)», - сказав міністр оборони Болгарії.

«Допомога, що надається Україні, спрямована не тільки на забезпечення невідкладних військових потреб, а й на те, щоб у довгостроковій перспективі Збройні Сили України досягли дуже високого рівня оперативної сумісності з НАТО», - сказав міністр.

Україна найближчими тижнями отримає десятки танків Leopard від Німеччини та Данії ([УНІАН](#)).

Міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус:

Десятки бойових танків Leopard 1A5, наданих Німеччиною та Данією, прибудуть в Україну в найближчі тижні.

Перше постачання зброї Німеччиною державі, що воює! Сьогодні Німеччина надає Україні другу за обсягом військову допомогу в плані постачання обладнання, якщо говорити про пряму фінансову допомогу або допомогу в межах ЄС.

Гуманітарна та фінансова допомога

Британія передасть Україні 17 спеціальних пожежних машин ([Укрінформ](#)).

Велика Британія в найближчі тижні передасть Україні 17 спеціальних пожежних машин моделей Rapid Intervention Vehicle і Major Foam Vehicle.

Міністр оборони країни Бен Воллес:

Ці спеціальні пожежні машини підвищать здатність України захищати свою інфраструктуру від російських ударів ракетами та дронами.

Ізраїль продовжив термін перебування українців до 31 січня ([Укрінформ](#)).

Ізраїль продовжив термін перебування для громадян України, які легально перебували у країні, до 31 січня 2024 року.

«МВС Ізраїлю прийнято рішення про продовження терміну перебування для громадян України, які легально знаходились в Ізраїлі станом на 24 лютого 2022 року, а також тих, хто в'їхав у країну пізніше, до 31 січня 2024 року», - поінформували у диппредставництві.

Німеччина передала рятувальникам десять металодетекторів для розмінування ([Укрінформ](#)).

«10 металодетекторів отримала ДСНС України від Німеччини. Це обладнання є необхідним для Служби порятунку і буде спрямоване для використання у гуманітарному розмінуванні території України», - ідеться у повідомленні ДСНС.

Нідерланди виділяють Україні ще €118 мільйонів допомоги ([Укрінформ](#)).

«Нідерланди виділяють понад 118 мільйонів євро на новий пакет підтримки України. Це вже другий пакет підтримки цього року», - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що 83 мільйони євро підуть на відбудову й охорону здоров'я України.

Також Нідерланди виділяють 10 мільйонів євро на екстрену допомогу після руйнування дамби на Херсонщині.

Ще 25 мільйонів євро підуть на субсидії для компаній, підприємств і громадських організацій, щоб сприяти реконструкції та відновленню, передусім у сферах сільського господарства, водопостачання й охорони здоров'я. З вересня компанії та громадські організації можуть подаватись на гранти.

Болгарія від початку війни прихистила понад 140 тисяч українців ([Укрінформ](#)).

Із початку повномасштабної війни Росії проти України більше 140 тисяч українських громадян знайшли прихисток у Болгарії.

Україна цього року уже отримала \$23,6 мільярда макрофінансової допомоги ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Загалом у 2023 році Україна отримала 23,6 млрд дол. партнерської макрофінансової допомоги. Найбільшим є внесок Євросоюзу, Сполучених Штатів, Канади та МВФ.

За його словами, до державного бюджету надійшов другий транш у межах великої програми фінансування від Міжнародного валютного фонду. Це 890 млн дол. на пріоритетні видатки.

Прем'єр-міністр наголосив на тому, що економічна підтримка партнерів є важливим елементом стійкості України. Вона дозволяє фінансувати невоєнні бюджетні видатки, зокрема соціальні зобов'язання держави.

Данія передасть Україні пакет фінансової допомоги. На що витратять гроші ([РБК Україна](#)).

Данія оголосила про пакет цивільної підтримки України. Його розмір становить трохи більше 90 млн доларів.

«Гроші підуть на початок реконструкції шкіл, лікарень і поліклінік, бомбосховищ, водо-, тепло- та енергопостачання, а також на підтримку населення, які проживають у районі бойових дій», – йдеться у повідомленні.

Зазначається, що особливу увагу планується приділити Миколаєву. Мета пакета – задовольнити нагальні потреби українців, які залишилися в країні під час війни, і водночас створити можливість для багатьох переміщених осіб повернутися до своїх домівок.

Міністр зі співробітництва з метою розвитку та глобальної кліматичної політики Данії Ден Йоргенсен:

Данія є одним із найсильніших партнерів України, і потреба в допомозі для відновлення, на жаль, величезна. Українські діти повинні мати можливість ходити до школи, і жителі повинні мати можливість отримати необхідну медичну допомогу в лікарні, коли це необхідно, навіть якщо триватиме війна.

Пакет також включає кошти для запуску української економіки. Через Інвестиційний фонд для країн, що розвиваються, уряд створив в Україні механізм для інвестицій у реконструкцію ключових секторів, таких як сільське господарство, енергетика та інформаційні технології.

Ден Йоргенсен також повідомив, що Данія передає Україні гуманітарну допомогу в райони, де населення найуразливіше і зазнає впливу військових дій.

«Мільйони людей потребують екстреної допомоги, ліків і продовольства, так само як необхідно розмінувати шахти, щоб ми могли отримати припаси. Я особливо радий, що так багато данських організацій громадянського суспільства готові допомогти в цій важливій роботі», - сказав міністр.

Європейські країни витратили понад €43 мільярди на прихисток українців ([Укрінформ](#)).

Європейські країни витратили понад 43 млрд євро на прихисток українців, які рятуються від війни.

«За оцінками Кільського інституту світової економіки, уряди європейських країн виділили на прихисток для українців вже понад 43 млрд євро. Такі витрати включають грошові виплати, надання житла, медичну допомогу, освітні послуги, а також забезпечення продуктами харчування та засобами першої необхідності», - йдеться у повідомленні.

Згідно з дослідженням, серед європейських країн, які приймають українських біженців, найбільше витратила Польща – понад 12 млрд євро. На другому місці за цим показником опинилася Німеччина, де витрати на українських шукачів притулку сягнули майже 11 млрд євро.

Значні кошти на прихисток для українців витратили Чехія (2,94 млрд євро), Іспанія (2,24 млрд євро), Франція (2,04 млрд євро), Румунія (1,26 млрд євро), Швейцарія (1,16 млрд євро) та Італія (1,15 млрд євро).

Україна отримала другий транш від МВФ: скільки надійшло в держбюджет ([УНІАН](#)).

До державного бюджету України надійшов другий транш у розмірі 890 мільйонів доларів від Міжнародного валютного фонду. Загальне фінансування за програмою складає 15,6 мільярда доларів

Як повідомила прес-служба Міністерства фінансів, кошти отримані як результат успішного першого перегляду програми розширеного фінансування. Наразі Україна отримала вже 3,59 млрд доларів від МВФ.

Міністр фінансів України Сергій Марченко:

Під час перегляду програми EFF, експерти та керівництво МВФ відзначили значний прогрес української сторони у виконанні структурних заходів та кількісних критеріїв ефективності, визначених за Програмою. Завдяки наданим коштам ми маємо змогу і надалі зберігати економічну стабільність в Україні та забезпечувати пріоритетні видатки державного бюджету.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Західні лідери, які чинять опір наданню членства України в НАТО, не розуміють, що це єдиний шлях до миру ([Укрінформ](#)).

Про це в інтерв'ю німецьким виданням Bild, Welt і Politico заявив міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба.

(...) Він також навів інший аргумент на користь вступу України до Альянсу, який полягає в тому, що українська армія допомагатиме на східному його фланзі державам, які виявлять бажання посилити свою оборону проти російської загрози.

Він підкреслив, що в Києві не говорять про те, щоб Україна стала членом НАТО негайно, поки точиться війна (...).

Кулеба закликав німецьких політиків не повторювати помилку, яку зробила ексканцлерка ФРН Ангела Меркель у Бухаресті в 2008 році, коли різко виступила проти будь-якого прогресу на шляху до членства України в НАТО. Це рішення, підкреслив він, відкрило Путіну можливість вторгнутися до Грузії та продовжити свою дестабілізуючу діяльність у регіоні, зрештою незаконно анексувавши Крим. Якби Україна була прийнята в НАТО до 2014 року, не було б незаконної анексії Криму, не було б війни на Донбасі, не було б широкомасштабного вторгнення, переконаний міністр (...).

У Кремлі назрівають переговори про мир з Україною: Гіркін викрив «зраду» ([УНІАН](#)).

Російський терорист Ігор Гіркін (Стрелков) заявив, що в Кремлі назрівають переговори про «укладення мирного договору» з Україною та звинуватив Путіна в тому, що він живе на планеті «рожевих поні».

Гіркін зазначив, за чутками, влада РФ перебуває на попередньому етапі підготовки до розмови з Києвом.

Колишній бойовик «ДНР» висміяв Кремль за відповідні «потуги» і зазначив, що на «компромісний мир» Київ піде лише в разі розгрому ЗСУ і здачі таких міст, як Одеса і Дніпро, не раніше.

На даному етапі, з «професійної» точки зору, така ідея викликає кілька питань - скільки «пообіцяли бабла» і хто «автор» ініціативи, підкреслив Гіркін.

Емісар Ватикану в Москві: «Мирні переговори» не обговорювали, лише гуманітарні питання ([ЛІГА.Новини](#)).

Кардинал Маттео Дзуппі, якого папа Франциск направив до Москви з місією, що у Ватикані називають «миротворчою», заявив, що його місія зосереджена на гуманітарних питаннях і не включає жодних обговорень «мирного плану».

Кардинал Дзуппі зустрівся в Москві з одним із радників російського диктатора Володимира Путіна, а також з главою РПЦ патріархом Кирилом (...).

НАТО, ЄС та переговори з росією: українці висловилися під час соціопитування ([Вечірній Київ](#)).

Дані Київського міжнародного інституту соціології, який провів чергове дослідження, свідчать про кристалізацію поглядів громадян України щодо приєднання до європейської та північноатлантичної спільноти (...).

Соціологи з'ясували, що після більш ніж року війни та звірств українці не вірять, що Росія буде вести переговори сумлінно. За п'ять місяців війни у травні 2022 року 59% респондентів були відкриті до мирних переговорів з Росією. До травня 2023 року кількість тих, хто виступає за переговори, знизилася до 33%, а тих, хто виступає проти переговорів, зросла до 63% (...).

Про оптимізм та віру у перемогу. Відсоток людей, які налаштовані «дуже оптимістично» або «скоріше оптимістично, ніж песимістично» щодо майбутнього України залишався майже незмінним із травня 2022 року по травень 2023 року на рівні 87 відсотків. На прохання вибрати одне слово, яке викликає у них оптимізм, респонденти найчастіше говорили «перемога».

«Україна, Білорусь і Росія в одному човні»: Лукашенко зробив цинічну заяву про війну і знову заговорив про переговори ([Obozrevatel](#)).

Олександр Лукашенко, незаконно обраний президент Білорусі, заявив, що йому не подобається включення іноземних посередників у переговори між Україною та Росією, але себе таким він не вважає, тому що, за його словами, «Україна, Росія й Білорусь в одному човні». Диктатор розмірився, що до осені «ситуація має змінитись» і буде можливим початок діалогу.

Відповідні заяви політика пролунали в четвер, 6 липня. У цей день він спілкувався із представниками ЗМІ (...).

Відповідаючи на запитання одного з журналістів, чи розраховує президент Білорусі, що Росія переможе, Лукашенко сказав: «Розраховую».

Диктатор також сказав, що «абсолютно переконаний», що на переговорах можна буде «сісти за стіл і домовитися».

Лавров провів з експосадовцями США таємні переговори про умови припинення війни в Україні, - NBC ([Еспресо](#)).

Група колишніх високопосадовців американської влади провела неформальну зустріч із міністром закордонних справ Росії Сергеем Лавровим у квітні цього року, аби «закласти основу для потенційних переговорів про припинення війни в Україні»

За даними NBC News, переговори відбулись під час візиту Лаврова до Нью-Йорка, коли Росія головує в Раді безпеки ООН. І американська, й російська сторони офіційно не коментували й не підтверджували цієї зустрічі.

Як з'ясував NBC News, американську сторону представляли Річард Хаас – чинний голова Ради з міжнародних відносин, провідного американського аналітичного центру; експерт із питань Європи Чарльз Купчан та експерт з питань Росії Томас Грем.

Усі вони раніше працювали в Білому домі або Державному департаменті США; також, пише NBC News, до обговорення долучились деякі колишні посадовці Пентагону.

Із російського боку, окрім Лаврова, були присутні «науковці, керівники найбільших аналітичних центрів і дослідницьких інститутів» тощо, які нібито мають вплив на ухвалення рішень Путіним або мають контакти з Кремлем.

За словами джерел NBC News, метою таких контактів було «підтримування каналів зв'язку з Росією відкритими, де це можливо, і з'ясування можливостей для майбутніх переговорів, компромісів і дипломатії щодо припинення війни» (...).

Час на медіацію з Російською Федерацією вже сплив, наразі її альтернативою є лише українська Формула миру ([Укрінформ](#)).

Керівник офісу Президента Андрій Єрмак:

Починаючи з 2018 року Україна провела понад 180 раундів переговорів щодо миру з РФ, зокрема в Нормандському форматі. Деякі з них тривали понад 12 годин без перерви. Сьогодні ми дійшли чіткого висновку: час на медіацію сплив. Альтернативою цьому процесу стала запропонована Президентом Зеленським Формула миру, яку він представив лідерам країн G19. Ми готові вислухати будь-які пропозиції від тих, хто поважає нашу незалежність і територіальну цілісність.

NBC: Лавров провів з експосадовцями США таємні переговори про умови припинення війни в Україні. У Держдепі відреагували ([Еспресо](#)).

У Держдепі США і Білому домі заявили, що адміністрація президента Джо Байдена не санкціонувала неофіційні переговори з росіянами щодо України.

Про це заявив **представник Державного департаменту і речник Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі**.

(...) Представник Держдепу мав на увазі політику адміністрації Байдена не обговорювати можливі переговори про припинення війни без залучення українських посадовців.

Натомість він також додав, що адміністрація продовжить надавати зброю Києву, щоб українські посадовці «могли вести переговори з позиції сили, коли вони вважатимуть, що час настав».

Плани повоєнного відновлення України

Уряд схвалив залучення від ЄІБ додаткових **€1,1 мільярда** на проекти з розвитку та відновлення регіонів ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Ухвалюємо рішення, які дадуть змогу залучити від Європейського інвестиційного банку додаткові 1,1 млрд грн на два проекти, які сприятимуть розвитку та відновленню українських регіонів.

За його словами, перший проект стосується оновлення громадського транспорту, що передбачає закупівлю нових тролейбусів, трамваїв, ремонт інфраструктури та розвиток цифрових систем.

Другий проект передбачає розвиток муніципальної інфраструктури, зокрема кошти на ремонт та модернізацію систем водо- і теплопостачання, зауважив очільник уряду.

Одещина відновлюватиме три села на Херсонщині ([ІНТЕНТ](#)).

Одеська область стане частиною проекту «Пліч-о-пліч». Це проект допомоги регіонів України у відновленні деокупованих і постраждалих від агресії росії громад. Першим проектом для реалізації стане Херсонщина як один із найбільш постраждалих регіонів.

Під свій патронат Одеська область взяла три села – це Новодмитрівка, Киселівка та Благодатне. Всі три населених пункти пережили окупацію і були звільнені нашими героями восени минулого року. До повномасштабної війни у селах жили близько чотирьох з половиною тисяч людей.

Серед об'єктів для відновлення дитячі садки, школи, медзаклади та житлові будинки. Загалом – 257 споруд. На даний момент сформовано 17 бригад, які вже готові працювати над відновленням Херсонщини.

Уряд за кілька тижнів виділив регіонам понад **€16 мільярдів** субвенції на відновлення ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

За останні декілька тижнів ми виділили регіонам 16 млрд 369 млн грн субвенції на проекти відновлення та трансформації. Це дуже значна сума, яка дозволяє вже цього року показати дуже конкретні результати, які відчують всі українці.

За його даними, Київська область отримала 4,5 млрд грн, Харківська — 2,5 млрд грн, Житомирська — 1,5 млрд грн, Запорізька та Одеська області — по 1 млрд грн, Сумська — 837 млн грн, Миколаївська — 817 млн грн, Полтавська — 797 млн грн, Дніпропетровська — 663 млн грн, Херсонська область — 563 млн грн.

На Харківщині відкрили рух двома переправами ([Укрінформ](#)).

У Харківській області відкрили рух двома конструктивно різними тимчасовими переправами поруч зі зруйнованими внаслідок бойових дій мостами.

«Відкриття руху переправами значно поліпшить логістичне та військове сполучення у двох громадах Харківської області», - йдеться у повідомленні.

Тернопільські будівельники відновлюють 18 житлових об'єктів на Херсонщині ([Укрінформ](#)).**Начальник Тернопільської ОВА Володимир Труш:**

Тернопільщина пліч-о-пліч з Херсонщиною. Розпочали відновлення зруйнованого росіянами смт Архангельське Херсонської області.

За його словами, за вісім місяців окупації росіяни забрали життя у понад десяти місцевих мешканців, та попри усе селище вистояло. Тут потребують відновлення 350 житлових об'єктів. Один об'єкт соціальної інфраструктури знищено повністю, ще чотири потребують капітального відновлення.

Наразі команда із десяти тернопільських будівельників розпочала відновлення 18 житлових об'єктів Архангельського. Ще 16 будуть зведені наново.

Також тернополяни відновлюють об'єкти соціальної інфраструктури.

У чотири населених пункта Херсонщини повернули електроенергію ([ІНТЕНТ](#)).

Очільник Херсонської ОВА Олександр Прокудін заявив, що протягом останніх двох днів, 5 та 6 липня на Херсонщині енергетики подали напругу до Станіслава, Олександрівки, Широкої Балки та Софіївки, які через нещодавні обстріли були без електропостачання.

Для відновлення світла на Херсонщині 6 липня працювало 33 бригади – це 142 робітники та 58 одиниць техніки. Минулої доби енергетики виконували аварійно-відновлювальні роботи на лініях, що живлять Тополине, Миролюбівку, Трудолюбівку, Нововоронцовку, Благодатівку, Костромку, Кар'єрне, Архангельське, Херсон, Білозерку, Станіслав, Олександрівку та Посад-Покровське.

Прокудін також додав, що за 6 липня у Херсоні ще 19 домів було приєднано до газовий мережі у мікрорайоні «Корабел».

На Харківщині частково відновили електропостачання у селі Борщова, мережі були майже знищені ([Укрінформ](#)).

«Фахівці «Харківобленерго» частково відновили електропостачання у селі Борщова. За даними енергетиків, рівень пошкодження повітряних ліній електропередачі та електричного обладнання на території села складає від

70% до 100 %», - йдеться у повідомленні пресслужбі Харківської обласної військової адміністрації.

Зараз у Борщівій до електромережі підключили дві вулиці, це близько 30 домоволодінь або 10-15 % від загальної кількості точок обліку. Повністю заживити населений пункт планують до кінця літа.

На місцеві та регіональні проекти відновлення спрямували 22 мільярди (Укрінформ).

Віцепрем'єр-міністр з відновлення – міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков заявив, що Україні спільно з партнерами вдалося залучити 22 млрд грн на реалізацію місцевих та регіональних проектів відновлення; у межах першого траншу з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії громади та області отримають 6,6 млрд грн.

Серед джерел фінансування – Фонд ліквідації наслідків збройної агресії, а також три програми за підтримки Європейського інвестиційного банку.

«Відновлення розпочинається з громад <...> Усі проекти відновлення, які втілюватимуться за кошти Фонду ліквідації та кредитних програм ЄІБ, є у системі DREAM, саме через цю систему буде забезпечена належна звітність щодо втілення проектів. Це важливо для держави, донорів, партнерів та громадян», - зазначив Кубраков.

Міністр уточнив, що у межах першого траншу з Фонду ліквідації наслідків громади та області отримають 6,6 млрд грн на реалізацію 157 проектів відновлення. З них 44% – це проекти капітальних ремонтів багатоквартирних будинків, решта – об'єкти соціальної та критичної інфраструктури, школи, садочки, проекти відновлення водопостачання та водовідведення.

Найближчим часом Агентство відновлення отримає з Фонду 3,6 млрд грн на реалізацію 44 проектів відновлення житлових будинків, критичної інфраструктури та соціальних об'єктів.

Також майже 4,5 млрд грн залишків кредитних коштів ЄІБ будуть передані як субвенція з держбюджету для проектування, будівництва та відновлення об'єктів будівництва громадського призначення, соціальної сфери, культурної спадщини, житлово-комунального господарства.

Крім цього, в рамках Надзвичайної кредитної програми з відновлення України від ЄІБ у 2023 - 2024 роках планується профінансувати 71 проект на суму 3 млрд грн. Ці проекти вже пройшли конкурсний відбір, наразі готується відповідне рішення уряду.

Уряд також затвердив розподіл у 2023 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам в рамках Програми з відновлення України в обсязі 5,3 млрд грн на фінансування 109 проектів громад, які пройшли конкурсний відбір за процедурою, погодженою з ЄІБ. Додатково

опрацьовуються пропозиції конкурсного відбору щодо розподілу 4,1 млрд грн. Моніторинг цих проєктів здійснюється експертами ПРООН.

Вінниччина отримає майже 374 мільйони субвенції на відбудову інфраструктури ([Укрінформ](#)).

Начальник Вінницької ОВА Сергій Борзов:

Вінницька область отримає 373,6 млн грн субвенції на відбудову об'єктів інфраструктури. Гроші будуть розподілені на ремонт, побудову і реконструкцію об'єктів медичної та соціальної інфраструктури області.

Житомирщина отримає понад 2830 мільйонів на ліквідацію наслідків російської агресії ([Укрінформ](#)).

Начальник Житомирської ОВА Віталій Бунечко:

Житомирська область отримає з фонду ліквідації наслідків збройної агресії 831,4 млн грн на реалізацію п'яти проєктів відновлення. Зокрема, ці кошти будуть використані на реконструкцію Коростенського міського ліцею №2, капітальний ремонт Кирданівського ліцею, реконструкцію обласної лікарні ім. О. Гербачевського та обласної дитячої лікарні, а також на розробку проєктно-кошторисної документації для будівництва гуртожитку у Зарічанах.

Крім того, за його словами, область може отримати 289,4 млн грн субвенції з державного бюджету на ремонт, відновлення чи будівництво об'єктів, які мають вплив на життєдіяльність населення. ОВА приймає пропозиції щодо таких проєктів у громадах.

Бунечко поінформував, що жителі області через послугу «єВідновлення» на цей час подали 194 заяви на отримання компенсації для відновлення житла, яке має незначні пошкодження.

У Львові виділять 100 мільйонів на відновлення зруйнованих помешкань ([Укрінформ](#)).

У Львові комісія з надзвичайних ситуацій вирішила виділити 100 мільйонів гривень на відновлення зруйнованих унаслідок російської атаки помешкань.

Міський голова Львова Андрій Садовий:

Комісія прийняла рішення виділити 100 мільйонів на відновлення зруйнованих помешкань. Усім мешканцям, які втратили житло, запропонували тимчасово проживати в готелі або в модульному містечку у Стрийському парку, яке розташоване поруч.

За його інформацією, внаслідок обстрілу пошкоджено 35 будинків і 50 автомобілів, серйозних пошкоджень зазнали 60 помешкань.

В Одесі коштом Європейського інвестбанку реконструювали лікарню ([Укрінформ](#)).

В Одесі відкрилась міська клінічна лікарня №8, реконструкція якої відбулась за кошти Надзвичайної кредитної програми для відновлення України.

Віцепрем'єр-міністр з відновлення Олександр Кубраков:

Попри війну та щоденні атаки спільно з нашими міжнародними партнерами будуємо нову Україну – сучасну та інклюзивну. Важливо, що навколо цієї ідеї об'єднаний цивілізований світ, прогресивні фінансові інституції. Я вдячний ЄС та його банку, ЄІБ, за підтримку. Це чудова робота в межах We build Ukraine – ініціативи, що об'єднує міжнародних партнерів навколо відбудови України.

Зазначається, що програма запущена в межах фінансової угоди між Україною і Європейським інвестиційним банком, впровадження якої здійснюється Міністерством відновлення.

На Чернігівщині відкрили тимчасовий міст через Десну ([Укрінформ](#)).

На Чернігівщині сьогодні відкрили проїзд тимчасовим мостом через річку Десна, який сполучатиме обласний центр із Києвом.

«Відкриття руху по цьому напрямку суттєво полегшить транспортне сполучення для мешканців громад, яким не доведеться більше користуватись 30-кілометровим об'їздом. Також міст забезпечить пряме сполучення для пасажирського транспорту з «київського» напрямку в сторону Чернігова, Мени, Городні та інших громад правобережної частини області», - йдеться в повідомленні.

Як зазначається, зведення тимчасової споруди тривало майже рік.

У травні 2023 року був відкритий проїзд відновленою частиною мосту через річку Десна на об'їзній Чернігова, відтак було забезпечено рух вантажного транспорту, що їде в бік обласного центру та північних громад. Також по цьому маршруту відкрили рух ще двома відремонтованими спорудами – через річку Білоус та шляхопровід.

Поблизу Чернігова зараз також проводяться роботи зі зведення нового мосту на 4 смуги руху, відкриття його дасть можливість повноцінно забезпечити логістичний зв'язок для транспортних потоків.

На Миколаївщині та Херсонщині розпочали будівництво 150-кілометрового магістрального водогону ([ІНТЕНТ](#)).

В Україні розпочали підготовчі роботи з будівництва магістральних водогонів для областей, які постраждали внаслідок підриву Каховської ГЕС. Реалізація проєкту забезпечить водою мінімум мільйон людей із Дніпропетровської, Запорізької, Миколаївської та Херсонської областей.

Проєкт передбачає будівництво магістральних водогонів Карачунівське водосховище – Кривий Ріг – Південне водосховище, Марганець – Нікополь, Хортиця (ДВС2) – Томаківка. Водогін складатиметься з трьох ланок магістрального водогону довжиною близько 150 км.

Віцепрем'єр-міністр з відновлення Олександр Кубраков:

Водогін буде в буквальному сенсі прокладатися з нуля, міжнародні партнери залучені до закупівлі та логістики труб необхідного діаметру та помпи великої потужності. Ставимо для себе амбітне завдання – завершити роботи якнайшвидше.

З Фонду ліквідації наслідків війни на відбудову вже розподілили 23,7 мільярда ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

З Фонду ліквідації наслідків збройної агресії Росії, в якому нині акумульовано майже 62 млрд грн, 23,7 млрд грн вже розподілені на відбудову.

За його словами, після підриву росіянами греблі Каховської ГЕС уряд виділив із Фонду ліквідації 1,5 млрд грн для будівництва магістральних водогонів. Їх протяжність буде близько 150 км, і вони забезпечать питною водою жителів чотирьох регіонів. Роботи вже стартували.

На Чернігівщині відновили ще 10 пошкоджених росіянами мед закладів ([Укрінформ](#)).

У Чернігівській області відновлено 6 амбулаторій та 4 фельдшерсько-акушерських пункти, пошкоджених російськими загарбниками.

«В умовах повномасштабної війни вдалося відновити 10 пошкоджених ворогом медзакладів, які належать до Чернігівського районного центру первинної медичної допомоги (ЦПМСД)», - йдеться у повідомленні.

В МОЗ зазначають, що у підпорядкуванні цих закладів знаходиться 49 підрозділів: 14 сімейних амбулаторій та 35 фельдшерсько-акушерських й фельдшерських пунктів. Більшість із них розташовані в населених пунктах, які перебували під окупацією армії агресора та зазнавали ракетно-бомбових ударів. Так, 6 амбулаторій та 4 фельдшерських пункти Чернігівщини отримали значні пошкодження або були повністю зруйновані.

На кінець червня 2023 року у пошкоджених медзакладах, які потребували заміни вікон та поточного ремонту, були проведені необхідні роботи. Вдалося відновити 10 медзакладів, ще кілька перебувають у процесі відновлення. Амбулаторії та фельдшерські пункти продовжують функціонувати та надавати медичну допомогу жителям області.

Швейцарія надасть Україні €5,6 мільйона на ремонт та облаштування шкіл ([Укрінформ](#)).

Швейцарія додатково виділить 5,5 млн швейцарських франків (приблизно 5,6 млн євро) для ремонту та покращеного облаштування 30 шкіл в Україні, що постраждали від бойових дій.

Це додаткове фінансування швейцарсько-українського проекту «Децентралізація для покращення демократичної освіти» (DECIDE), використовуватиметься для відновлення близько 30 шкіл в Чернігівській,

Одеській та Полтавській областях, що безпосередньо постраждали від бойових дій.

Проект передбачає встановлення захищених багатоцільових класів для забезпечення безперервного навчання навіть під час повітряної тривоги.

Як наголошується, відновлення та модернізація шкіл у містах забезпечить учням безпечне і відповідне середовище для очного навчання в класі. Ця ініціатива не тільки зміцнить місцеві державні служби, а й зміцнить стійкість системи освіти в кризових ситуаціях, йдеться у заяві. Продовження очного навчання також сприятиме інтеграції переміщених дітей та їхніх родин у приймаючі громади.

Цей додатковий внесок Швейцарії також дозволить проекту DECIDE надавати технічну та педагогічну підтримку для онлайн-освіти для дітей-переміщених осіб та дітей, які живуть у районах активних бойових дій, щоб поліпшити їх умови дистанційного навчання.

Україна і Данія визначили пріоритети відновлення Миколаївської області ([Укрінформ](#)).

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури спільно з партнерами з Данії визначили пріоритети відбудови Миколаївської області та конкретні проекти, які будуть реалізовані найближчим часом.

Вицепрем'єр-міністр з відновлення – міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков:

Партнерство України та Данії у відбудові Миколаївщини є одним з яскравих прикладів міждержавного порозуміння, швидкого ухвалення рішення та залученості у процес. Спільно ми вибудували модель, за якої у відбудові можуть брати участь як державні структури, так бізнес і меценати. Пріоритет співпраці – проекти відбудови критичної інфраструктури, зокрема, системи тепло- та водопостачання. Важливо завершити їх до настання осінньо-зимового періоду.

Він нагадав, що з початку повномасштабного вторгнення Данія виділила на відбудову України 40 млн доларів. Допомога спрямована на відновлення теплопостачання Миколаєва та вирішення критичних потреб в енергетичному секторі.

Першим ста жителям Харківщини призначили компенсації за програмою «Відновлення» ([Укрінформ](#)).

Жителям Харківщини почали призначати компенсації за програмою «Відновлення»: більше ста людей отримають загалом майже €6,6 мільйона.

Начальник Харківської обласної військової адміністрації Олег Синєгубов:

Першим жителям області призначили виплати за програмою «Відновлення». На сьогодні комісії вже прийняли рішення про надання 108 компенсацій на 6 млн 589 тисяч гривень.

За даними Синегубова, кошти на ремонт домівок, які пошкоджені через військову агресію РФ, отримують жителі Ізюмського, Красноградського, Куп'янського, Лозівського, Харківського, Чугуївського районів.

«Фіксація руйнувань триває. Загалом до Реєстру пошкодженого або зруйнованого майна надійшли 8411 заяв. Всього керівництву громад через застосунок Дія та ЦНАПи жителі області надали 99758 повідомлень про руйнування свого майна», - зазначив Синегубов.

В Україні коштом субвенції з бюджету відбудують 13 медзакладів (Укрінформ).

В Україні за допомогою субвенції із державного бюджету відбудують 13 медичних закладів у областях, які найбільше постраждали від війни.

«Уряд виділив понад 6,6 мільярда гривень на проекти відбудови з фонду ліквідації наслідків збройної агресії РФ. Зокрема, це школи, дитячі садки, медичні заклади, житлові будинки, будівництво та реконструкція водогонів і каналізації, тепломереж, буріння артезіанських свердловин тощо. Частина коштів буде спрямована на відновлення та ремонт 13 медзакладів різного профілю у найбільш постраждалих від війни областях та у регіонах, які зазнали підтоплення через підрив греблі Каховської ГЕС», - ідеться в повідомленні.

Коштом субвенції відбудують сім медзакладів у Харківській області, два в Житомирській, три в Миколаївській та один в Одеській.

Зокрема, буде відбудовано п'ять амбулаторій загальної практики – сімейної медицини на Харківщині, комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласна дитяча клінічна лікарня №1» та центр первинної медико-санітарної допомоги Дергачівської міської ради.

На Житомирщині буде відбудовано Житомирську обласну дитячу клінічну лікарню Житомирської облради.

На Миколаївщині коштом субвенції відбудують психоневрологічне відділення КНП «Миколаївського обласного центру психічного здоров'я» Миколаївської обласної ради, лікувальний корпус (інфекція), Баштанської багатoproфільної лікарні, корпус «Г» для відділення кардіології КНП «Міської клінічної лікарні №11» та поліклініку В-2 Баштанської багатoproфільної лікарні.

Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

Президент Європейської ради Шарль Мішель, звертаючись до прем'єр-міністра Іспанії Педро Санчеса, сказав:

Ваш учорашний візит до Києва надсилає потужний сигнал підтримки народу України. Це підтримка наших спільних цінностей, тому що сьогодні Україна знаходиться на лінії фронту у боротьбі за наші європейські принципи й цінності. Наш обов'язок – підтримувати народ України настільки, наскільки ми можемо, і так довго, як буде необхідним», - сказав Мішель, звертаючись до керівника уряду Іспанії, яка з 1 липня головує в ЄС.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Австрії Александер Шалленберг, відповідаючи на питання про перевезення через Австрію матеріалів воєнного призначення до України, сказав:

Хотілося б прояснити: перевезення з однієї до іншої країни ЄС завжди відбувалося без проблем. А з 28 лютого 2022 року ми маємо рішення у рамках Спільної зовнішньої та безпекової політики, яке також дозволяє ці перевезення в Україну. І ми зобов'язані виконувати це рішення.

(...). Це означає, що ми пов'язані цим рішенням. І з моменту підписання Амстердамського договору, і з моменту реформи федеральної конституції майже 20 років тому, ці заходи в рамках ЄС підпадають під дію нейтралітету. Це означає, що немає ніякої суперечності.

Міністр додав, що партнери, котрі здійснюють цей транзит, зобов'язані повідомляти австрійську сторону про те, який саме вантаж перевозиться.

(Укрінформ)

Голова Військового комітету НАТО адмірал Роб Бауер:

Як говорив генеральний секретар НАТО, ми маємо брати на себе ризик, особливо у сухопутному просторі. Якщо Україна програє цю війну, це буде лише початком ще більшої нестабільності. Росіяни хочуть повернути (свій вплив – ред.) назад, до кордонів 1997 року, що включає три країни Балтії, Польщу, Словаччину, Угорщину, Румунію, Болгарію. Це для нас є неприйнятним. Ми маємо усвідомити: ця війна не лише про Україну. Йдеться про набагато більше. Тож ми маємо продовжувати підтримувати Україну так довго, як це буде необхідно, оскільки ми не можемо дозволити Росії виграти.

Він утримався від коментарів про те, наскільки «спустошені» наразі арсенали НАТО, але визнав, що після надання допомоги для України союзники дійсно мають дещо нижчий рівень запасів у деяких видах боєприпасів. Їх поповнення є відповідальністю, перш за все, країн-членів

НАТО, які мають оцінювати власні запаси та враховувати обсяги замовлення у промисловості.

«Російська армія, особливо її сухопутні війська, зараз на 90% задіяні у війні в Україні. Не думаю, що вони мають достатньо сил для чогось ще. Але ми переконані, що росіяни зможуть відновитися, тож всі наші плани будуються на основі стану російської армії, яким він був до атаки Росії проти України. До того ж, вони (росіяни) винесуть уроки з цієї війни також. Тож ми продовжуємо розглядати Росію як серйозну загрозу у морському й, особливо, у військово-повітряному компонентах. Вони також мають великі спроможності у космосі та на рівні ядерних сил», – зауважив адмірал.

([ЛІГА.Новини](#))

Голова Військового комітету НАТО лейтенант-адмірал Роб Бауер:

Контрнаступ – це важко. Люди ніколи не повинні думати, що це легкий крок. Цього ніколи не буде.

Ми бачили в Нормандії під час Другої світової війни, що союзникам знадобилося сім, вісім, дев'ять тижнів, щоб фактично прорвати оборонні лінії німців. Тому не дивно, що це відбувається нешвидко.

На думку посадовця, українські сили мали рацію у тому, коли були обережними під час дослідження можливих місць для прориву, щоб уникнути значних втрат.

«Це надзвичайно складно, такий тип операцій, і я вважаю, що те, як вони це роблять, заслуговує похвали», – сказав він.

([Укрінформ](#))

Президент Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн:

Подивімось вперед на роки, та спробуємо уявити, як буде виглядати Європа. Чи можемо ми уявити, що Європейський Союз буде без України, без Молдови, без Західних Балкан, і що ці частини Європи будуть під впливом Росії або Китаю? Це неможливо. Тож, напрямок нашого руху є зрозумілим. Ми маємо зараз розпочати думати, якою буде Європа, коли ці країни стануть частиною Європейського Союзу.

Вона зауважила: для цього європейці мають знайти відповідь на принципові питання: як буде виглядати процес прийняття рішень та використання спільного фінансування, як будуть формуватися напрямки спільної політики, і якою має бути сила, яку в Європі хочуть бачити її громадяни. Всі ці зміни потребуватимуть часу, тож обмірковувати їх потрібно вже зараз.

Своєю чергою, прем'єр-міністр головної в ЄС Іспанії Педро Санчес зауважив, що наразі питання щодо розширення ЄС знаходиться «на столі». В процесі виникатимуть дискусії щодо інституційних реформ, спільних ресурсів, спільної сільськогосподарської політики, регіонального розвитку, щодо функцій Європейської Комісії та кількості місць в Європейському Парламенті. При тому, що всі ці питання є важливими, європейці мають

знайти відповідь на головне – яким вони хочуть бачити Європейський Союз за 4-10 років.

«З моєї точки зору, - і це лише моя точка зору, - ми маємо рухатися вперед до більшої федералізації Європейського Союзу. Ми маємо формувати більше спільної політики, поділяти більше суверенітету, шукати спільні відповіді для спільних викликів, що постають перед нашими суспільствами та державами. Це стосується не лише війни та її наслідків. Головним чином, мова йде про трансформацію нашого суспільства, про цифрові зміни та невідкладні кліматичні проблеми. Ми маємо відповісти на головне питання, - яким ми хочемо бачити наш Європейський Союз? З моєї точки зору, це має бути більш федеральний Європейський Союз», - сказав Санчес.

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергіс:

Наша позиція залишається незмінною. Ми всебічно підтримуємо прагнення України та підтримуємо їхню позицію. (Формулювання Литви – ред.) взяти на себе зобов'язання таким чином, щоб запрошення (Україні вступити до НАТО – ред.) було чітким і не могло бути відкликано.

([Українська правда](#))

Глава Військового комітету НАТО Роб Бауер:

Дискусія про винищувачі є важливою, але вона не буде вирішена в короткостроковій перспективі для цього контрнаступу. Підготовка пілотів, підготовка технічного персоналу, забезпечення логістики, яка зможе підтримувати ці літаки, не будуть доступні до початку цього контрнаступу.

За його словами, це «важливо і зрозуміло», що Україна просить західні винищувачі, але «ми не повинні змішувати це з обговоренням контрнаступу зараз».

Відповідаючи на запитання, чи вважає він, що Україна може виграти війну проти Росії без винищувачів, Бауер сказав: «Я думаю, що Україна має перевагу, тому що у неї є західні системи озброєння, вона має кращу підготовку і, що дуже важливо, набагато вищий моральний дух і мотивацію».

([Укрінформ](#))

Високий представник ЄС Жозеп Боррель прокоментував уроки, які Європейський Союз та світове співтовариство мають винести зі спроби військового заклоту, що похитнув російську державу:

З лютого 2022 року він (Путін, – ред.), було схоже, продовжив або навіть зміцнив свою владу, попри певні нищівні поразки російської армії в Україні. Водночас оглядачі відмічали, що російська економіка не була (все ще) серйозно уражена війною і санкціями. Заклот Пригожина та той факт, що майже жодна сила не чинила активного спротиву захопленню головного російського штабу у війні проти України, а також потім - марш на Москву, показали всю глибину розколу в російській армії та у державному апараті.

Боррель нагадав, що 27 червня Путін вперше публічно визнав, що «група Вагнера» дійсно отримувала масивну підтримку та фінансування з боку російської держави. За словами Борреля, Путін створив монстра, і зараз цей монстр почав кусати його самого. Той факт, що фінансована державою група найманців відкрила вогонь по регулярній армії, демонструє ступінь патології путінської Росії.

(...). «Навіть якщо цей заколот провалився, Путін зазнав серйозних втрат для власних повноважень, із реальними наслідками для майбутнього. Зараз Путін та його режим можуть намагатися знову зміцнити свою владу, але очевидно, що російська держава знаходиться у глибокій кризі», - наголосив Високий представник ЄС.

За його словами, зростаючий ризик нестабільності, який є наслідком заколоту Пригожина, особливо небезпечний у країні, яка володіє ядерною зброєю. Одним із важливих висновків, що виходить з російської агресивної війни, є те, що путінська Росія представляє найбільшу загрозу для європейської та глобальної безпеки, оскільки її ядерний арсенал не зменшує, а лише збільшує небезпеку для всього цивілізованого світу.

«Це ще одна причина, чому ми маємо продовжувати підтримувати Збройні Сили України у виведенні російських військ геть із країни. Перемога України є найкращим шляхом для досягнення справедливого миру, на основі міжнародного права, якого Україна потребує й заслуговує. Такий мир може також відкрити можливості для Росії розпочати процес змін, що є передумовою для тривалого миру. Російська історія свідчить, що, коли настають зміни, вони можуть настати швидко. Ми маємо бути готовими до цього», - заявив Боррель.

[\(Економічна правда\)](#)

Генеральний директор МАГАТЕ Рафаель Гроссі стурбований ситуацією з безпекою Запорізької АЕС після відключення вночі, 4 липня, живлення від основної високовольтної лінії 750 кВ.

Цього разу на АЕС вдалося уникнути повної втрати зовнішнього енергопостачання, але це відключення вказує на ненадійність у гарантуванні безпеки на об'єкті.

[\(Укрінформ\)](#)

Канцлер Німеччини Олаф Шольц заявив, що українські воїни демонструють дуже чіткі та організовані дії у війні з російськими окупантами.

Шольц сказав, що «ніколи не очікував, що все зміниться з дня на день», але додав, що українські сили планують операції «дуже цілеспрямовано».

«Поки Україна перебуває у стані війни, вона не може стати членом НАТО», - сказав Шольц, додавши, що критеріями членства в НАТО є «відсутність відкритих прикордонних конфліктів».

Однак, за його словами, важливою є «велика практична підтримка України» з боку НАТО, що триватиме надалі.

«Багато країн зможуть надавати допомогу протягом одного, двох, трьох, а якщо знадобиться, то й більшої кількості років, бо ми не знаємо, як довго триватиме військовий конфлікт», - додав очільник німецького уряду.

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Угорщини Петер Сійярто:

Наша позиція зрозуміла: доти, доки ОТР не буде вилучено з цього списку, Угорщина не буде підтримувати будь-яке фінансування всередині ЄС для поставок озброєнь Україні.

За його словами, йдеться не лише про 500 млн євро, які уряд країни вже заблокував, а й про пропозиції щодо допомоги Україні в майбутньому.

Глава МЗС Угорщини підкреслив, що доводи Києва на користь того, щоб банк був у цьому списку, «сміхотворні», і що сама фінансова організація стежить за тим, щоб її участь у банківському секторі РФ не перевищувала 0,1%.

([УНІАН](#))

Речниця Білого дому Карін Жан-П'єр:

Рішення щодо членства в Альянсі ухвалюється між 31 учасниками блоку, а також країною, що претендує на членство. Тож, у цьому випадку, коли йдеться про Україну, ми обговорювали з нашими союзниками по НАТО й Україною, як ми можемо колективно підтримати прагнення України до євроатлантичної інтеграції.

Речниця Білого дому не стала вдаватися до подробиць дипломатичних перемовин, але згадала заяву президента США Джо Байдена щодо того, що «Україні доведеться провести реформи, щоби відповідати таким самим стандартам, як і будь-якій іншій країні НАТО, перш ніж приєднатися (до Альянсу – ред.)».

«Президент США вважає, що Україна може це зробити», – резюмувала Карін Жан-П'єр.

([Укрінформ](#))

Президент Литви Гітанас Науседа:

У мене є відчуття, що ми (під час обговорення можливості запрошення України до НАТО - ред.) ще знайдемо ті формулювання, які не розчарують українців, і що вони скажуть більше, ніж ми звикли озвучувати.

Він висловив сподівання, що Президент України Володимир Зеленський приїде до Вільнюса на саміт і там «дійсно отримає, можливо, не все з того, чого він очікує у своїх планах-максимумах, але він точно отримає багато чого».

Президент Литви зазначив, що не став би так категорично формулювати, що Україна не отримає запрошення в НАТО після війни «в тій

чи іншій формі». За його словами, це саме те, що зараз обговорюється в Альянсі.

На думку Науседи, успіхом буде те, що учасники саміту «скажуть більше, ніж на саміті в Бухаресті» у 2008 році. «Точно є не одна, не дві й навіть не чотири держави, які, ну, хотіли б масштабнішого тексту (щодо можливості вступу України до НАТО - ред.), і саме зараз триває діалог між такими державами й більш обережними державами і, сподіваюся, він завершиться у взаємоприйнятний спосіб», – сказав Науседа.

Також він уточнив, що окремі держави приїдуть до Вільнюса зі своїми додатковими пакетами підтримки України.

([ЛІГА.Новини](#))

Президент Литви Гітанас Науседа порадив союзникам по НАТО не надавати значення побоюванням, що приєднання України до НАТО може на щось «спровокувати Росію».

«Ми не маємо соромитись ухвалювати сміливіші рішення, тому що в іншому випадку путінський режим вирішить, що західні союзники занадто слабкі, що їх можна загнати в кут, і вони здадуться», – сказав він.

Водночас важливо, що «чіткіше формулювання перспективи членства для України, напевно, підвищить бойовий дух українських солдатів на полі бою».

Науседа вважає, що на саміті у Вільнюсі може бути дана обіцянка полегшити для України процедури вступу до НАТО після війни та надати їй додаткову військову допомогу.

«Ми всі розуміємо, що зараз, у розпал війни, Україна не може одразу вступити до НАТО. Ми це розуміємо. Українці це розуміють. Але ми повинні створити процедури, які будуть залучені, коли війна закінчиться й Україна переможе», – сказав президент Литви.

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький:

Незабаром у Вільнюсі відбудеться саміт НАТО. Польща й Італія мають схожу, якщо не ідентичну, позицію щодо того, аби надати Україні якомога сильніші гарантії безпеки. Ми прекрасно знаємо, що пасивність щодо України була би надзвичайно небезпечною.

Глава польського уряду також наголосив, що поява ЧВК «Вагнер» у Білорусі може створити «чергову значну нестабільність на східному кордоні ЄС».

«Коли ... з'являються нові загрози, ми не можемо дозволити собі геополітичний сон, а маємо спільно зміцнювати наші зовнішні кордони», – заявив він.

Моравецький зауважив, що Росія і Білорусь використовують нелегальних мігрантів для дестабілізації на східному кордоні Польщі. На переконання Моравецького, Кремль використовує як зброю проти Заходу

мігрантів, а також продовольство - Путін своїми діями хотів спричинити голод у країнах Африці. Глава польського уряду також згадав про викрадення Росією українських дітей.

«Це все приклади варварських дій Росії, які вимагають протидії з нашого боку», - констатував Моравецький.

([ЛІГА.Новини](#))

Прем'єр-міністр Італії Джорджа Мелоні:

Позиції Італії та Польщі по суті ідентичні, ми стоїмо поряд з Україною, поряд із захистом свободи народу, який дивує світ. Ми продовжуватимемо бути на боці України доти, доки це необхідно, підтримуючи її на 360 градусів, ми повністю згодні з Польщею щодо необхідності реальних гарантій безпеки для України.

([Українська правда](#))

Командувач Збройних сил Великої Британії Тоні Радакін:

Росія втратила майже половину боєздатності своєї армії. Торік вона випустила 10 млн артилерійських снарядів, але в кращому випадку може виробляти 1 млн снарядів на рік. Вона втратила 2,5 тис. танків, а в кращому випадку може виробляти 200 нових танків на рік.

За словами командувача, висока щільність російських мінних полів, відсутність повітряного прикриття в українських сил та не в повній мірі надане військове обладнання, яке просив Київ, ускладнили контрнаступальну кампанію.

Водночас, зазначив Радакін, було несправедливо прив'язувати українські наступальні дії до певного терміну.

([Укрінформ](#))

Посол США з особливих політичних питань Джеффри ДеЛаурентіс,

виступаючи на засіданні Ради безпеки ООН, сказав:

Продовжуючи російську війну за вибором, військові збройних сил та посадовці РФ вчиняли злочини проти людяності, зокрема проти дітей. Представники російських військ вдавалися до страт українських чоловіків, жінок і дітей. Також разом з іншими російськими чиновниками депортували до РФ сотні тисяч українських цивільних, у тому числі дітей, яких насильно розлучили зі своїми сім'ями.

Ці дії не є випадковими або спонтанними – вони є частиною широкомасштабної й систематичної атаки на цивільне населення України.

Дипломат підкреслив, що російські війська продовжують атакувати місця, де явно перебувають діти, в тому числі, школи, лікарні та житлові будинки.

«Ця сувора реальність служить гострим нагадуванням про терміновість і необхідність зміцнення потенціалу міжнародної спільноти у сфері захисту дітей, а також про вкрай важливу необхідність для всіх держав поважати

міжнародне право та принципи, закріплені в Статуті ООН», - зауважив представник США.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Фінляндії Петтері Орпо:

Фінляндія підтримуватиме Україну, скільки буде потрібно. Росія має залишити територію України. Наша мета – досягти правосуддя та миру на умовах України. Це також головний посил нашого уряду.

(Укрінформ)

Гуманітарна координаторка ООН в Україні Деніз Браун висловила співчуття родинам загиблих від російського ракетного удару по Львову:

Я ще раз повторюю: міжнародне гуманітарне право чітко зазначає, що цивільні мешканці та цивільна інфраструктура мають бути захищені. Організація Об'єднаних Націй і гуманітарна спільнота продовжуватимуть підтримувати народ України. Від імені ООН та гуманітарної спільноти висловлюю свої щирі співчуття родинам загиблих і бажаю швидкого одужання постраждалим.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Болгарії Николай Денков:

Болгарія послідовно підтримує суверенітет і територіальну цілісність України, бо ми впевнені, що незалежна і суверенна Україна є ключем до євроатлантичної безпеки в цьому регіоні. Росія повинна без жодних умов вийти з території України у її міжнародно визнаних кордонах, а також понести відповідальність за злочини, які вона скоїла.

Він запевнив, що Україна займає важливе місце у пріоритетах Болгарії у зв'язку з історичною, географічною, культурною та мовною близькістю між двома країнами. Окрім того, в Україні знаходиться найбільша болгарська спільнота за кордоном.

«З огляду на це наша країна не може дивитися на страждання тисяч людей за кілька тисяч кілометрів від нашого кордону... Болгарія хоче стійкого та тривалого миру і зробить усе необхідне, щоб наблизити всіх нас до цього», - зазначив глава болгарського уряду.

(Укрінформ)

Речник ЄС Пітер Стано:

Найбільша атака на Львів минулої ночі ще раз доводить – після подібних звірств цього тижня в Сумах, Первомайському та Краматорську, – що Путін навмисно обирає своєю мішенню український народ. Навмисне завдання ударів по цивільному населенню та інфраструктурі - це воєнний злочин. Росія буде притягнута до відповідальності.

(Укрінформ)

Віцепрем'єрка і глава МЗС Болгарії Марія Габріель:

Демократичні цінності, міжнародне право, моральні засади повинні бути в центрі всіх наших зусиль, спрямованих на те, щоб Україна перемогла. Сповідуючи ці цінності, не можна дозволяти, щоб тривалість війни позбавила нас співчуття та стримувала у наданні допомоги. Я відправляю заклик до солідарності і консолідації нашої єдиній європейській і євроатлантичній сім'ї: наша позиція повинна бути послідовною, ми повинні оберігати її і від викривлення - я це кажу і в контексті сучасної війни.

Вона запевнила, що послідовна підтримка Болгарією суверенітету і територіальної цілісності України обумовлюється не міркуваннями поточного моменту, а «стійким демократичним моральним компасом».

(Укрінформ)

Політичний радник місії США при ОБСЄ Елізабет Розеншток-Сіллер:

Повідомлення про те, що Росія замінувала станцію (Запорізьку АЕС – ред.) та планує інцидент «під чужим прапором», викликають глибоке занепокоєння. Мілітаризація об'єкта продовжує ставити під загрозу ядерну безпеку і захищеність реакторів, а також здатність персоналу станції реагувати на інциденти або аварії. Росія повинна негайно вивести свої війська з території станції та безпечно повернути її під контроль України.

Політичний радник місії США в ОБСЄ додала, що «Росія шокувала світ своїм поведінням з персоналом станції та бездумним нехтуванням ядерною безпекою».

(Укрінформ)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Глави держав та урядів зустрінуться у Вільнюсі наступного тижня у критичний момент для нашої трансатлантичної безпеки. Російська агресивна війна проти України продовжується. Вже протягом 500 днів Москва сіє руйнування в серці Європи, намагається знищити Україну і розділити НАТО. Наш саміт надішле чітке послання: НАТО залишається об'єднаним, а російська агресія не матиме успіху. Під час саміту ми зробимо Україну навіть сильнішою та представимо бачення щодо її майбутнього.

Він висловив очікування, що під час саміту союзники ухвалять пакет підтримки України, до якого увійдуть три елементи, що дозволять наблизити Україну до НАТО. Перший – НАТО ухвалить багаторічну програму допомоги, щоб забезпечити повну взаємосумісність між Збройними силами України та НАТО. Другий елемент – союзники оновлять політичні зв'язки з Україною шляхом заснування Ради НАТО-Україна.

«Третій (елемент) – я очікую, що наші лідери ще раз підтвердять, що Україна стане членом НАТО, і погодять, як наблизити Україну до досягнення її мети. Союзники вже виділили 500 мільйонів євро для критичних потреб,

включаючи пальне, медичне обладнання, обладнання для розмінування та понтонні мости. Ми допомагаємо сектору безпеки й оборони України, а також військовим госпіталям. Ми допоможемо Україні перейти від пострадянської ери на обладнання і стандарти НАТО», - наголосив керівник Альянсу.

За його словами, Президент Володимир Зеленський доєднається до зустрічі лідерів Альянсу в рамках нової Ради НАТО-Україна. Це буде нова платформа для проведення кризових консультацій та для прийняття рішень, де всі сторони матимуть рівний голос у вирішенні спільних безпекових занепокоєнь.

([Укрінформ](#))

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Коли війна завершиться, буде важливо вже мати погоджені рамкові умови, які забезпечать, що президент Путін і Росія не зможуть дати відпочинок своїм силам, передислокувати їх, провести їх тренування, переозброїти та знову атакувати. Ми маємо створити такі рамкові умови, щоб надати Україні все, чого вона потребує, щоб Росія не могла атакувати знову.

За його словами, нагальним завданням для союзників є військова підтримка України. Що більше території Україна буде спроможною визволити, то сильнішими будуть її позиції за столом переговорів з метою пошуку шляхів для широкого, тривалого та справедливого завершення цієї війни.

«Це точно те, що наразі обговорюють союзники. Це є частиною обговорень питання щодо членства (України) в НАТО. Я переконаний, що ми як союзники по НАТО знайдемо спільний шлях для просування у відповідь на запит України щодо членства. Ми також приймемо важливі рішення щодо взаємосумісності та інших речей, що наблизять Україну до НАТО», - сказав керівник Альянсу.

Він зауважив, що декілька країн-союзниць проводять двосторонні (у деяких випадках багатосторонні) консультації з Україною щодо різного роду заходів безпеки та можливих зусиль у цій сфері.

«Ми приймаємо наші рішення як суверенні незалежні держави, разом з Україною, тож це не справа Росії - заперечувати або накладати вето на такі рішення. Ми допомагаємо Україні виграти цю війну, надаємо їй військову допомогу та будемо продовжувати це робити», - наголосив Столтенберг.

([Українська правда](#))

Президент Чехії пояснив свої слова про одну спробу для контрнаступу України.

Президент Чехії Петр Павел:

Дозвольте мені уточнити мої слова. Я сказав, що в Україні буде цього року тільки одна можливість провести контрнаступ. Підготовка

контрнаступу вимагає багато часу і ресурсів. Нереалістично очікувати, якщо буде неуспішний наступ, то можна відразу почати другий.

Він наголосив на необхідності зробити все можливе, щоб цей контрнаступ став успішним.

(Укрінформ)

Президент Словаччини Зузана Чапутова:

Завтра 500-й день від початку повномасштабного російського вторгнення в Україну. Це 500 днів української незламності, які показали, що великі держави не завжди можуть диктувати свою волю меншим державам, а ті, хто веде справедливую оборону, можуть бути успішними.

Вона запевнила, що Словаччина вірить в успіх України у протидії російській агресії, тому підтримує мирні ініціативи, які повинні вести до справедливого миру із збереженням суверенітету і територіальної цілісності України.

«Ми підтримуємо вашу Формулу миру, яка є перспективним рішенням (про завершення) російської агресії», – заявила президент Словаччини.

Вона зазначила, що під час поїздки в Україну бачила зруйновану російськими агресорами інфраструктуру і страждання людей, але також відбудовані мости й об'єднаний народ, сповнений рішучості відновити країну після війни.

«Це є великою темою для інших держав і для Словаччини. Це можливість надати певну роботу і нашим словацьким фірмам, які хочуть брати участь у відбудові України», – зауважила Чапутова.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Великої Британії Джеймс Клеверлі:

Росія не повинна ставити під загрозу безпеку Запорізької АЕС. МАГАТЕ має отримати повний доступ для інспектування станції та гарантування ядерної безпеки.

(Українська правда)

11-12 липня у Вільнюсі відбудеться саміт НАТО.

Міністр оборони Естонії Ханно Певкур:

Запрошення України до членства може бути важким. Війна ще не закінчилася. Естонія клопоче, щоб Україна отримала чітку дорожню карту. Це те, що посли НАТО формулюють і готують на щоденній основі. Ми сподіваємося, що до Вільнюса вона буде готова. Якщо ні, то цілком можливо, що глави держав почнуть доопрацьовувати її на місці.

Він додав, що Естонія вирушить до Вільнюса з пропозицією, що видатки на національну оборону країн-членів НАТО мають становити понад два відсотки.

([Укрінформ](#))

За результатами саміту НАТО у Вільнюсі буде прийнято комюніке.

Постійна представниця США при НАТО посол Джуліан Сміт:

У комюніке ми порушимо питання прагнень України щодо членства, і над цим зараз працюють союзники по НАТО. Але це буде не просто повторення заяв у Бухаресті, це буде інакше, ніж ми говорили у 2008 році.

Вона не стала вдаватися в деталі щодо змісту комюніке, оскільки документ іще опрацьовується. Однак, за її словами, якщо Президент Володимир Зеленський приїде на саміт, то побачить потужну підтримку відносин між Альянсом і Україною та цілий комплекс конкретних результатів, що «свідчитиме про довгострокову відданість Україні з боку НАТО».

Загалом, за словами дипломата, продовження підтримки України буде одним із головних фокусів уваги саміту. У цьому контексті вона зазначила, що очікується «пакет конкретних результатів» як у контексті довгострокової допомоги ЗСУ, зокрема в питаннях військової модернізації, так і щодо оперативної сумісності. Крім того, очікується спільна робота у сфері політичних відносин.

У цьому зв'язку Сміт нагадала про створення Ради Україна-НАТО, у якому відбуватиметься важлива частина взаємодії.

([Цензор.НЕТ](#))

Заступник спікера генсека ООН Фархан Хак повідомив, що Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш виступає проти використання касетних боєприпасів у війні в Україні.

Хак зазначив, що Гутерреш підтримує Конвенцію щодо касетних боєприпасів, яка забороняє будь-яке застосування, накопичення та виробництво такого озброєння та була прийнята 15 років тому. Генсек ООН хоче, щоб усі країни дотримувалися її положень.

«Тому, звичайно, він не хоче, щоб на полі бою продовжували використовувати касетні боєприпаси», - пояснив Хак.

([Українська правда](#))

Президент Литви Гітанас Науседа не виключає можливості накладення вето на текст декларації Вільнюського саміту НАТО, якщо запропоновані рішення і формулювання не відповідатимуть інтересам Литви.

Я нікому не обіцяв, що буду поводитися згідно зі встановленими правилами хорошого тону. Іноді етикет потрібно порушувати, але для цього має бути серйозна причина.

І якщо якісь речі будуть розходитися з інтересами нашої безпеки, то навіть той факт, що ми є організаторами заходу, не позбавляє нас права порушувати це питання набагато гостріше.

([Цензор.НЕТ](#))

Заступник очільника Пентагону з політичних питань Колін Каль

пояснив причини надання Україні касетних боєприпасів:

Перша причина – нагальність моменту. Українці в розпалі контрнаступу. Він був досить виснажливим, тому що росіяни мали пів року для укріплення оборони. І оборона, яку Росія вибудувала на сході й півдні, – складна. Для будь-якого війська було б складно її прорвати.

За словами посадовця, через ці обставини Україна витрачає значно більше артилерійських снарядів, ніж їй можуть надати союзники, й це може завадити їм вести бойові дії та просуватись у межах контрнаступу.

По-друге, підкреслив Каль, рішення про надання касетних снарядів – не постійне, а слугує радше "мостом" до моменту, поки США й союзники не створять достатніх потужностей для виробництва звичайних 155-мм артилерійських снарядів.

«І по-третє, є стратегічний момент. У Путіна є "теорія перемоги" – що він усіх "перечекає": українців, США, європейців, міжнародну спільноту – і просто напролом прокладе собі шлях. Зазнавши провалу у своєму блицкригу, тепер він грає в довгу», – додав заступник голови Пентагону, зазначивши, що цього не можна допустити.

«Я занепокоєний гуманітарними наслідками цього рішення (надання касетних снарядів. – Ред.) не менше за інших. Але найгіршою річчю для цивільних в Україні є перемога Росії у війні. Тому важливо, щоб їй це не вдалось», – підсумував Каль.

([Укрінформ](#))

Радник президента США з питань національної безпеки Джейк

Салліван:

Ми засновуємо наше рішення про допомогу у сфері безпеки на безпосередніх потребах України на місцях, а Україні потрібна артилерія для підтримки її наступальних і оборонних операцій.

Він зазначив, що США надали Україні «історичну кількість» звичайних артилерійських боєприпасів та нарощують їх виробництво. «Але цей процес потребуватиме часу, тож критично важливо забезпечити Україну мостом постачань, поки наше внутрішнє виробництво нарощується», - пояснив представник Білого дому.

Салліван підкреслив, що Росія використовує касетні боєприпаси від початку повномасштабного вторгнення, причому застарілі варіанти, з високим рівнем несправності або відмови – від 30% до 40%.

«На цьому тлі Україна запитує касетні боєприпаси, щоб захистити свою суверенну територію. Касетні боєприпаси, які ми можемо надати, мають набагато нижчі показники відмови, ніж у Росії – не більше 2,5%», - зауважив він.

У цьому зв'язку Салліван підтвердив, що США співпрацюють з Україною, яка «докладає зусиль з розмінування після конфлікту, щоб

зменшити будь-яку потенційну шкоду для цивільного населення». І це буде необхідно робити, наголосив помічник Байдена.

«Через широке використання Росією касетних боєприпасів нам доведеться продовжувати допомагати Україні в зусиллях з розмінування», - підкреслив він.

За словами представника Білого дому, саме ризик залишкових зарядів від касетних снарядів був чинником, який змушував США відкладати рішення, наскільки це було можливо. Однак, зауважив Салліван, також існує величезний ризик заподіяння шкоди цивільному населенню, якщо російські війська спроможуться на новий наступ.

(Укрінформ)

7 липня Президент України здійснив офіційний візит до Туреччини, де зустрівся з президентом Туреччини.

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган:

Україна заслуговує на членство в НАТО. І у вашій присутності я хочу ще раз наголосити на тому, що від настання справедливого миру ніхто не програє. Ми надаватимемо будь-яку підтримку, щоб Україна стала на ноги”, - зазначив Ердоган, додавши, що турецькі будівельні компанії готові долучитися до відбудови України.

(...). Від анексії Криму, всупереч міжнародному праву, до сьогоднішнього дня ми заявляємо на всіх платформах про нашу підтримку територіальної цілісності, суверенітету та незалежності України. І ми на практиці продемонстрували нашу солідарність з Україною, надаючи конкретну допомогу в політичній, економічній, гуманітарній та технічній сферах. Ми також стали країною, яка докладает найбільше зусиль для завершення війни.

17 липня спливає термін дії Зернової ініціативи, завдяки якій близько 33 млн тонн збіжжя протягом одного року було доправлено тим, хто його потребує, через турецькі протоки... Я бажаю продовження цієї ініціативи. Перекоаний, що всі зацікавлені сторони будуть діяти з цією метою, усвідомлюючи глобальну відповідальність.

(Укрінформ)

Президент України зустрівся з Вселенським Патріархом Варфоломієм.

Вселенський Патріарх Варфоломій:

Я б хотів побажати, щоб повернулися всі полонені і також особливо всі діти, які зараз знаходяться далеко від своїх домівок.

Він зауважив, що Зеленський уже не вперше відвідує патріархію, запевнивши, що для нього завжди є радістю і щастям приймати Президента України.

«Ми бажаємо, щоб коли знову Президент приїхав до патріархії, в Україні уже панував мир», - наголосив Патріарх Варфоломій.

Його Всесвятість також підкреслив, що Вселенський патріархат як матір-церква всіх православних в Україні завжди знаходиться на їхній стороні.

([Українська правда](#))

Президент США Джо Байден:

Україна не готова до членства в НАТО зараз, у розпал війни. Серед членів Альянсу немає одностайності щодо прийняття України в НАТО зараз.

Але Україні потрібно запропонувати раціональний шлях кваліфікації для вступу до НАТО. А поки Україна не в НАТО, США нададуть їй такі гарантії безпеки, як Ізраїлю.

([Українська правда](#))

До нового пакету допомоги Україні США включило касетні боєприпаси.

Президент США Джо Байден:

Це було дуже складне рішення з мого боку. І, до речі, я обговорював це з нашими союзниками, я обговорював це з нашими друзями. В українців закінчуються боєприпаси...

Ця війна пов'язана з боєприпасами. І ці боєприпаси у них закінчуються, а у нас їх мало. І ось, що я нарешті зробив, я прийняв рекомендацію Міністерства оборони – не на постійній основі – на перехідний період, поки ми отримуємо більше 155-мм снарядів, (про надання – ред.) цих боєприпасів українцям.

Головне те, чи мають вони зброю, щоб не дати росіянам зупинити український наступ. Я думаю, що вони (касетні боєприпаси – ред.) їм були потрібні.

([Укрінформ](#))

Президентка Молдови Мая Санду:

500 днів минуло з того часу, як мирні люди, які спали у своїх будинках, жили на своїй землі, прокинулися від вибухів бомб і гуркоту танків. Невинних людей стратили, тіла залишали на вулицях або кидали до братської могили. У Бучі, Ірпені, Гостомелі, Бородянці. Згвалтовані жінки, вбиті чи скалічені бомбами діти... Ця жорстока війна сіє смерть та терор.

(...). Завдяки мужності українських військових, завдяки опору мирного населення у нас у Молдові мир. Ми солідарні з Україною та зробимо все, що в наших силах, щоби підтримати її. Українців чекають і чекатимуть у нашій країні. Нашими дорогами та залізничними коліями продовжать возити українську продукцію на ринки. Як частина міжнародного співтовариства ми об'єднаємо зусилля з Україною, щоб притягнути Росію до відповіді за воєнні злочини. Україна переможе. Інакше й не може бути.

(Укрінформ)

Молодший Міністр Збройних сил Великої Британії Джеймс Гіппі з нагоди 500-го дня повномасштабного вторгнення Росії в Україну зазначив:

З початку незаконного вторгнення існує одна незламна сила; сила і дух українського народу та надія, яку поділяють усі, що волю України буде відновлено.

Він додав, що на 500-й день російсько-української війни Збройні сили Королівства «віддають належне непохитній рішучості» народу України у захисті своєї свободи та цінностей.

(Цензор.НЕТ)

Директор Центрального розвідувального управління США Вільям Бернс:

Російсько-українська війна, розв'язана диктатором РФ Володимиром Путіним, вже обернулася для Росії стратегічним провалом – оголилися її військові слабкості, економіка постраждала на довгі роки.

Її майбутнє в якості молодшого партнера і економічної колонії Китаю визначається помилками Путіна, її реваншистські амбіції притуплюються НАТО, яке стає все більшим і сильнішим.

Він зазначив, що агресія Росії є серйозним випробуванням, але Китай – це єдина країна, яка має намір змінити міжнародний порядок і має для цього все більшу економічну, дипломатичну, військову і технологічну потужність.

Реакція представників української громадськості

Учасник дніпровського гурту «Vibe Trio» грав на контрабасі, але обрав шлях захищати свою країну ([Укрінформ](#)).

Український джазовий музикант та композитор із Дніпра Сергій Артемов, який добровольцем пішов захищати країну, загинув у Бахмуті від мінометного обстрілу 18 квітня 2023 року. Уламок снаряда влучив у серце 29-річного чоловіка, який з другого місяця повномасштабної війни перебував на фронті у штурмовій бригаді.

Сергій був басистом у дніпровському гурті «Vibe Trio». Він володів бас-гітарою, викладав сольфеджіо, гітару, грав на контрабасі, дуже гарно знався на теорії музики. Сергій писав та виконував складні джазові композиції, також співав. Разом зі своїм гуртом брав участь у відомому щорічному фестивалю музики «Вечір Пірсу» у Дніпрі (...).

Юні столичні шашкісти зібрали для ЗСУ понад 500 тисяч гривень ([Укрінформ](#)).

Юні київські шашкісти Андрій Дяченко, Валерія Єжова та Тетяна Портянко зібрали понад 500 тисяч гривень, які передажи на потреби Збройних сил України.

На III Київському форумі волонтерів шашкісти отримали відзнаки «За успішну волонтерську практику у подоланні викликів воєнного часу» з рук заступниці Міністра оборони України Ганни Маляр.

Юні волонтери збирали гроші, граючи з відомими політиками, діячами культури, науки, мистецтва. Валерія Єжова, зокрема, передала частину зібраних коштів у благодійний фонд Сергія Притули.

Ініціативу київських шашкістів підтримали спортсмени у різних регіонах України. Так, у Кам'янському на Дніпропетровщині вихованці тренера Альони Губаревої організували збір коштів для потреб ЗСУ під час шашкових поєдинків у громадських місцях та парках.

Спілка українців у Португалії другий рік поспіль організувала та провела в Лісабоні благодійне свято «День українського борщу», кошти з якого будуть передані на потреби Збройних сил України ([Укрінформ](#)).

За словами віцепрезидентки Спілки українців у Португалії Наталі Варги, під час свята найкращі майстри своєї справи показували та розказували, яким має бути смачний український борщ. Вони провели майстер-клас з приготування борщу, під час якого найкращі українські господині частували гостей свята найсмачнішими смаколиками.

Цьогоріч також відбувся святковий концерт за участі талановитих українських і португальських артистів, які з початку повномасштабного вторгнення всіляко підтримують Україну.

Крім того, було проведено ярмарок, на якому було представлено велике різноманіття українських товарів і сувенірів.

Під час заходу на потреби ЗСУ було зібрано кошти в сумі 2550,17 євро (...).

У Вінниці 7 липня стартують триденний Благодійний купальський пікнік та фестиваль «Таємниця Купала: Вогнем розпалена, рутою вплетена», на яких збиратимуть кошти на підтримку ЗСУ ([Укрінформ](#)).

7-9 липня - Благодійний купальський пікнік. Мета заходу - збір коштів для ЗСУ, підкреслити українські традиції святкування Івана Купала, забезпечити культурне дозвілля вінничан, гостей міста та внутрішньо переміщених осіб.

Благодійний купальський пікнік упродовж трьох днів проходитиме у парку «Вишенський». Відвідувачі заходу зможуть побачити концерти українських гуртів. Також тут проводитимуться майстер-класи, працюватимуть фуд-зона, фото-зона та лаунж-зона тощо.

Уточнюється, що це буде освітньо-просвітницький захід, який проводиться з благодійною метою: підтримати воїнів на передовій та придбати для 93-ї окремої механізованої бригади 2 МПБ, тепловізори та дрон (...).

АТ «Укрпошта» 7 липня представляє спеціальний благодійний випуск рамки «ПТН ПНХ!», що містить відповідну поштову марку з відбитком штемпеля «Перший день. Київ. 24.02.2023» та поштову картку, які були випущені до річниці повномасштабної війни ([Укрінформ](#)).

(...) Тираж випуску лімітований – 1000 екземплярів. Ціна – 1600 грн. Одна тисяча гривень від реалізації кожної презентаційної рамки буде спрямована на облаштування шкільних укриттів.

Укрпошта від початку російського вторгнення реальними справами підтримує країну, зокрема – поштовими марками воєнного часу з благодійною складовою. Частина виручених донатних коштів з марки «ПТН ПНХ!» Укрпошта спільно з партнером KSE Foundation за програмою «ЗАХИСТОК: безпечна освіта» облаштували шкільне укриття для Ківшоватського ліцею, що на Київщині. Відтепер понад 300 учнів мають змогу очно почати новий навчальний рік, маючи поряд безпечне, комфортне та сучасне сховище.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

У Національному музеї історії України у Другій світовій війні 8 липня о 16:00 відбудеться презентація виставки **GUERRE EN UKRAINE** французького вуличного художника Крістіана Гемі, відомого як **C215** ([Укрінформ](#)).

На виставці будуть представлені найновіші роботи митця, створені в Україні під час повномасштабної російсько-української війни.

У МКІП зазначили, що вони є рефлексією автора на жорстокість агресора та хоробрість українського народу в боротьбі за свою свободу й мирне майбутнє всієї Європи.

Частина експонованих робіт C215 створена на артефактах війни, зібраних музеєм під час експедицій до постраждалих регіонів України. На відкритті виставки буде можливість безпосередньо зустрітися та поспілкуватися з митцем.

Проект реалізований за ініціативи Міністерства культури та інформаційної політики України.

В Україну приїхала Міраї Шірайші - найменша волонтерка японської організації Mirai Jigyodan ([Укрінформ](#)).

Свою місію з підтримки українських дітей, які постраждали внаслідок війни, 10-річна Міраї розпочала з Закарпаття.

В Ужгороді її разом із мамою зустріла Олександра Паскаль, семирічна гімнастка з Одещини, котра минулого року втратила ніжку через російський обстріл Затоки.

Дівчатка дружать та разом працюють над проектом «Дитячий погляд на недитячу війну», який втілює благодійний фонд «Постраждалі діти війни».

На запрошення Олександри 10-річна волонтерка з Японії відвідає різні міста України та поспілкується з тими, чиє дитинство зруйнувала війна. Зокрема, в Ужгороді юна волонтерка поспілкується з дітьми ВПО.

За даними Офісу Генпрокурора, в Україні щонайменше 1542 дитини постраждали внаслідок повномасштабної збройної агресії РФ. Зокрема, 494 дитини загинули та 1048 зазнали поранень різного ступеня тяжкості.

Росію позбавили права на проведення жіночого ЧЄ-2026 з гандболу ([Укрінформ](#)).

Європейська федерація гандболу (EHF) повідомила про те, що Росію позбавили права на проведення жіночого чемпіонату Європи-2026 з гандболу.

«Було зосереджено увагу на ситуації з жіночим Євро-2026, який було віддано Росії в листопаді 2021 року. Після засідання виконкому відбулися

консультації з Федерацією гандболу Росії та ухвалено рішення шукати альтернативне місце проведення турніру», – йдеться у заяві федерації.

На Святі пісні в Ризі вперше у 150-річній історії виконали нелатиський твір – Гімн України (Укрінформ).

На головній сцені XXVII Вселатвійського свята пісні, Великій естраді в ризькому Межа-парку, вперше в історії виконали не латиську пісню. Нею став Гімн України.

Цій історичній події передували жваві обговорення. Після того, як було прийнято рішення про виконання української пісні, обговорювалося яку саме вибрати. Була пропозиція взяти неофіційний гімн українського спротиву «Ой, у лузі червона калина». Але в підсумку все-таки обрали український Гімн.

На знак пошани до України та її народу його було включено в програму великого 3,5 годинного хорового концерту «Tirums. Dziesmas ceļš / Нива. Шлях пісні». Виконання відбулося двічі – ввечері в середу (генеральна репетиція) та в четвер (концерт з теле- та радіотрансляцією). У виконанні Гімну Львівській національній академічній хоровій капелі «Дударик», яка стояла на авансцені, допомагали латиські хори, близько 14 тис. співаків. Акомпанував оркестр Земессардзе (добровольча Національна гвардія Латвії). Паралельно відбувався сурдопереклад тексту.

Хорова капела «Дударик» стала єдиним нелатиським колективом запрошеним на Вселатвійські XXVII Свято пісні та XVII Свято танцю. «Дударик» також бере участь у програмах на різних концертних майданчиках, зведених до Свята в Ризі.

Вселатвійське свято пісні та танцю проводиться раз на п'ять років. Вперше Свято пісні відбулося 150 років тому, в 1873-му. З 1948 року сполучено з ним почали також проводити Свято танцю.

Напередодні під час багатогодинного параду учасників Вселатвійського свята Латвійський хор дипломатів ніс прапор України, як символ «невпинної та твердої підтримки Латвією України у боротьбі з агресором Росією». Також український прапор був на чолі колони колективів Риги під час цього ж параду.

Британський письменник Гардінг: Війна в Україні - історія про те, як світ змінився назавжди (Укрінформ).

Британський журналіст і письменник Люк Гардінг вважає, що війна в Україні змінила світ назавжди, і саме тому світові важливо знати, що відбувається під час повномасштабного вторгнення РФ.

Таку думку журналіст висловив на пресконференції в Медіацентрі Україна – Укрінформ з нагоди виходу його книги «Вторгнення. Кривава війна Росії та боротьба України за виживання».

Письменник Люк Гардінг:

Якщо взяти два останні роки, у світі сталися неймовірні речі: Німеччина відмовилася від політики пацифізму, Швеція ось-ось вступить до НАТО. Велика Британія, яка після Брекзиту не хотіла розмовляти зі своїми європейськими сусідами, знову заговорила з Євросоюзом. Польща, яка традиційно не любила біженців, прийняла мільйони українців. Відбулося певне омолодження Заходу, розуміння того, що боротьба України - це і їхня боротьба.

На його думку, Президент України Володимир Зеленський є, «мабуть, найвидатнішим лідером у західному світі з часів Другої світової війни».

Гардінг назвав Зеленського «Вінстоном Черчиллем з айфоном», бо Президент з його командою змогли донести до всього світу, що війна в Україні – «це не просто конфлікт двох невдоволених сусідів, великої Росії та маленької України. Це насправді конфлікт усіх нас, наша боротьба, наша історія, те, що відбувається тут (в Україні – ред.), визначає те, яким буде міжнародний устрій».

Журналіст The Guardian додав, що одна з головних цілей його нової книги - донести до іноземних читачів, що те, що сталося в Україні, могло трапитися з ними, їхніми синами, сестрами, доньками.

«Україна - не якась далека країна, що колись була частиною Радянського Союзу, а сучасна, процвітаюча, крута європейська країна, з яскравим, європейським майбутнім попереду. І якби Росія припинила (війну в Україні – ред.), то Україна могла б стати суперуспішною за п'ять секунд. А поки що ми маємо зупинити Росію», - резюмував Гардінг.

Книга «Вторгнення. Кривава війна Росії та боротьба України за виживання» - збірка історій українських мирних жителів, матерів, дітей, синів, бабусь і дідусів, які «були втягнуті в цей жахливий конфлікт», і багато з них загинули. Вона була номінована на премію Джорджа Орвелла та вже перекладена декількома іноземними мовами.

Експертні оцінки

(УНІАН)

В українських банках зараз спостерігаються найвигідніші за останні роки відсотки на депозитах.

Голова правління «Глобус Банку» Сергій Мамедов:

Депозитні програми, зокрема з терміном розміщення гривні від 6 місяців до 1 року, є одним з пріоритетних напрямків на друге півріччя цього року з огляду на сприятливий економічний прогноз в країні, а також плани НБУ з поступового послаблення існуючих валютних обмежень.

Завдяки ефективним заходам НБУ з популяризації гривні, як надійної валюти для збереження та примноження статків, в Україні створені майже оптимальні для воєнного стану умови для подальшого розвитку депозитних гривневих програм.

Коли НБУ запровадив тримісячні депозитні сертифікати під 25 % (вони дають можливість банку розмістити вільні кошти в Нацбанку під відсотки), комерційні банки змогли змінити пріоритети із залучення коштів громадян на більш тривалі у часі вклади (від 6 місяців до 1 року). Також фінустанови отримали можливість суттєво поліпшити прибутковість таких вкладів: так, станом на початок червня максимальні ставки за депозитами терміном розміщення від 9 місяців до 1 року досягли 20–21 відсотка.

У другому півріччі гривня буде надалі зміцнюватися: очікується, що готівковий курс обмінних пунктів знизиться до рівня офіційного курсу валют.

Голова правління «Юнекс Банку» Іван Світек:

Середня ставка за шестимісячними гривневими вкладками серед ТОП-20 найбільших українських банків за останні три місяці зросла на 2 % – до 15,25 процентів річних. Але найбільшими ставками можуть похвалитися саме невеликі фінустанови за межами «великої двадцятки».

Невеликі фінустанови вже достатньо давно досягли максимально можливих з точки зору економічної раціональності ставок на рівні 20–21 відсотків річних. Такий розрив пояснюється виключно конкурентними чинниками. Боротьба за клієнта більш гостра саме серед банків за межами ТОП-20.

І це справді так. У невеликих банках ставки за 6-місячними вкладками сягають 19–21 відсотків, в той час як великі і більш популярні серед населення пропонують лише, в середньому, 10,5–12 %. Зважаючи на те, що усі вклади гарантуються у повному обсязі, громадяни зараз можуть обрати саме невеликий банк, аби отримати максимальну дохідність.

У травні українці найбільше за останні півроку надавали перевагу вкладкам саме у гривні: за місяць сума коштів у банках на рахунках фізичних

осіб збільшилася на 14,2 мільярди гривень. При цьому банкір зазначив, що найважливішим є те, що збільшився обсяг коштів саме на безвідкличних депозитах, які не передбачають зняття коштів до закінчення терміну вкладу.

Частка вкладів на вимогу в гривні скоротилася з пікових 72 % у грудні минулого року до 67 відсотків на початку червня.

Значно більше, ніж облікова ставка, на відсотки за депозитами впливають додаткові монетарні рішення регулятора.

З одного боку, ми маємо запровадження тримісячних депозитних сертифікатів з доходністю на рівні облікової ставки, що дали змогу банкам розміщувати залучені у населення кошти та отримувати прибуток. З іншого – зобов'язання формувати резерви (тобто фактично заморожувати частину залучених коштів) для вкладів на вимогу та залишках на картках і поточних рахунках. Це змусило банки обмежити відсотки по таких залишках та збільшити доходність вкладів від 3 місяців.

Голова НБУ Андрій Пишний:

Попри очікуване зниження облікової ставки банки продовжать пропонувати населенню вигідні умови.

Прогнозована облікова ставка ще довго буде перевищувати банківські відсотки за депозитами. До того ж, регулятор планує продовжити операції із депозитними сертифікатами, як мінімум, до квітня 2024 року, що також стимулюватиме фінансові установи пропонувати високі проценти.

У будь-якому разі, якщо ви маєте вільні кошти та не боїтеся покластися на вітчизняну банківську систему, зараз дійсно вдалий час розглянути наявні на ринку пропозиції. Розмістити гроші можна у будь-якому банку, умови якого вас влаштують, і для цього навіть необов'язково відвідувати відділення – все можна зробити онлайн.

Також можна обрати можливість знімати гроші до закінчення терміну вкладу – процентна ставка при цьому буде трохи нижчою, проте для деякого можливість повернути гроші за будь-якої необхідності стане важливою гарантією спокою.

Економічна ситуація в Україні, попри жорстоку війну, що триває, покращується – Нацбанк прогнозує подальше сповільнення інфляції та, хоча і скромне, але зростання ВВП, і для курсу гривні експерти не бачать серйозних загроз. Тому можна розглядати банки як доволі безпечний та вигідний інструмент розміщення коштів під невеликий, але дохід.

[\(УНІАН\)](#)

Єврокомісар з питань юстиції Дідьє Рейндерс:

Ми розслідуємо міжнародні воєннізлочини, злочини проти людяності, можливий геноцид. Підтримуємо Генеральну прокуратуру України. Я працюю – і з Іриною Венедіктовою, і Андрієм Костіним – весь час від початку війни. Ми надаємо Україні фінансову підтримку, технічну підтримку, експертизу, судово-медичних експертів, тому що в Україні

основні розслідування ще тривають. На сьогодні ми вже проаналізували понад 90 тисяч інцидентів.

Разом з усіма країнами-членами ми шукаємо шляхи, яким чином забезпечити найкращу координацію усіх процесів. Ми тримаємо тісний контакт з прокурором Міжнародного кримінального суду (МКС) Карімом Ханом. Вони вже розпочали розслідування по Україні. Вже розслідуються питання депортації 20 тисяч українських дітей.

В якості реальної допомоги ми побудували нову захищену базу даних Євроюсту – Агентства Європейського Союзу з питань співробітництва у сфері кримінальної юстиції [європейського агентства, що співпрацює з судовими та поліцейськими органами країн-членів ЄС]. Ми змінили регламент Євроюсту за дуже короткий проміжок часу минулого року, щоб мати повноваження зберігати всі докази, зібрані під час різних розслідувань. Це дасть змогу прокурорам обмінюватися ними: сьогодні, наступного місяця, року чи навіть десятиліття...

Ми створили Міжнародний центр з переслідування злочинів агресії в Україні (ICRA).

І паралельно ми працюємо над створенням майбутнього трибуналу. Я знаю про прохання президента Зеленського провести спеціальний міжнародний трибунал. Нам ще потрібно побачити реакцію країн-членів ЄС, а також Великої сімки. Цього тижня я поїду до Токіо, щоб взяти участь у засіданні G7, де ми з міністрами юстиції продовжимо обговорювати можливі шляхи розвитку цього питання.

Я хочу підкреслити, що йдеться не лише про російські злочини – це також сигнал для всіх можливих агресорів у майбутньому, в інших країнах світу. Ми вперше розпочинаємо ці процеси, поки війна ще не завершена, і російська армія перебуває в Україні.

(...) стосовно трибуналу для Путіна я би провів аналогію з Олімпійськими іграми або будь-якими змаганнями, де є майже рівні нагороди – золота та срібна.

Так от, золота медаль – це Міжнародний кримінальний суд. Ось чому я звертався до усіх країн-членів ЄС, до міністра юстиції Великобританії – із проханням підготувати поправки до Римського статуту для розширення компетенції МКС.

І я завжди казав, що Україні важливо ратифікувати Римський статут, щоб бути частиною Міжнародного кримінального суду.

Наведу вам приклад. Ви знаєте, що ми часом надсилаємо миротворчі місії від ООН до країн Африки. Але це не означає, що ми застраховані від вчинення військових злочинів власними ж "блакитними шоломами". Тому в ООН ми вирішили організувати розслідування злочинів проти дітей, жінок, цивільного населення під час таких місій. Ми знаємо, що військові злочини в Україні здійснюють саме росіяни. Але у цій війні і ви маєте показати, що відкриті.

Я постійно чую позитивну реакцію на цю вимогу. Але до ратифікації діло досі не дійшло, хоча це дуже важливий крок для того, щоб показати, що ми беремо участь в одному міжнародному процесі.

Срібна медаль – це спеціальний трибунал – це запит України, запит президента Зеленського. Ви маєте знати, що організація такого процесу займе багато часу. І з цього приводу ведеться багато дискусій.

Це не те питання, яке вирішує Єврокомісія, але ми відкриті до цього. Втім, в повітрі висять запитання: чому не гібридний трибунал, тобто, одночасно з українськими та міжнародними суддями, із застосуванням українського законодавства? Та це інший шлях.

Зараз ми обговорюємо усі можливі варіанти розвитку подій, аби з'ясувати, який варіант краще обрати. Я поки що не маю чіткої позиції всіх країн-учасниць з цього приводу.

Але я ще раз скажу, що ратифікація Україною Римського статуту допоможе показати, що у вас є реальне бажання брати участь у міжнародній системі розслідування міжнародних злочинів. Я багато разів повторював це вашому президенту, міністру Кулебі, Генеральному прокурору.

(...) я також розумію, що організація захисту своєї держави, контрнаступ – не є воєнними злочинами. Є чіткі визначення, що справді вважається воєнним злочином. Вони можливі на війні. Ми разом із Міжнародним кримінальним судом готові організувати усі можливі розслідування.

Друга перешкода полягає у потребі змінити українську Конституцію. Подивимося – я не знавець у питаннях Конституції України, але нам потрібно вирішити ці юридичні питання. Я знаю, що існує ряд нюансів, які складно або навіть неможливо владнати протягом війни.

Однак, я вам скажу, що, наприклад, на Кіпрі, у зв'язку з окупацією частини острова Туреччиною, що триває досі, також існують деякі положення у конституції, які неможливо змінити [які могли завадити ратифікації Статуту], за виключенням якихось екстрених ситуацій. Але Кіпр таки ратифікував Римський статут. Тож, існують ті чи інші шляхи вирішення певних питань.

Зараз для України надзвичайно важливо заручитися максимально широкою міжнародною підтримкою. Бо якщо вас підтримує тільки частина країн, здатних щось зробити, але не інші – це кінець великої коаліції.

У Європейському Союзі, обговорюючи санкції, нам завжди вдавалося досягати однастайності. І ви бачили, що під час голосувань на Генеральній Асамблеї ООН було можливо залучити 140 голосів під час деяких голосувань. Ми постійно проводимо дискусії з різними партнерами в усьому світі: країнами Латинської Америки, Африки та Азії, щоб переконати їх підтримати створення, взяти участь, а потім – проголосувати за резолюцію в ООН тощо.

І для трибуналу необхідно те саме. Дуже важливо мати справжню дуже велику підтримку. Бо якщо учасників коаліції буде небагато, ви спротив і з російського боку: Росія, зі своєї сторони, також заручиться підтримкою своїх друзів: можливо, Північної Кореї, Сирії, Ірану... А це дуже небезпечно.

Цього тижня розпочав роботу Міжнародний центр з переслідування злочинів агресії в Україні. І тому єдиний відсутній пазл тепер — це трибунал. Але ми вже працюємо над тим, щоб збирати та зберігати докази і готувати обвинувачення.

Я хочу переконатися, що усі учасники воєнних злочинів, злочинів проти людяності і злочинів агресії до кінця свого життя ризикуватимуть опинитися на лаві підсудних. Можливо, наступного тижня, місяця, року, або через одне чи два десятиліття – я не знаю, але – ми віддамо правосуддю усіх злочинців. Це починається зараз і продовжуватиметься далі.

Ми продовжуємо працювати над санкціями. Як ви знаєте, ми вже погодили одинадцятий пакет, і тепер наше основне завдання – переконатися, що усі країни-члени ЄС можуть ефективно заморозити активи олігархів та організацій з санкційного списку.

Зараз в Європейському Союзі заморожено 24,3 мільярди євро, але я продовжую подорожувати різними державами-членами, щоб сказати, що це добре, але – подекуди можливо зробити більше. І я бачив деякі резерви кілька місяців тому. Наприклад, в Угорщині у нас було 3000 євро заморожених активів. Зараз вони наближаються до 900 мільйонів.

Останніми тижнями я найчастіше їздив до Греції, Мальти, Кіпру, щоб сказати: «Гей, це дивно – мати 200 тисяч євро заморожених активів, коли в інших країнах-членах ця сума становить кілька мільярдів».

На Кіпрі – 100 мільйонів. Там проживає величезна російська спільнота, і ми хочемо продовжувати чинити тиск, щоб бути впевненими в правильному функціонуванні механізму санкцій.

Можливо, частину з цих 24 мільярдів вдасться передати Україні, якщо ми зможемо перейти від заморожування цих активів до їх арешту та конфіскації. Щоб зробити це, потрібно почати кримінальне провадження – як ви знаєте, заморожування активів – це адміністративне рішення урядів, на відміну від конфіскації. Там, де можливо, потрібно довести, що має місце кримінальний злочин.

Окрім звинувачень у відмиванні грошей і корупції – щодо осіб, з якими пов'язане заморожене майно – я запропонував також застосувати вторинні санкції. Якщо відбудеться порушення санкційних обмежень, ми маємо звертатись до органів правосуддя і вимагати конфіскації майна осіб, що порушують санкції.

У Сполучених Штатах у людей з санкційних списків заморожено близько 9 мільярдів доларів, і вони спробували перевести 5 мільйонів з цих коштів, щоб подивитись, що станеться – і тепер адміністративна справа про

замороження активів стала кримінальним злочином [що може дати підстави для конфіскації].

Також я пропоную розширити список воєнних злочинів. І щоб порушення санкцій стало злочином вищого рівня. От, зараз ми обговорюємо проект Директиви ЄС – щоб усе це було імплементовано парламентами, і ми були впевнені, що всі країни-члени звертатимуться до органів юстиції, вимагаючи арешту і, можливо, конфіскації арештованих активів.

Ми маємо заблокованими 207 мільярдів євро активів резервів Центрального банку Росії та інших установ у Брюсселі, Люксембурзі, деяких інвестиційних банках Німеччини або Франції. Але це не те ж саме, що заморозка активів із санкційного списку.

Ці активи неможливо використовувати безпосередньо, оскільки це – власність різних установ, і ми не маємо підстав для їх конфіскації. Ми хочемо поважати верховенство права, і, навіть якщо Росія порушує закон, це не означає, що ми можемо робити те ж саме. Але якщо, наприклад, у Брюсселі відбувається управління цими активами, і з них отримується прибуток, то що можна з ним зробити? Звісно, оподатковувати! І уряд Бельгії кілька тижнів тому вирішив, що зібрані з цих прибутків податки направлятимуться не до їх бюджету, а в Україну. Звісно, це менше за 100 мільйонів євро, але це вже щось.

А ще зараз ми намагаємося зрозуміти, чи можливо взагалі забрати увесь прибуток від цих активів [законним шляхом] до Союзного бюджету для подальшої передачі коштів в Україну. Ми говоримо про приблизно 3 мільярди євро на рік! Це питання зараз обговорюється. Існує багато труднощів з юридичними, політичними, монітарними аспектами. Але ми хочемо продовжувати працювати над санкціями, заморозкою активів та пошуком шляхів вирішення існуючих проблем.

Ми вперше обговорюємо питання компенсації завданих війною збитків, поки сама війна ще триває, і ми вже напрацювали певні інструменти. Ми збиратимемо дані про усю завдану шкоду, потім спеціальна комісія перевірятиме їх на достовірність, після чого виплачуватиметься компенсація. Наскільки це можливо, ми хотіли б зробити це за рахунок російських активів.

Наразі існує ряд країн, що допомагають Росії обходити санкції. Це, зокрема, Вірменія, Казахстан, Киргизстан, Туреччина, Грузія... Таким чином, росіяни все ж отримують доступ до західних компонентів для виготовлення ракет, якими, зрештою, обстрілюють Україну. Чи розглядаєте ви механізми, які дозволили б закрити лазівки та покарати порушників?

Саме так! Якщо певні особи, компанії, організації, країни – допомагають порушувати санкції, і цьому є прямі докази – то, звісно, ми будемо на це реагувати. Зараз ми намагаємося напрацювати законодавчий процес для того, щоб мати інструменти для притягнення причетних до відповідальності. Можливо, ці особи будуть безпосередньо включені до санкційного списку.

І ми бачимо сенс у тому, щоб спецпредставник з питань дотримання санкцій Девід О'Саліван вирушив до різних країн, аби пояснити, що участь будь-кого у війні проти України – неприпустима. Це – лише початок процесу.

У США також є спеціальний представник, що контролює дотримання санкцій, і вони із О'Саліваном працюють разом.

Звісно, завжди є люди, які намагаються з усього отримати вигоду, включаючи, на жаль, і війну. Також є й ті, хто хоче допомогти Росії. Але у нас постійно з'являється усе більше [юридичних] інструментів для того, щоб на це реагувати, і ми продовжимо це робити.

(...). Особисто моя реакція (на підриг дамби Каховської ГЕС, – ред.) як єврокомісара з питань юстиції, була такою: зранку, коли стало відомо про інцидент, я зідзвонився з Костіним [Генеральним прокурором України], аби проговорити дві речі. По-перше, я уважно вислухав його опис ситуації. За його словами, це не бомбардування, а, скоріше за все, мінування дамби російськими силами, які були там присутні. Це звучить логічно, але для того, щоб робити висновки, нам необхідні докази.

І, по-друге, я мав переконатися, що Україна працює в тісній кооперації з Міжнародним кримінальним судом, тому що це має бути не лише внутрішнє, а саме міжнародне розслідування. Я знаю, що Карім Хан на той момент був в одній з країн Латинської Америки, але Україна та МКС були у контакті. Я не знаю про результати їхніх розслідувань, але це – спільні розслідування.

Наразі ні американські колеги, ні ООН не можуть висловити чітке засудження, оскільки усі чекають на реальні докази. Ви пам'ятаєте, можливо, ситуацію із «Північним потоком-2»: тоді також лунало багато різних заяв. І, як комісар з питань юстиції, я не можу реагувати через 10 хвилин з моменту інциденту, усе має бути виважено.

Мені добре відома українська позиція, і наразі у мене немає інших пояснень того, що сталося. Звісно, росіяни в усьому звинувачують Україну. Ми бачили, що є також звинувачення щодо того, що дамба вже була частково зруйнована через постійні обстріли.

Я хочу бути дуже відкритим із вами. Моє завдання полягає не в тому, щоб говорити, хто винен, а хто – ні, а в тому, щоб надати всім прокурорам і суддям усі необхідні інструменти для виконання їхньої роботи.

(...). Деякі люди вважають, що до 24 лютого Україна була однією з найкорумпованіших країн світу. В такій оцінці я не певен: серед країн Європи – так, однозначно, але щоб у цілому світі...

Однак, ми дійсно бачили дуже багато проблем в Україні до початку повномасштабної війни. Ви знаєте, що ЄС, США, багато інших партнерів – надавали ряд рекомендацій змінитися, активно боротися із корупцією, будувати незалежну судову систему і так далі. Зараз, на шляху впровадження асоціації з ЄС, ми поставили перед Україною ряд чітких вимог. І я хочу сказати вже зараз: прогрес очевидний. Тепер нам потрібно тісно

співпрацювати разом, щоб переконатися в ефективності впроваджуваних реформ.

Хочу повідомити вам, що ми доручили різним відомствам, таким як Європол, боротися із усіма можливими махінаціями. І Україна буде розглядатися як частина спільної юридичної системи, щоб ми мали змогу разом напрацювати, можливо, якісь угоди щодо боротьби із корупцією.

Я обговорював те ж саме і з американськими колегами. Вони робитимуть те ж саме зі свого боку, щоб запевнитися, що під час реалізації будь-яких інвестиційних проектів зі сторони України не буде жодних зловживань.

Зараз ми ще перебуваємо на самому початку цих процесів, але реконструкція та покриття завданих війною збитків вимагають шалених коштів. І ви повинні це чітко зрозуміти: продовжуючи масштабну підтримку України, нам потрібно продемонструвати людям, що ми приділяємо питанням цільового використання грошей значну увагу.

Наприклад, я дізнався, що в Україні аж 11 різних органів відповідають за боротьбу із корупцією. Але ж це не найефективніше рішення. Однак, ми розуміємо, що в цьому є і частка нашої відповідальності: оскільки це, мабуть, через наші попередні рекомендації ви вирішили призначити аж стільки відповідальних осіб.

Тож тепер ми маємо працювати у чіткій зв'язці, аби ця робота була ефективною.

Для того, щоб мати чіткіше розуміння нашого бачення, ви можете переглянути нове, четверте видання Звіту з верховенства права в Європі, який ми щойно опублікували. Він покриває чотири основні сфери: збалансованість та ефективність системи правосуддя, боротьба з корупцією, свобода преси та захист журналістів від переслідування, а також усі системи стримувань і противаг у інституційному порядку. Там викладені наші побажання до усіх 27 –країн-членів, і це саме те, що ми хочемо відтворити [в Україні].

При цьому, повторюсь, ми розуміємо, що, коли у країні йде війна, здійснювати деякі реформи непросто. Але Україна вже зараз показує прогрес на шляху до змін.

[\(Укрінформ\)](#)

Експрезидент Польщі Александер Кваснєвський:

Дата 24 лютого 2022 року, на щастя, ще не стала датою початку третьої світової війни, але вона дуже багато змінила в нашому житті і нашому мисленні. Я маю на увазі європейців, адже зрозуміло, що для українців це – повномасштабна війна. Але для нас, в Польщі, – це величезна зміна, потреба по-іншому подивитися на багато речей, необхідність проявити емпатію по відношенню до України й українців: як тих, які борються на фронті, так і тих, які приїхали до Польщі. (...). Ще перед своїм президентством я почав

активно працювати над залученням України до європейських структур. Цю справу мені вдалося реалізувати лише наполовину. Мрію, що одного дня мої цілі здійснюються, і Україна стане членом ЄС і НАТО. Проте я ніколи не думав, що ціна за це буде такою високою.

(...). Коли наближаються вибори в Україні, то ніколи не відомо, хто переможе, на відміну від Росії, де це завжди зрозуміло. І це та основна різниця між двома пострадянськими країнами. Україна зробила значний поступ щодо прийняття європейських стандартів, розвитку громадянського суспільства. Країна має здобутки і має, чим пишатися. У контексті перспективи приєднання України до європейських та євроатлантичних структур Київ не розпочинає це зараз, це вже здійснюється дуже багато років.

(...). Якщо в нього (Путіна, – ред.) залишилося хоч трохи раціонального мислення і можливості об'єктивно оцінювати ситуацію, то він повинен бути переконаний, що зробив помилку, адже жодної з його цілей не було досягнуто.

По-перше, Путін застерігав: якщо НАТО наблизатиметься до кордонів Росії, то він змушений буде відреагувати. Результатом його дій є те, що одна нова країна – Фінляндія – вже є членом НАТО. Натомість Швеція, яка 300 років була нейтральною, також вже на цьому шляху. А за певний час там також буде Україна. Тобто його стратегічна мета щодо недопущення розширення Альянсу не досягнута.

По-друге, Путін передбачав, що буде в Києві за кілька днів, що арештує Президента Зеленського, що українці здадуться і визнають, що “матінка-Росія” має рацію і далі треба жити так, як скаже Москва. Цього також не сталося. Київ стоїть, війна триває вже майже 500 днів, українська держава функціонує, до Києва можуть доїхати не лише прості пасажирів, але президенти країн.

По-третє, і це, ймовірно, найголовніше, Путін був переконаний, що українського народу не існує, його національна свідомість невисока і він так завзято не боротиметься з Росією. Сьогодні якщо, повторюю, у нього зберіглося хоч трохи раціонального мислення, він повинен розуміти, що в українців дуже сильна національна свідомість, вони рішуче налаштовані воювати за незалежність України і показують у цій боротьбі надзвичайний героїзм. Думки, що його вітатимуть в Україні з квітами, були міфами російської пропаганди.

Усі розрахунки, на які спиралася російська агресія, виявилися фальшивими. І зараз головне питання: Путін робить з цього якісь висновки чи ні? Щодо цього маю сумніви. Після 22 років перебування при владі Путін опинився у своєрідній пастці. Кремль будує пропаганду, яка звучить з усіх доступних кремлівських медіаресурсів, Путін це все дивиться і читає, а тому вірить у брехню, яку сам створив. Він, фактично, повністю позбавлений можливості реально оцінювати ситуацію, а ті, хто повинні давати йому

справжню оцінку ситуації, зокрема розвідка чи військові, просто бояться йому це представляти і говорити, як все виглядає насправді.

За 500 днів Путіну не вдалося реалізувати жодної цілі, і це для нього має бути катастрофою.

Очевидно, що Путін історично не уявляє собі України поза російським впливом. І він це пояснює історією Російської імперії. Але ця нібито залежність від Росії виникла саме з імперської політики, яку Путін реалізовує. Для того, щоби діяти в Україні, він шукає претекстів: що нібито українські землі були подаровані Україні, а насправді такими ніколи не були; що український народ не існує, він є російським, який говорить своїм діалектом. Зрозуміло, що всі ці тези є неправдивими.

Сьогодні, коли Путін бачить, що все відбувається всупереч його волі, він скоює воєнні злочини і свідомо знищує український народ. Цілком слушно, що за це він має постати перед міжнародним трибуналом. Бомбардування цивільних об'єктів, підриг Каховської ГЕС, що призвело до гігантської гуманітарної катастрофи з іще поки до кінця незрозумілими наслідками, це все робиться для знищення патріотично налаштованих українців, яких він називає нацистами і націоналістами. Путін діє цинічно, аби мати Україну під контролем, але вживає пропаганду, яка не тримається купи. Якщо хтось каже, що це мої брати і сестри, то остання справа, яку ти їм робиш – це вбивство, знищення майна і викрадення їхніх дітей, змушувати їх утікати зі своїх осель. У справі України Путін не думає реалістично, це його одержимість. Відтак, оскільки Путін не оцінює ситуацію реально, він є дуже небезпечним.

(...). Звичайно, тривалий час перебування при владі накладає на людину відбиток, вона починає втрачати зв'язок з реальністю. Це невблаганний процес. Навіть майже святі люди втрачали зв'язок з реальністю, а кагебіст Путін навіть кандидатом на святого ніколи не був.

Проблема з Путіним полягає ще і в тому, що він створив систему, яку самі росіяни називають путінізмом. Це означає владу однієї людини і відсутність будь-якого контролю за владою. В Росії цю владу має людина із спецслужб. Хоча в Росії спецслужби завжди відігравали важливу роль, але вони були під контролем: за царської Росії це був цар і його оточення, в часи СРСР – політбюро компартії. Зараз представники спецслужб захопили владу у Росії і позбавлені будь-якого контролю за їхніми діями. Його оточують особи, які також є представниками спецслужб.

Парламентський контроль в Росії не існує, а його партія є інструментом реалізації цілей Путіна і не відіграє жодної інтелектуальної ролі. Армія боїться щось йому сказати, громадянського суспільства, як і незалежних ЗМІ, в Росії не існує. Відсутність контролю над Путіним призводить до того, що він втратив зв'язок з реальністю, відтак є небезпечним, оскільки може прийняти незворотні рішення. Уявімо, що він прийме рішення про застосування тактичної ядерної зброї. І тут постає питання: чи на якомусь із

шаблів знайдеться російський генерал чи полковник, який скаже, що він цього не зробить? На це є сподівання, але впевненості в цьому немає.

Як на мене, ключовим моментом, коли він почав втрачати зв'язок з реальністю у питанні України, була Помаранчева революція у 2004 році. Тоді він зрозумів, що велика кількість українців хоче прямувати у бік Заходу і не пов'язує своє майбутнє з Росією; що Україна має сильне громадянське суспільство, яке не боїться вийти на вулицю вимагати гідного ставлення до себе. Майдан тоді перемиг, це для нього, як автократа, було найчорнішим сценарієм того, що колись може статися і в Росії. На мою думку, його антиукраїнська одержимість походить саме з 2004 року, а першим її очевидним проявом був 2014 рік й анексія Криму, що йому вдалося зробити дуже легко, без значних наслідків для себе. Натомість те, що він зробив в 2022 році, є надзвичайним злочином.

(...). Стратегічне рішення у справі НАТО має бути одним – Україна повинна бути в Альянсі. Якщо про це зараз навіть починає говорити людина, яка ще рік тому була дуже скептична щодо цього, тобто Генрі Кіссінджер, то це означає, що світ дозрів до переконання: якщо ми хочемо надати Україні справжні гарантії безпеки, то це може бути тільки членство в НАТО. Жоден черговий меморандум, як підписаний колись у Будапешті (у 1994 році – ред.), нічого не дає, це буде лише згорток паперу.

У Вільнюсі треба чітко підтвердити перспективу членства України в НАТО. Але потрібно визначити, як це практично зробити, адже НАТО ніколи не приймало до себе країн, які перебувають у стані війни. Прийняття України до НАТО прямо зараз означало би застосування 5-ї статті: якщо здійснено напад на одну з країн Організації, то весь Альянс має виступити проти агресора, тобто Росії. А це означало би третю світову війну. Тому передумова про вступ України до НАТО після завершення війни має сенс. Я бачу наступні аргументи, чому Україна має бути прийнята до НАТО так швидко, як це можливо, тобто відразу після завершення війни. По-перше, це міцні гарантії безпеки для України. По-друге, Україна частково вже є членом Організації, оскільки використовує найкращу західну зброю, має допуск до таємниць, адже Київ отримує інформацію від розвідок країн НАТО, а українські військові готуються в центрах Альянсу. Тому ця співпраця на військовому рівні є дуже високою. По-третє, і це дуже важливо, після цієї війни Україна матиме найбільшу і найдосвідченішу європейську армію. На моє переконання, для НАТО дуже важливо, щоб така армія була всередині, а не поза Організацією. Для України це також потрібно, оскільки армія має підлягати стандартам Альянсу, над нею повинен здійснюватися цивільний контроль.

Крім того, треба буде визначити, якою має бути перемога України. Якщо ми визнаємо, що Україна має визволити територію до кордонів 2014 року, то це може бути тривалий шлях. Але якщо буде визначено, що частина території може бути під якимось міжнародним контролем, поки там не

будуть проведені чесні вибори, а не такий референдум, як зробили росіяни, то це теж варіант, який треба брати до уваги.

(...). У політичному сенсі для мене очевидно, що Україна повинна бути в НАТО. Але це формуватиме відповідну атмосферу: якщо контрнаступ матиме значні успіхи, то настрої лідерів на саміті буде кращим. А якщо ці успіхи будуть скромнішими, то зміцнюватиметься переконання, що ця війна є гниючою раною на довгі роки і з цим щось треба робити.

(...). Вона (західна допомога для України, – ред.) є значною і спільною, що дуже важливо. Але завжди з точки зору тих, хто воює, її буде замало, а тих, хто дає – що не можуть давати більше, що потрібне додаткове виробництво. Зрозуміло, що країни НАТО не можуть себе роззброїти, не можуть залишитися без літаків, танків. Проте ця допомога здійснюється, і є гарантії її надання в подальшому. Дуже послідовною у цьому питанні є адміністрація президента США Байдена, Європа також діє у позитивному ключі, включно з Німеччиною, на яку нарікали, а зараз їхній внесок у допомогу Україні заслуговує на повагу.

Треба визнати, що велику роботу виконує Президент Зеленський, оскільки його поїздки і виступи є насправді дуже сильними, а успіхи – значними. Від успіху контрнаступу залежатиме багато. Якщо буде видно, що є успіхи на фронті, то це заохочуватиме Захід до подальшої значної передачі озброєння Україні.

В іншому випадку можуть виникати певні проблеми. Тим більше, що за підтримки Росії в Європі зараз діє багато осередків, які організовують демонстрації під гаслами “Не постачайте зброю Україні”, “Це не наша війна”, “Потрібні негайні переговори”. І це небезпечно, оскільки в кожній демократичній країні якщо не завтра, то післязавтра будуть вибори.

(...). Загалом, санкції є масштабними. Але завжди знайдуться виробники, які хотітимуть їх обійти, і знайдуться посередники, які хотітимуть на цьому заробити.

Треба ці санкції зміцнювати як у контексті їх масштабності, так і контролю, аби запобігати спробам їх обійти. Демократичні країни є правовими державами, і в питаннях санкцій це є їх певною слабкістю. Якщо хтось опинився у санкційному списку, то йому заморозять активи, але не зможуть їх легко забрати, оскільки потрібними є рішення суду, а це все доволі складно. Демократія – це хороша система, але усі процеси в ній є довготривалими.

(...). Нещодавно було проведене опитування, за яким дуже багато європейців не читають новин про війну. Це виникає не з якогось негативного ставлення до України, а із захисної реакції людини, оскільки складно весь час читати багато негативної інформації.

Підкреслюю, це не українофобія, а психологічна реакція людини на потік негативної інформації. Кожен черговий місяць війни призводитиме до психологічної реакції – втечі від поганих новин, і у зв'язку з цим певним

чином зростатиме байдужість. Це може мати свої наслідки у вигляді зменшення емпатії, обмеження допомоги, і це треба усвідомлювати.

Путін від самого початку був переконаний, що цей рівень емпатії щодо України буде дуже низьким. Він не сподівався, що Україна стане головною темою у світі і величезна більшість цивілізованого світу стане на боці Києва, а не Москви. Він прорахувався. Але у тривалій перспективі цей ризик втоми від війни в Україні може мати місце, а протидіяти цьому можна активністю. Величезне значення мають візити Зеленського.

Думаю, що з цього маразму людей можуть витягувати також діячі культури. Потрібен якийсь дуже хороший фільм, який покаже цю війну. Їх має бути багато. Необхідними є хороші тексти, книги, які показуватимуть, як ця війна виглядає з середини. Потрібен хтось на кшталт Гемінгуея, який описав громадянську війну в Іспанії, а його роман “По кому подзвін” є одним з найвеличніших антивоєнних творів в історії світової літератури.

Також треба активно і системно використовувати соціальні медіа, аби інформація з війни передавалася не спонтанно, як у перші місяці війни, а професійно. Необхідно показувати масштаби цих нещасть, але обов’язково крізь призму рішучості українців боротися за свою країну. І це має призводити до переконання, що українцям треба допомагати у цій боротьбі,

(...). Цієї теми (Волинська трагедія, – ред.) не можна уникнути, але вона також не може стати головною у двосторонніх відносинах. На 60-річчя цього злочину (у 2003 році – ред.) ми організували пам’ятні заходи у Павлівці (Волинська область – ред.), на які приїхало дуже багато людей, зокрема ті, хто у 40-х роках минулого століття були дітьми.

Мені здається, що на 80-річчя цих трагічних подій треба сказати слова, які нещодавно говорив під час виступу в Сеймі голова Верховної Ради Руслан Стефанчук (25 травня у Варшаві - ред.). Це має бути спільне вшанування жертв, підкреслення, що таке ніколи не може повторитися, і заклик до дій заради примирення. Я сподіваюся, що на дипломатичному рівні, між канцеляріями Президентів обох країн, мудрі люди працюють, аби знайти в цьому році розумну формулу вшанування жертв. 20 років тому ми знайшли таку формулу. Щоправда, тоді не було війни, але тоді людські рани були свіжішими. Ще були живими багато людей, які були безпосередніми свідками цих трагічних подій і відчували цей біль особисто.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №368/2023

Про нагородження орденом "За мужність"

За особисту мужність, виявлену під час виконання службового обов'язку, самовіддане служіння Українському народові та з нагоди Дня Національної поліції України **постановляю:**

Нагородити орденом "За мужність" III ступеня

ГОНЧАРА Віталія Сергійовича — підполковника поліції

ГОРНОДЯ Владислава Юрійовича — капітана поліції

ДОВБУША Олександра Вікторовича — старшого лейтенанта поліції

КОСЕНКА Валентина Олександровича — старшого лейтенанта поліції

ПАВЛИКА Олександра Петровича — старшого лейтенанта поліції

ПЕТРОЛАЙ Олену Валеріївну — сержанта поліції

ПРИСЯЖНОГО Сергія Сергійовича — капітана поліції

СЕМЕНОВА Анатолія Олександровича — полковника поліції

СІДІЛЬНИКОВА Богдана Сергійовича — капітана поліції

СЛЕПАНЬОВА Івана Миколайовича — старшого сержанта поліції

СМИРНОВА Сергія Миколайовича — капітана поліції

ФАНІНА Михайла Сергійовича — капітана поліції

ЧЕРНИКОВУ Валерію Михайлівну — сержанта поліції.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

3 липня 2023 року